

Plenaire 55

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

10 juli 2008

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
MOTIE VAN ORDE Voorstel tot aanvulling van de agenda	1
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uiteindelijke kostprijs van de heraanleg van de Antwerpse Leien	2
MOTIE VAN ORDE Voorstel tot aanvulling van de agenda	5
ACTUELE VRAAG van mevrouw Joke Schauvliege tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verwijdering van alle bolle verkeersspiegels langs gewestwegen	6
ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Vlaamse aandeel in de financieringssteun voor de bouw van de Airbus A350	8
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de deadline van 15 juli voor een nieuwe staatshervorming en eventuele rechtstreekse onderhandelingen van gemeenschap tot gemeenschap	10
ACTUELE VRAAG van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het voortzetten van de steun voor biobrandstoffengebruik en -productie in Vlaanderen na het bijstellen van de doelstellingen ter zake door Europa	12
ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de eventuele aanleg van een nieuwe weg tussen Kasterlee en Geel in het kader van de Noord-Zuidverbinding in de Kempen	14
ACTUELE VRAAG van de heer Ludo Sannen tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de nakende derde indexsprong in 2008 en de gevolgen ervan voor de Vlaamse begroting	18
ACTUELE VRAAG van de heer Piet De Bruyn tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over betaalbare vakantie op maat voor kansarmen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de toenemende vraag naar sociale vakanties	20

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag van Lissabon tot wijziging van het verdrag betreffende de Europese Unie en het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en de slotakte, ondertekend in Lissabon op 13 december 2007 – 1653 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	23
Artikelsgewijze bespreking	41
VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Marleen Vanderpoorten houdende de goedkeuring van de herziene normen voor Vlaamse overheidscommunicatie – 1739 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	42
MOTIE van de heren Rudi Daems en Sven Gatz, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Ludo Sannen, Jan Peumans en Bart Caron tot onderzoek door het Rekenhof naar de overeenkomst tussen het agentschap Waterwegen en Zeekanaal en de nv Argex, over het storten van bagger- en ruimingsspecie – 1798 (2007-2008) – Nr. 1	
Bespreking	44
MOTIE van de heer Johan Sauwens, mevrouw Annick De Ridder en de heren Joris Vandenbroucke en Jan Peumans tot onderzoek door het Rekenhof naar het rapport betreffende de interne evaluatie van de invoering van de basismobiliteit door De Lijn – 1805 (2007-2008) – Nr. 1	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	45
Bespreking	45
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag van Lissabon tot wijziging van het verdrag betreffende de Europese Unie en het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en de slotakte, ondertekend in Lissabon op 13 december 2007 – 1653 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4	
Aangehouden stemmingen	46
Hoofdelijke stemming	47
MOTIE van de heren Rudi Daems en Sven Gatz, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Ludo Sannen, Jan Peumans en Bart Caron tot onderzoek door het Rekenhof naar de overeenkomst tussen het agentschap Waterwegen en Zeekanaal en de nv Argex, over het storten van bagger- en ruimingsspecie – 1798 (2007-2008) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	47
MOTIE van de heer Johan Sauwens, mevrouw Annick De Ridder en de heren Joris Vandenbroucke en Jan Peumans tot onderzoek door het Rekenhof naar het rapport betreffende de interne evaluatie van de invoering van de basismobiliteit door De Lijn – 1805 (2007-2008) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	47
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Rudi Daems tot besluit van de op 19 juni 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van het integraal waterbeheer, naar aanleiding van de recente wateroverlast – 1761 (2007-2008) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	48
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Eric Van Rompuy, Mark Demesmaeker, Ward Kennes en Francis Vermeiren en mevrouw Else De Wachter tot besluit van de op 25 juni 2008 1° door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het centraal meldpunt voor taakklachten in de gemeente Overijse en de reactie ter zake van de minister;	

2° door de heer Mark Demesmaeker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitspraken van de minister betreffende het taalbeleid van de gemeente Overijse;

3° door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van het standpunt van minister Keulen inzake het meldpunt voor taalklachten in Overijse voor de werking van het Taalloket

– 1765 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

48

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Joris Van Hauthem tot besluit van de op 25 juni 2008

1° door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het centraal meldpunt voor taalklachten in de gemeente Overijse en de reactie ter zake van de minister;

2° door de heer Mark Demesmaeker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitspraken van de minister betreffende het taalbeleid van de gemeente Overijse;

3° door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van het standpunt van minister Keulen inzake het meldpunt voor taalklachten in Overijse voor de werking van het Taalloket

– 1768 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

49

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Christian Van Eyken tot besluit van de op 25 juni 2008

1° door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het centraal meldpunt voor taalklachten in de gemeente Overijse en de reactie ter zake van de minister;

2° door de heer Mark Demesmaeker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitspraken van de minister betreffende het taalbeleid van de gemeente Overijse;

3° door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van het standpunt van minister Keulen inzake het meldpunt voor taalklachten in Overijse voor de werking van het Taalloket

– 1766 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

49

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Rudi Daems tot besluit van de op 1 juli 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de forse stijging van de drinkwaterprijs en de ondoorzichtige prijsvorming

– 1784 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

50

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Pieter Huybrechts, Leo Pieters, Stefaan Sintobin en Frans Wymeersch en mevrouw Marleen Van den Eynde tot besluit van de op 1 juli 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de forse stijging van de drinkwaterprijs en de ondoorzichtige prijsvorming

– 1778 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

50

- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Rudi Daems tot besluit van de op 3 juli 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de overeenkomst voor het storten van bagger- en ruimingsspecie met de nv Argex/bvba Sterhoek
– 1791 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 50
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Pieter Huybrechts, Leo Pieters en Frans Wymeersch tot besluit van de op 3 juli 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de overeenkomst voor het storten van bagger- en ruimingsspecie met de nv Argex/bvba Sterhoek
– 1783 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 50
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Rudi Daems, Jos Stassen, Eloi Glorieux en Jef Tavernier en de dames Mieke Vogels en Vera Dua tot besluit van de op 7 juli 2008 door de heren Jan Penris en Rudi Daems in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, respectievelijk over het rapport van de Vlaamse Ombudsman aangaande de klacht van een Antwerpse bewonersorganisatie met betrekking tot de opmaak van het milieueffectenrapport voor de Oosterweelverbinding en over de MER-procedure in het BAM-dossier en de uitspraak ter zake van de Vlaamse ombudsman
– 1792 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 51
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Jan Penris, mevrouw Agnes Bruyninckx en de heer Johan Deckmyn tot besluit van de op 7 juli 2008 door de heren Jan Penris en Rudi Daems in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, respectievelijk over het rapport van de Vlaamse Ombudsman aangaande de klacht van een Antwerpse bewonersorganisatie met betrekking tot de opmaak van het milieueffectenrapport voor de Oosterweelverbinding en over de MER-procedure in het BAM-dossier en de uitspraak ter zake van de Vlaamse ombudsman
– 1796 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 51
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Marijke Dillen en Greet Van Linter en de heren Erik Tack en Felix Strackx tot besluit van de op 7 juli 2008 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de uitvoering van het regeerakkoord wat betreft de invoering van een maximumfactuur voor zorg
– 1793 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 51
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jan Penris, Pieter Huybrechts en Werner Marginet en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde tot besluit van de op 8 juli 2008 door de heren Jan Penris en Jan Peumans in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de nieuwe vertraging inzake de uitdieping van de Schelde op Nederlands grondgebied en over het uitstel inzake de uitdieping van de Westerschelde op Nederlands grondgebied
– 1797 (2007-2008) – Nr. 1
Intrekking 52
- MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Wim Van Dijck, Werner Marginet en Erik Arckens tot besluit van de op 8 juli 2008 door de heer Johan Deckmyn in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van de Vlaamse Voetballiga en de mogelijke splitsing van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB)
– 1800 (2007-2008) – Nr. 1
Hoofdelijke stemming 52

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Sauwens, André Van Nieuwkerke, Hans Schoofs en Kris Van Dijck tot besluit van de op 8 juli 2008 door de heer Johan Deckmyn in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van de Vlaamse Voetballiga en de mogelijke splitsing van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) – 1799 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	53
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Sven Gatz en Eric Van Rompuy, mevrouw Else De Wachter, de heren Dirk De Cock en Mark Demesmaeker en mevrouw Veerle Heeren tot besluit van de op 8 juli 2008 1° door mevrouw Vera Dua in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over taalvoorwaarden bij de toekenning van sociale woningen en leefloon in sommige Vlaamse gemeenten; 2° door de heer Sven Gatz in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de noodzaak tot stroomlijning van initiatieven die het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand bevorderen – 1801 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	53
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Vera Dua en Mieke Vogels en de heer Rudi Daems tot besluit van de op 8 juli 2008 1° door mevrouw Vera Dua in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over taalvoorwaarden bij de toekenning van sociale woningen en leefloon in sommige Vlaamse gemeenten; 2° door de heer Sven Gatz in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de noodzaak tot stroomlijning van initiatieven die het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand bevorderen – 1803 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	53
MET REDENEN OMKLEDE MOTIE de heren Wim Van Dijck, Luk Van Nieuwenhuysen, Joris Van Hauthem en Christian Verougstraete en de dames An Michiels en Greet Van Linter tot besluit van de op 8 juli 2008 1° door mevrouw Vera Dua in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over taalvoorwaarden bij de toekenning van sociale woningen en leefloon in sommige Vlaamse gemeenten; 2° door de heer Sven Gatz in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de noodzaak tot stroomlijning van initiatieven die het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand bevorderen – 1802 (2007-2008) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming	54
VOORSTEL van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de samenvoeging van interpellaties en vragen betreft – 1697 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming	54
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	54
VAKANTIEWENSEN	55

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	56
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	59
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	59

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.05 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Thieu Boutsen, Eloi Glorieux, Jacky Maes, Marie-Rose Morel, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Gerda Van Steenberge, John Vrancken: gezondheidsredenen;

Miet Smet: buitenslands;

Kurt De Loor: ambtsverplichtingen;

Paul Delva: familieverplichtingen.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, ik stel voor dat, zoals gisteren werd voorgesteld in de commissie voor Buitenslands Beleid, de agenda van de plenaire vergadering van vandaag wordt aangevuld met het ontwerp van decreet houdende instemming met het Verdrag van Lissabon.

Is iedereen het daarmee eens?

De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Mevrouw de voorzitter, de Vlaams Belangfractie is het daar niet mee eens. Ik wil graag uitleggen waarom. Onze fractie heeft steeds vastgehouden aan de koppeling tussen het Verdrag van Lissabon en het samenwerkingsakkoord. Na het referendum in Ierland en de toenemende federale druk op het Vlaams Parlement stonden we vrij geïsoleerd met dat standpunt. We zijn blij dat de andere partijen zich ondertussen opnieuw bij ons hebben aangesloten.

Dit samenwerkingsakkoord is noodzakelijk opdat het Vlaams Parlement na de inwerkingtreding van het

Verdrag van Lissabon de rol zou kunnen spelen die het toekomt. Het verdrag goedkeuren zonder samenwerkingsakkoord is te vergelijken met het ondertekenen van een arbeidscontract zonder dat er afspraken werden gemaakt over de verloning. Het is te vergelijken met akkoord gaan om verkiezingskandidaat te zijn voor een politieke partij zonder te weten welke plaats men krijgt op die lijst. Zoveel naïviteit is u en mij vreemd, geachte leden. Ik vraag u dan ook wat dit betreft niet naïef te zijn.

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord dat gisteren in onze commissie is voorgelegd, is nog altijd een ontwerp, en het resultaat van besprekingen binnen een ambtelijke werkgroep van griffiers. Het akkoord dat gisteren tot stand is gekomen is er niet van harte, niet spontaan gekomen, maar slechts onder grote politieke druk. Ik verwijs naar het Overlegcomité, dat gisterenochtend nog heeft vergaderd. Het samenwerkingsakkoord is er met de karwats doorgejaagd. Mevrouw de voorzitter, waar brandt het? Waarom is dit alles zo dringend? Het Verdrag van Lissabon zal niet vroeger dan in januari 2009 van kracht worden. Het is bovendien verworpen door Ierland. Het zou dus nog later van kracht kunnen worden. De Europese top waar premier Leterme heen wil als goede Europese leerling, vindt pas over ettelijke weken plaats, na het reces.

Ons bezwaar gaat niet over de inhoud. We moeten eerlijk zijn: er is duidelijk meer bereikt dan in een vorige versie. Het gaat echter over het feit dat er hier nog steeds sprake is van een wankele constructie. Gisteren hebben we het verslag gehoord van een ambtelijke werkgroep van griffiers. Toen werd gezegd dat er nog amendementen van technische aard zouden komen. U weet allen dat de grens tussen een technisch en een politiek-inhoudelijk amendement flinterdun is. Waar staat het Vlaams Parlement straks als plots nog een assemblee zegt niet akkoord te gaan met het voorstel van diens griffier? Dit bootje van het samenwerkingsakkoord vaart niet op een rustige vijver. Het dobert op de woelige baren van een communautaire oceaan. U weet allen dat de politieke barometer op storm staat. Er moet niet veel gebeuren of heel dit akkoord wordt meegesleurd in de politieke maalstroom van 15 juli.

Mevrouw de voorzitter, we stellen voor niet nu al over te gaan tot de behandeling van en de stemming over het Verdrag van Lissabon, maar verdere duidelijke politieke signalen af te wachten. Een gemeenschappelijke verklaring van de voorzitters van de parlementen zou een dergelijk belangrijk signaal kunnen zijn. Het lijkt ons het meest verstandig het Verdrag van Lissabon niet nu te behandelen, maar bijvoorbeeld tijdens de eerste plenaire vergadering na het reces, wanneer we veel meer duidelijkheid hebben over zowel de politieke situatie in dit land als de politieke bereidheid van de andere assemblees om ook akkoord te gaan met dit samenwerkingsakkoord.

Dan zijn we nog altijd ruim op tijd voor de Europese top. Pas dan hebben we de zekerheid dat ook de andere assemblees akkoord gaan met het ontwerp van akkoord dat ons gisteren is voorgesteld. Dat lijkt ons veel verstandiger en veel veiliger. Daarom willen we u dit voorstel doen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de voorzitter, Lijst De Decker is niet tegen Europa. De ratificatie van het Verdrag van Lissabon is een noodzakelijke stap in de Europese integratie. De snelheid waarmee dat moet gebeuren en de manier waarop het wordt doorgedrukt, zijn echter pijnpunten. Volgens ons ontbreekt elk maatschappelijk debat en democratisch draagvlak voor de ingrijpende veranderingen van dat politieke bestel van de EU. We betreuren dat de EU zich boven de hoofden van de burgers afspeelt en daar vorm krijgt. Steeds minder mensen herkennen zich in het Europa van vandaag. We denken dat een efficiënter en meer democratisch werkend Europa nodig is. Wij vinden het overbodig en te snel om dat verdrag nu hier te bespreken. LDD vindt dat de ratificatie van het Verdrag van Lissabon pas na een volksraadpleging kan gebeuren. In Vlaanderen kennen we geen bindend referendum, maar we kunnen wel een volksraadpleging houden. Het Vlaams Parlement mag die kans niet laten liggen om de Vlaming te vragen om zijn mening over de Europese integratie. Het zou een duidelijke uiting zijn van de democratische instellingen dat iedereen in Vlaanderen zich kan uiten en betrokken wordt bij dit debat. We vinden het zeer spijtig dat dit hier op een draffe wordt behandeld en dat er niet geluisterd wordt naar de bevolking.

De voorzitter: De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Ik zou eenvoudigweg kunnen verwijzen naar het uitgebreide debat in de commissie gisteren. Ik wil beknopt de conclusies in herinnering te brengen. Wie absolute juridische zekerheid wil met betrekking tot dit samenwerkingsakkoord, kan niet anders dan eerst het Verdrag van Lissabon goedkeuren, aangezien men het akkoord pas geldig kan afsluiten als het verdrag is goedgekeurd. De bijzondere wet die de parlementen bevoegd moet maken om het samenwerkingsakkoord af te sluiten, treedt pas samen met het Verdrag van Lissabon in werking. Op die manier is de cirkel rond.

Vorige week dinsdag hebben we in de commissie een afspraak gemaakt. Op het ogenblik dat er een politiek akkoord was over de inhoud van het samenwerkingsakkoord, zouden we overgaan tot de behandeling in de plenaire vergadering. Welnu, gisteren is in het Overlegcomité de tekst zoals wij die hadden goedgekeurd in het Bureau, bevestigd door alle leden als zijnde de definitieve tekst van het samenwerkingsakkoord. Dat is niet tegengesproken in de technische vergadering van de

griffiers. Met andere woorden, we hebben een politiek akkoord bereikt. De regering kan na de stemming hier nog nagaan of die definitieve zekerheid bereikt wordt.

We willen allemaal dat de subsidiariteitsregeling ten opzichte van ons parlement wordt gerealiseerd. Vandaag is die er nog niet in Europa. We hebben dat Verdrag van Lissabon juist nodig om de subsidiariteit te kunnen laten spelen, juist om als parlement te kunnen spreken. Zonder onze goedkeuring van het Verdrag van Lissabon gaat Europa gewoon door en is er ten aanzien van de parlementen en deelstaatarlementen helemaal geen subsidiariteit.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Wij stemmen bij zitten en opstaan over het voorstel tot aanvulling van de agenda.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

– *Het voorstel tot aanvulling van de agenda wordt bij zitten en opstaan aangenomen.*

Dan stel ik voor dat we de beraadslaging over het ontwerp van decreet houden na de actuele vragen. Is het Parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uiteindelijke kostprijs van de heraanleg van de Antwerpse Leien

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, gelet op de zware agenda van vandaag, zal ik proberen om mijn vraag kort te houden. Ze betreft de meerkost van de Leien in Antwerpen. Ik durf die vraag hier te stellen – en ik kijk nu vooral naar de niet-Antwerpenaren in de zaal – omdat de Leien het centrum vormen van Antwerpen en Antwerpen het centrum is van de wereld. *(Gelach)*

Wanneer we vaststellen dat meerkosten in het centrum van de wereld dubbel zo hoog oplopen als oorspronkelijk werd begroot, dan moeten we ons met zijn allen zorgen maken.

Oorspronkelijk werd begroot dat de eerste fase van de heraanleg van de Leien – en voor de niet-Antwerpenaren:

dat is het stuk tussen het nieuwe gerechtsgebouw tot ergens halverwege, ter hoogte van de Opera – 47 miljoen euro zou kosten. Vandaag weten we, mevrouw de minister, onder meer dankzij uw diensten, dat het meer dan dubbel zoveel zal worden.

Ik stel deze vraag niet zomaar. Ik stel deze vraag omdat een van onze eminente collega's in het verleden ook al vragen heeft gesteld over dit dossier. De heer van den Abeelen maakte zich in januari van dit jaar al zorgen over de mogelijk uit de pan swingende kosten in dit dossier.

Mevrouw de minister, dit dossier is exemplarisch voor een aantal andere belangrijke bouw dossiers in Vlaanderen. De eerste fase van de heraanleg van de Leien kost dubbel zoveel als aanvankelijk werd geraamd, omdat met een aantal elementen geen rekening werd gehouden. U somt ze in een aantal vakbladen op. U zegt: we hadden er misschien voor moeten zorgen dat de ondertunneling van het gerechtsgebouw, helemaal aan de kop van de Leien, beter georganiseerd werd, want we gingen ervan uit dat de tunnel kon worden gegraven vooraleer het gerechtsgebouw zou worden opgetrokken. Quod non.

Ik weet uit de Antwerpse gemeenteraad dat de meerwerken voor de parking, op het einde van de eerste fase van de Leien, een kwart meer hebben gekost dan oorspronkelijk werd geraamd.

En dan is er nog het fameuze feestje van de lokale sp.a-afdeling bij het begin van de werkzaamheden. Dat heeft ons als belastingbetaler – en u bent daar heel correct over – 300.000 euro gekost.

Het gaat natuurlijk niet alleen over de Leien. We stellen ook in een aantal andere Antwerpse en Vlaamse dossiers vast dat, wanneer men werkzaamheden aanvangt, werkzaamheden begroot en die werkzaamheden uiteindelijk opgeleverd krijgt, ze aanzienlijk meer kosten dan aanvankelijk werd begroot. Voor de Leien gaat het om een verdubbeling van de geraamde prijzen en we weten dat de Lange Wapper ons ook heel veel meer zal kosten dan aanvankelijk werd begroot, daar zijn mogelijke technisch aanwijsbare redenen voor te vinden.

Mevrouw de minister, ik vind het bijzonder pijnlijk dat wanneer Voka, de werkgevers in Vlaanderen, oproept om de overheid op een efficiënte manier te organiseren, u op die oproep ingaat en via minister Bourgeois laat meedelen dat er een efficiëntiecommissie zal komen binnen uw administratie. Ik heb het daar bijzonder moeilijk mee, want ik weet dat uw overheid, niet alleen in Antwerpse dossiers, maar in heel veel dossiers die met openbare werken te maken hebben, allesbehalve efficiënt aan het werken is.

Het dossier van de eerste fase van de heraanleg van de Leien kan voor u en voor ons allen een interessante

leerschool zijn. Daarom vraag ik u welke lessen u reeds hebt getrokken uit dit dossier en hoe u ervoor gaat zorgen dat u de overheid, zeker op het vlak van openbare werken, effectief op een efficiënte manier zult herorganiseren. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Penris, het klopt dat ik deze voormiddag aan mijn collega's een extra machtiging heb gevraagd. U weet immers dat ik niet alleen goedkeuring kan geven bij zulke belangrijke verrekeningen. Ik heb dus een extra machtiging gevraagd om bijkomende middelen te kunnen vastleggen voor de uitvoering en de afrekening van de werken aan de Leien, fase 1.

Ik heb hier een half jaar geleden, in mijn antwoord op een vraag van de heer van den Abeelen, duidelijk gemaakt dat ik de bezorgdheid van de collega's deel. Maar u weet, mijnheer Penris, dat het hier werken betreft waarvan de aanbesteding heeft plaatsgevonden in augustus 2002. Het is een project met een lange geschiedenis en inderdaad ook met een aantal euvelds.

De regering heeft mijn verzoek tot machtiging goedgekeurd. Ik heb ten behoeve van iedereen die het wil lezen, in een nota opgesomd hoe de meerkosten tot stand zijn gekomen en welke verrekeningen er zijn. Meten is weten, en je kunt pas lessen trekken als je de oorzaken van de meerkosten kent. Een paar elementen hebben betrekking op zaken die eigen zijn aan bouwwerken. De materiaalprijzen zijn gestegen, en ook de bouwkosten zelf zijn gestegen. Bouwprojecten kosten vandaag meer dan zes jaar geleden.

Bovendien is tijdens de werken de nieuwe wetgeving inzake het grondverzet van kracht geworden. Daardoor moest men plots rekening houden met een nieuwe procedure. Dat leidde tot een meerprijs van 9 miljoen euro, en dat was inderdaad niet ingecalculleerd. Er zijn daarnaast ook enkele archeologische pareltjes ontdekt, waarvan men beslist heeft om ze te houden. Meerkost: 3 miljoen euro.

En dan komen we tot een paar extraatjes. Er zijn de extra kosten voor de tunnel in de Lange Gasthuisstraat. De voorganger van mijn voorganger heeft daarover met de stad de afspraak gemaakt dat die kosten volledig ten laste van het Vlaamse Gewest zouden zijn. Die afspraak is gemaakt in 2003.

Er zijn een aantal faseringen veranderd. En dat betreurt ik zeer sterk, mijnheer Penris. Het zou efficiënt geweest zijn – en dat was ook de bedoeling – om het gerechtshof te bouwen nadat in een sleuf de tunnel was gebouwd. Een gerechtelijke procedure heeft daar echter een stokje voor gestoken, en de federale overheid

heeft niet gewacht om het gerechtshof te bouwen. En wat moet je dan doen? Je kunt moeilijk een tunnel bouwen als je geen put hebt om in te graven. Ook daardoor zijn de bouwkosten dus opgelopen. Daarnaast is ook de Bolivarplaats volledig hertekend. Dat betekende opnieuw een stijging van de kosten sinds 2003.

Mijn voorganger heeft er bovendien voor geopteerd om de werken een pak te versnellen. U verwijst naar Voka, mijnheer Penris, maar u zult het met mij eens dat minder hinder ook betekent dat je probeert wat tempo in je werken te stoppen.

Ik heb geprobeerd om op veilig te spelen en alle kosten in rekening te brengen. Men is nu immers nog aan het opruimen en men legt nu nog de laatste hand aan een aantal zaken. Dat alles maakt dat het totale kostenplaatje in vergelijking met de initieel geraamde kost verdubbeld is.

Volgens u bewijst dat dat we absoluut inefficiënt bezig zijn. We moeten inderdaad lessen trekken uit dat project. Een van die lessen is dat projecten, zeker in de planingsfase, beter moeten worden voorbereid. Men moet beter inschatten hoe projecten evolueren. Ik heb dat daarom heel nadrukkelijk laten opnemen in de overeenkomst met het agentschap. Wat de verrekeningenlast betreft, is er een opvolgingsrapportage door het Rekenhof. We hebben bij de laatste verrekeningen gezien dat het beter wordt, dit dossier niet te na gesproken. Naast die betere voorbereiding moeten dus ook de rekeningen beheerst worden. Daar hebt u absoluut een punt.

Ik heb de beheersing van de verrekeningen en het plan van aanpak ter zake ook laten opnemen in de planning van de leidende ambtenaren, om vanuit het beleid heel nauwkeurig te kunnen opvolgen welke stappen daar worden gezet. Tot enkele maanden geleden was dat immers nog vrij moeilijk.

Het is een dossier waar we uiteraard uit leren. In de tweede fase is er een pps-constructie en zullen de kosten beter ingeschat moeten zijn. Er is immers een risico voor de aannemer mee ingebouwd. In geval van meerkosten moeten die worden gedragen door diegene die het risico neemt.

De heer Jan Penris: Mevrouw de minister, ik heb nooit de bedoeling gehad u persoonlijk aan te vallen. U bent slechts de erfgenamer van wat uw voorgangers in dit project fout hebben gedaan. Het is echter goed dat u zich daarvoor durft te verantwoorden in dit parlement.

Wat het concrete dossier van de Leien betreft, wisten we natuurlijk dat we met een aantal zaken zouden worden geconfronteerd die de kostprijs zouden opdrijven. We hebben dat ook herhaaldelijk, niet alleen hier maar ook op de lokale fora, gezegd. U hebt gesproken over de archeologische sites. Men wist perfect waar die gevonden zouden worden. Op het moment dat men erop

stootte, deed men alsof men iets nieuws had ontdekt. Halleluja! Men had dat perfect kunnen weten. Daar is uw voorganger en zeker de administratie van uw voorganger in de fout gegaan.

Wat het tempo van de werkzaamheden betreft, rijzen er ook wat vragen. De eerste fase van de werkzaamheden van de Leien heeft bijzonder lang geduurd. Alle aanhorigen van de Leien hebben dat kunnen vaststellen. Heel wat zelfstandigen zijn failliet gegaan. De werkzaamheden hebben zo lang geduurd omdat de aannemers bijzonder traag zijn opgetreden. Sommige partijen hebben naar aanleiding van dit concrete dossier ook initiatieven genomen om de zelfstandigen uit de wind te zetten.

De werkzaamheden aan die andere grote site rond Antwerpen verlopen niet zo moeizaam. Rond de Singel heeft men heel operationeel, kortdaat en efficiënt gewerkt. Daardoor werd de hinder tot een minimum beperkt.

Mevrouw de minister, het gaat hier niet alleen over de Leien. Deze vraag vormt de aanleiding om u te vragen hoe u van plan bent om met die andere werkzaamheden in en rond Antwerpen en in heel Vlaanderen om te gaan. Wat zult u doen met het dossier over de luchthaven van Deurne? Daar is ook nog altijd geen vooruitgang geboekt. Zult u, zoals Voka van u verwacht en zoals minister Bourgeois heeft aangekondigd, op een efficiënte manier omgaan met openbare werken? Ik denk dat Vlaanderen vooral op dat antwoord zit te wachten.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de minister, het gaat hier inderdaad om een erfenis. Ik zou u willen vragen om de rapporten van het Rekenhof die de laatste vier à vijf jaar zijn gepubliceerd over het departement Openbare Werken, eens naast elkaar te leggen. Het meest recente betreft de schadedossiers en de daaraan gekoppelde verwijlintresten. Dat is een hallucinant verhaal over de manier waarop de administratie omgaat met sommige dossiers. Ook daarin vinden we verwijzingen naar verkeerde ramingen enzovoort.

Het lijkt me dan ook goed om in het najaar een gedachtewisseling met u te organiseren over de manier waarop de administratie met dergelijke dossiers omgaat. Het gaat dan over het Deurganckdok, de BAM enzovoort.

De voorzitter: De heer Verstrepen heeft het woord.

De heer Jurgen Verstrepen: Mevrouw de minister, vanaf nu moet ik het over de excuusregering met terugwerkende kracht hebben. Blijkbaar zijn de voorgangers altijd de schuldigen en gaat het om erfenissen uit het verleden. Zo is het heel leuk regeren natuurlijk.

Als doorsnee burgers zouden bouwen aan het tempo en werken met dezelfde kostenaanpassingen als deze overheid, dan zou er van koopkracht geen sprake meer zijn. De banken zouden nogal veel in eigendom hebben.

Ik hoor het u graag zeggen, dat u analyseert om te leren. Dat horen ze ook graag in Antwerpen. De opmerkingen van de heer Penris en de heer Peumans zijn hier toch wel op hun plaats. U moet maar eens in Antwerpen vragen hoe het zit met die bouwwerven. De mensen hebben zich al bij de ellende neergelegd. En dan hebben we het alleen nog maar over de Leien. Ik hou mijn hart vast als de werken aan de Oosterweelverbinding starten.

Mevrouw de minister, ik stel voor dat de regering de slogan ‘alles wat we doen, doen we beter’ even opbergt, misschien tot na de verkiezingen. Als ik de optelsom maak – van de VRT over de BAM, naar Slangen, naar de geldverslindende kleiput –, dan zien we dat elk project te kampen heeft met onvoorziene veranderingen. Dat is blijkbaar hét woord dat continu wordt gebruikt.

Vertragingen en hoge kosten, dat zijn termen die continu terugkomen. En het gaat dan niet om kleine projecten, maar om ingrijpende projecten die een serieuze impact zullen hebben.

Ik ondersteun de kritiek van de collega's die eerder aan het woord zijn geweest. Ik stel voor dat u zich tijdens het reces even terugtrekt en zoekt naar een andere terminologie. Ik zal u vanaf nu de excuusregering met terugwerkende kracht noemen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Mevrouw de voorzitter, als er zoveel problemen zijn in Antwerpen en er zoveel werken tegelijkertijd gebeuren, is dit misschien het moment om wat middelen naar andere provincies door te schuiven, zodat daar wat werken kunnen worden uitgevoerd. Die blijven nu immers op hun honger.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik ben het volledig eens met de heer Peumans. De zaak bespreken we sowieso in het najaar in de commissie. De verrekeningen zullen verder opgevolgd worden. Ik heb nadrukkelijk gezegd dat die verrekeningen ook mee opgenomen zijn in de persoonlijke planning van de ambtenaren. Dat betekent dat ze er ook op afgerekend worden. Dat is toch een belangrijk element waar we rekening mee moeten houden.

De heer Verstrepen gaat wel zeer kort door de bocht. Hij gooit alles op een hoopje. Mijnheer Verstrepen, mijn voorganger heeft het goed gedaan. Het is door kordate ingrepen dat de werken op een bepaald moment versneld werden doorgevoerd.

U hebt het over excuses. Ik kan er ook niets aan doen dat de werken in 2002 gestart zijn en dat we nu in het jaar 2008 zijn. Maar er zal wel met genoeg naar de resultaten gekeken worden.

Mijnheer Penris, het pijnpunt wordt vaak aangehaald. We maken werk van een minder-hinderaanpak bij openbare werken. Dat houdt twee zaken in. We proberen zo snel mogelijk te werken. Daarnaast proberen we de hinder ook zo beheersbaar mogelijk te houden. Men kan bijvoorbeeld de weg gedurende drie maanden afsluiten. Dat zou echter tot een exorbitante hinder leiden. Het minder-hinderbeleid is een heel belangrijke factor geworden bij alle openbare werken. Waar mogelijk proberen we bij openbare werken en bestekken resultaatverbintenissen in te voeren, ook qua timing voor de uitvoering van die werken. Dat kan gebeuren via een beloofstelsysteem of via een andere regeling. Die zaken worden systematisch opgevolgd, en worden systematisch in bestekken geïntegreerd, waardoor de kwaliteit van de bestekken ook verbetert.

Wat de inschatting vooraf betreft, is de opdracht voor mijn administratie zeer duidelijk. Maar een aantal zaken kan men nooit voorkomen. Als de staalprijs plots de pan uitswingen, dan moeten we daar rekening mee houden. Daarmee praat ik het initiële bestek niet goed. Ik heb duidelijk gezegd dat er een foute inschatting is gemaakt, en die fout mogen we niet meer maken.

De heer Jan Penris: Mevrouw de minister, u blijft nu de verantwoordelijke van het hele project. Ik hoop dat u uw administratie blijft aansporen om te doen wat ze moet doen. Ze moet op een heel efficiënte manier omgaan met de vele belastingmiddelen die we ter beschikking stellen.

Aan de niet-Antwerpenaren wil ik toch even zeggen dat de eerste fase van de Leien nog altijd niet afgewerkt is. Er moet nog heel wat gerealiseerd worden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

MOTIE VAN ORDE

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Sannen bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Ludo Sannen: Mevrouw de voorzitter, ik zou u willen vragen om de plenaire vergadering straks te vragen om bij hoogdringendheid een motie betreffende

het onderzoek door het Rekenhof van de interne evaluatie van de basismobiliteit door De Lijn aan de agenda toe te voegen.

De voorzitter: Het parlement zal zich daar straks over uitspreken.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Joke Schauvliege tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verwijdering van alle bolle verkeersspiegels langs gewestwegen

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw de voorzitter, deze week hebben heel wat gemeentebesturen een brief van het Agentschap Wegen en Verkeer gekregen. In die brief staat dat de directieraad van het agentschap heeft beslist geen verkeersspiegels langs gewestwegen meer toe te laten. De brief heeft het over verkeersspiegels, zonder specificatie van het betrokken spiegeltype. Volgens de brief moeten alle langs gewestwegen geplaatste spiegels voor 31 augustus 2008 worden verwijderd. Die beslissing is een gevolg van een gerechtelijke uitspraak. Een rechtbank heeft een lokaal bestuur veroordeeld omdat een verkeersspiegel een vertekend beeld kan geven en een chauffeur daardoor het gevaar verkeerd kan inschatten.

De ontvangst van de brief heeft ons wat doen schrikken. Er is op geen enkel ogenblik overleg gepleegd. Bovendien gaat het om een korte periode. Aangezien de brief midden in de verlofperiode is toegekomen, moeten de diensten dit op een paar weken tijd voor elkaar krijgen. Tot slot is er enige verwarring over het type dat moet worden verwijderd. In de brief gaat het eerst over alle verkeersspiegels. Iets verder maakt de brief specifiek melding van bolle verkeersspiegels. De gerechtelijke uitspraak betreft in elk geval bolle spiegels.

We zijn een beetje bezorgd omdat de brief enkel de gewestwegen vermeldt. Veel gemeentebesturen vragen zich af hoe het met de gemeente- en provinciewegen zit. Mogen de verkeersspiegels langs die wegen wel blijven? Brengen die spiegels de veiligheid dan niet in het gedrang?

Bovendien rijst de vraag naar alternatieven. Indien we de spiegels allemaal verwijderen, zullen de chauffeurs zich genooddaakt zien nogal ver vooruit te rijden om op een kruispunt iets te kunnen zien. Het gevaar is dat ze op die manier een ongeval zouden kunnen veroorzaken. Ik kan me voorstellen dat een betrokkene in dat geval naar

een rechtbank stapt en dat de rechter oordeelt dat het een kruispunt met een heel slechte zichtbaarheid betreft en dat de overheid geen maatregelen heeft genomen om voor een betere zichtbaarheid te zorgen.

Mevrouw de minister, kunt u bevestigen dat alle of alle bolle verkeersspiegels moeten worden verwijderd? Betreft het hier een door u gesteunde en gedragen beslissing? Is die beslissing door de directieraad van het Agentschap Wegen en Verkeer genomen? Indien al die spiegels moeten worden verwijderd, vraag ik me af over welke alternatieven we beschikken om de kruispunten veilig te maken. We moeten voor voldoende zichtbaarheid zorgen. Indien een chauffeur niet kan zien dat er verkeer uit de andere richting komt, kunnen er ongevallen plaatsvinden. Ik verwijs in dit verband naar de zwakke weggebruikers, die vaak het slachtoffer van dergelijke ongevallen worden.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw de voorzitter, ik heb het verslag van de directieraad van het Agentschap Wegen en Verkeer ook in handen gekregen. Volgens dit verslag is beslist om bolle spiegels niet meer te vergunnen of, indien ze er al staan, weg te nemen. Bolle spiegels worden aan kruispunten geplaatst en stellen chauffeurs in staat te zien of er al dan niet een andere wagen aankomt en te beslissen al dan niet het kruispunt op te rijden.

Ik heb de leidinggevende ambtenaar ondervraagd. De beslissing verbaast me enigszins. Ze is in elk geval ongenueanceerd. Bovendien vermeldt het verslag geen motivering. We weten niet hoe deze beslissing tot stand is gekomen. Ik heb hem naar de gevolgen van de beslissing gevraagd. Tot op heden zijn 27 brieven naar gemeentebesturen verzonden. Die brieven omvatten een inventarisatie van de spiegels en de opdracht ze allemaal, zonder enige nuancering met betrekking tot het type, te verwijderen. Die brieven zijn naar tien West-Vlaamse en naar 17 Oost-Vlaamse gemeenten verstuurd.

Ik wil erop wijzen dat het hier een terechte beslissing betreft. Een aantal spiegels creëren immers gevaarlijke situaties. Zo verwijst een gerechtelijke uitspraak duidelijk naar de plaatsing van dergelijke spiegels langs gewestwegen.

Er is geen enkele begeleidende signalisatie, en daardoor wordt een wagen die aan 90 of 70 kilometer per uur komt aangereden te laat opgemerkt in de spiegel. Sommige types van spiegels geven een vertekend beeld, waardoor een gevaarlijke situatie zou kunnen ontstaan. Maar om op basis van die uitspraak onmiddellijk tot een algehele verwijdering van alle spiegels over te gaan, is een brug te ver. Ik heb dan ook opdracht gegeven aan de administratie Wegen en Verkeer

om de uitvoering van de beslissing op te schorten. Ik heb mijn juridische dienst gevraagd om een analyse te maken van de gerechtelijke uitspraak. De administratie heeft de opdracht gekregen om op korte termijn te inventariseren op welke plaatsen de parabolische spiegels – ik heb het dan over de bolle spiegels en niet de vlakke spiegels – staan, op welke plaatsen er een probleem zou kunnen zijn omtrent verkeersveiligheid, en als er een probleem is hoe de spiegels moeten worden vervangen.

Er is in deze materie ook geen overleg geweest met de gemeenten in kwestie. Ik betreur dat. Er is ook geen overleg geweest met de provincies. Het is van belang dat we situatie per situatie bekijken, en niet tot een algemene verwijdering overgaan zolang de locaties niet individueel zijn bekeken.

Er zullen dus ook geen verdere brieven worden verstuurd. De gemeenten die een brief hebben gekregen, zullen een tweede brief krijgen waarin hen zal worden meegedeeld dat er eerst een locatieonderzoek zal gebeuren alvorens definitieve beslissingen worden genomen.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben blij dat u de brieven enigszins nuanceert en dat u bereid bent om in overleg te treden met de lokale besturen. Ik vind het heel belangrijk dat u situatie per situatie zult evalueren en zult kijken hoe de verkeersveiligheid op de specifieke kruispunten kan worden gegarandeerd.

Het is belangrijk dat de lokale besturen en de provincie worden betrokken bij dergelijke beslissingen. Het is jammer dat dit niet is gebeurd alvorens de brief is verstuurd. Ik neem aan dat in de toekomst het overleg wat dat betreft zeker zal worden aangemoedigd. Ik begrijp dat het een speerpunt is in uw beleid om over dergelijke beslissingen voldoende met de lokale besturen en provinciebesturen te overleggen.

Als dan toch de beslissing wordt genomen dat zo'n bolle spiegel een onveilige situatie met zich meebrengt en wordt verwijderd, pleit ik ervoor om na te gaan of er geen alternatieven zijn. Kan er misschien een vlakke spiegel worden geplaatst? Kunnen het struikgewas of andere hinderlijke obstakels die de zichtbaarheid beperken, worden weggenomen?

Ik dank u omdat u bereid bent in te gaan op de suggestie om af te wachten en ter plaatse na te gaan hoe de situatie kan worden aangepakt. De lokale besturen en diegenen die dagelijks de kruispunten moeten gebruiken, zullen u daar dankbaar voor zijn.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, vandaag zijn er eigenlijk drie

wegbeheerders in Vlaanderen: de gemeenten, de provincies – tot aan de uitvoering van het lokaal pact – en het Vlaamse Gewest.

Ik was zeer verwonderd dat uw administratie deze beslissing had genomen zonder overleg te plegen met de andere overheden. Indien er een juridisch probleem zou zijn en het Vlaamse Gewest neemt de spiegels weg en er gebeurt een gelijkaardig ongeval langs een gemeente- of provincieweg, dan is dat eigenlijk al voorafgaand schuld bekennen. Ik denk dat uw administratie hierin te ver is gegaan: ze had met u als betrokken minister en met de VVSG en de VVP moeten overleggen om een oplossing te vinden.

Mevrouw de minister, in mijn buurt is er een heel gevaarlijk kruispunt waar tot tien jaar geleden maandelijks twee ongevallen gebeurden. We hebben toen beslist om daar een bolle spiegel te plaatsen, met als resultaat dat er geen enkel ongeval meer gebeurt. De ene situatie is niet te vergelijken met de andere.

Uw administratie heeft te vlug gehandeld. Ze had eerst moeten overleggen met de VVSG en de VVP.

Als uw onderzoek zou uitwijzen dat er een probleem is, wilt u dan de lokale besturen en de provincies – de andere wegbeheerders – raadplegen vooraleer een nieuwe beslissing te nemen en ervoor zorgen dat de administratie die mensen uitnodigt voor de werkgroep die zoekt naar een globale oplossing? De uiteenzettingen van u, mevrouw Schauvliege en mezelf zijn uiteindelijk bedoeld om de verkeersveiligheid te optimaliseren. De overheid moet daartoe alle middelen aanwenden die haar ter beschikking staan.

De voorzitter: De heer Van Aperen heeft het woord.

De heer Jul Van Aperen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, u maakte gewag van de veroordeling van een gemeentebestuur. Als u morgen beveelt die spiegels weg te nemen en overmorgen gebeurt op die plek een dodelijk ongeval, wie zal dan de schuld krijgen? Wie wordt dan veroordeeld? Men kan dan argumenteren dat de minister die de opdracht heeft gegeven, verantwoordelijk is.

Ik wil me aansluiten bij wat mevrouw Schauvliege heeft gezegd. Spijtig genoeg gebeuren er nog altijd dodehoekongevallen, niettegenstaande alle vrachtwagens met die spiegels moeten zijn uitgerust. Er zijn nieuwe spiegels ontwikkeld waarbij de dode hoek – op de hoek van de straat – toch zichtbaar wordt voor de vrachtwagenbestuurder. Is het niet wenselijk om deze mogelijkheid te onderzoeken? Verkeersveiligheid is een te belangrijke aangelegenheid.

Minister Hilde Crevits: Ik kan vrij duidelijk zijn. De raad van bestuur heeft in alle vrijheid een beslissing

genomen. Vandaag heb ik die beslissing overruled en met onmiddellijke ingang opgeschort. In de motivering van de uitspraak in eerste aanleg wordt vooral gewezen op het feit dat de spiegel er wel is, maar geen begeleidende snelheidsbeperkende maatregelen zijn genomen. Het ontbreken van die signalisatie weegt in de afweging door. We moeten dus voorzichtig zijn en niet snel beslissen dat die spiegels weg moeten. We zullen onderzoeken waar welke spiegels staan, en op de plaatsen waar gevaar zou kunnen bestaan, moet er een alternatief komen. De heer Van Aperen had het over één mogelijkheid, maar er zijn er nog. Er zijn life saving mirrors – maar daar zijn problemen mee. Er zijn vlakke spiegels. Op sommige plaatsen is het misschien beter om helemaal geen spiegel te plaatsen. Enzovoort. We willen dat nu voor eens en voor altijd uitklaren, ook ten behoeve van de gemeenten. Ik hoop overigens dat dit niet zo lang meer de verantwoordelijkheid van de provincies zal zijn.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Eric Van Rompuy tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het Vlaamse aandeel in de financieringssteun voor de bouw van de Airbus A350

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in dit laatste vragenuurtje van het politieke seizoen wil ik eindigen met een positieve noot. Dat mag ook eens. De Vlaamse Regering heeft goed onderhandeld over het Airbusdossier. Ere wie ere toekomt, en die komt toenmalig minister Moerman toe. Vorig jaar, tijdens de laatste zitting, heeft het parlement een motie goedgekeurd die in de commissie voor Economie was behandeld. Het ging over de verdeling van de middelen voor de bouw van de Airbus A350. Mevrouw Moerman is toen teruggekomen van de luchtvaartbeurs in Le Bourget, maakte zich enorm kwaad en zei toen dat we ons geen derde keer zouden laten rollen. Ze zei dat de verdeelsleutel moet zijn wat we in dat verband vragen. Op basis daarvan hebben mevrouw De Ridder en de heren Van den Heuvel, Van Malderen, Peumans en ikzelf een motie uitgewerkt om de minister te steunen. Mevrouw Moerman is er dus in gelukt om een verdeelsleutel te onderhandelen die voor Vlaanderen 54 procent oplevert, of 95,4 miljoen.

Het gaat om voorschotten die worden gegeven aan bedrijven bij onderzoeks- en ontwikkelingskosten om de contracten te kunnen laten uitvoeren. Belangrijke bedrijven zoals Barco, ASCO, LMS zien hierdoor mogelijkheden om met succes te participeren aan de bouw van dit nieuwe vliegtuig.

Hoe is die evolutie gebeurd? Vorig jaar was het vrij uitzichtloos. Men heeft er bijna drie jaar over onderhandeld. Welke elementen hebben ertoe geleid dat we die 56 procent voor onze Vlaamse bedrijven hebben kunnen binnenrijven?

Er zijn nog nieuwe ontwikkelingen mogelijk onder meer in verband met de militaire transportvliegtuigen A400M. Er kunnen compensaties worden gegeven voor de aankoop van die nieuwe vliegtuigen. Dat is ook een belangrijk element.

Voor de eerste keer in jaren stuurt de flemish aerospace group (FLAG) complimenten naar de Vlaamse Regering. Moties worden vaak gestemd, maar er wordt nooit een followup aan gegeven. Maar deze motie klopt bijna geheel. We hadden 56 gevraagd en het is 54 geworden, maar dit verdient felicitaties, ook vanwege het Vlaams Parlement. Misschien kunt u ons in uw toelichting nog een aantal nieuwe elementen bezorgen.

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

Minister Patricia Ceysens: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik dank de vraagsteller omdat het goed is dat het thema hier zijn laatste woord krijgt.

Het is een heel lange procedure geweest. Ik heb in de commissie vaak op vragen over dit onderwerp moeten antwoorden. Jammer genoeg kon ik toen alleen maar zeggen dat we in een complete impasse verzeild waren geraakt. Het is dus goed dat we nu in schoonheid kunnen eindigen.

Het klopt inderdaad dat ik gisteren op het Overlegcomité, samen met de minister-president, een akkoord heb kunnen bereiken over deze kwestie. Het akkoord is ook vanmorgen op de Vlaamse Regering finaal geformaliseerd. Daarmee is een einde gekomen aan een bijzonder lange periode van onderhandelen.

De procedure is gestart in oktober 2005, bij beslissing van de federale ministerraad, om een budget van 150 miljoen euro vrij te maken voor steun aan de Belgische industrie in het kader van de ontwikkeling van de A350. Sindsdien zijn er voortdurend onderhandelingen geweest en werden er veel pogingen en voorstellen gedaan – er verschenen ook voorstellen in de media die op niets gebaseerd waren, maar die toch vaak het debat gekruid hebben – om tot een akkoord van de verdeling van de middelen te komen.

Het klopt dat mevrouw Moerman van meet af aan gesteld heeft een hoger Vlaams aandeel te willen in dit programma ten aanzien van de aandelen in vroegere programma's. In gelijkaardige, vroegere programma's was het Vlaamse aandeel blijven steken op een voor ons onaanvaardbaar niveau van 34 procent voor de A380 en slechts 20 procent voor de A400M.

In maart 2007 heeft de Vlaamse Regering de Vlaamse minister bevoegd voor het economisch beleid, gelast om de onderhandelingen te voeren met de federale overheid en de gewesten, met betrekking tot het samenwerkingsakkoord, voor zover dit samenwerkingsakkoord een regionale verdeelsleutel zou bevatten die het economisch belang en de technologische knowhow van de Vlaamse luchtvaartindustrie zou erkennen en duidelijk weergeven.

Het klopt dat ook het Vlaams Parlement daarin volledig is meegegaan door een motie te stemmen waarin ze de Vlaamse Regering vroeg een strategie te ontwikkelen die ervoor zou zorgen dat Vlaanderen een rechtmatig aandeel in het A350-project van Airbus zou verkrijgen en ook alles in het werk te stellen om voortaan een eerlijke regionale verdeelsleutel te halen.

Ik verheel u niet dat ondanks de vele onderhandelingen, de tijd stilaan begon te dringen. Langs industriële zijde had Airbus ook de beslissing genomen om versneld de A350 XWB te ontwikkelen, en ze legde al rechtstreeks contact met de zogenaamde Tier 1 bedrijven die op hun beurt de Tier 2 bedrijven begonnen te prospecteren.

Onze Vlaamse kmo's behoren tot die laatste onderaannemers. Ook langs politieke zijde begon de klok te tikken, want het laatste Overlegcomité voor het reces vond toch gisteren plaats. Dat was voor ons een belangrijke deadline, anders was een en ander automatisch weer verschoven naar de Griekse kalender. Ik heb dan samen FLAG en Agoria een strategie ontwikkeld waarbij we het voorstel hebben gedaan om de bedrijven aan Vlaamse, Brusselse en Waalse kant te responsabiliseren, hen de mogelijkheid te bieden een akkoord uit te werken, en vervolgens daaraan het akkoord te koppelen dat wij dat politiek zouden honoreren. Zij zijn effectief tot een goed gezamenlijk akkoord gekomen.

Het voorliggende ontwerp van samenwerkingsakkoord splitst het totaal beschikbare budget van 178 miljoen euro in 150 miljoen euro voor de A350 XWB en het saldo van 28 miljoen euro van de A380. Het totale budget wordt in drie schijven opgedeeld.

Er is een eerste schijf van 60 percent van 150 miljoen euro, dat maakt 90 miljoen euro. Daarvan krijgen we gewaarborgd 50 percent of 45 miljoen euro. Van de tweede schijf, het saldo van 28 miljoen euro, krijgen we gewaarborgd 60 percent of 16,8 miljoen euro. Op de derde schijf van 40 percent van 150 miljoen euro, dus op 60 miljoen euro, krijgt Vlaanderen gewaarborgd 56 percent of 33,6 miljoen euro. Dat maakt dat we in totaal uitkomen op 95,4 miljoen euro of bijna 54 percent.

Daarenboven, en dat is bijzonder relevant, bestaat de mogelijkheid om ook de NRC's van de A400M te financieren. Dat was duidelijk een Vlaamse vraag. Tevens wordt het vroegere opvolgingscomité vervangen door

een daadwerkelijk stuurcomité. Dit stuurcomité neemt inzage van de projecten, van de evaluatie door het federale Luchtvaartplatform en van de overeenkomsten zoals voorgesteld om afgesplitst te worden tussen de federale overheid en de betrokken ondernemingen. Het comité verstrekt een voorafgaand advies over deze projecten aan de bevoegde federale ministers. Ook dit punt werd door Vlaanderen als een zeer grote stap vooruit gezien.

Voorts verbinden de partijen er zich bij dit akkoord toe om een amendement bij het samenwerkingsakkoord te onderhandelen als zou blijken dat de enveloppe voor de A350XWB onvoldoende zou zijn. Ook deze voorwaarde biedt een waarborg dat ook in de toekomst een billijke verdeling kan worden onderhandeld.

Voor de eerste maal in een dergelijk samenwerkingsakkoord wordt afstand gedaan van een sectoriële verdeelsleutel. Door het feit dat instrumentenbouwers later in de ontwikkelingsfase aan bod kwamen, heeft dat altijd in het nadeel van Vlaanderen gespeeld. Dat hebben wij in Vlaanderen altijd al aangevoeld. Dat hebben we deze keer kunnen counteren.

Voor het eerst wordt ook een stuurcomité opgericht in plaats van een opvolgingscomité dat eigenlijk achter de feiten aanholt, wat ook altijd in het nadeel van Vlaanderen heeft gespeeld. Vlaanderen krijgt in dit stuurcomité twee leden, maar beslist met unanimité. Tot daar de elementen uit het samenwerkingsakkoord. Ik ben blij dat ik na een grote impasse een snelle doorbraak heb kunnen forceren, wat duidelijk in het voordeel van Vlaanderen speelt.

U hebt al een aantal bedrijven genoemd. Er zijn er nog heel wat meer die hiervan kunnen genieten. We hebben vandaag al een tewerkstelling in de sector met een beperkte berekening van 5000 jobs. Het zal de sector deugd doen. U vergat trouwens een performant Zaventens bedrijf, ASCO, dat ook opnieuw goed aan de slag kan.

Ik kijk uit naar Farnborough volgende week. Het is de grote ontmoeting met de luchtvaartindustrie. Er zijn heel wat Vlaamse bedrijven vertegenwoordigd die ook perfect de onderhandelingen met Airbus kunnen voeren.

De heer Eric Van Rompuy: Mevrouw de voorzitter, ik heb daar niets aan toe te voegen. Ik feliciteer de regering. U ziet, mijnheer Sannen, dat ik soms ook nog goede gevoelens heb. Ik heb een goed gevoel bij dit dossier en ik feliciteer de regering daarvoor.

De voorzitter: De heer De Craemer heeft het woord.

De heer Gino De Craemer: Mijnheer Van Rompuy, ik heb ook een goed gevoel. Mevrouw de minister, ik zou zeggen: ons geduld is beloond. Inzake dit dossier ben

ik, en de heer Peumans voor mij, enorm lastig geweest in de commissie. Ik zal dat vandaag uiteraard niet zijn. Het is positief dat we in het dossier A350 meer dan 50 procent binnen hebben gehaald.

Gerechtigheid is geschied. Gelet op de eerdere fiasco's die we meegemaakt hebben bij de dossiers over de ontwikkeling van de A380 en de A400M, was het ook nodig dat we het dit keer wel binnenhaalden en het been stijf hielden. Er was toen geen bindende verdeelsleutel. Dat hebben we in Vlaanderen aan den lijve moeten ondervinden. Ik zou zeggen: proficiat aan de ex-minister, maar ook aan u dus, mevrouw de minister.

Belangrijk is ook dat vanuit de Vlaamse Regering toezicht wordt gehouden op de uitvoering van het akkoord. Dat is minstens even belangrijk als het afsluiten van het akkoord zelf.

Ten slotte, mevrouw de minister, zou ik ook de nodige aandacht willen vragen om als Vlaamse Regering ook de Vlaamse bedrijven te steunen die nu ook contracten willen binnenhalen voor de uitrusting van de A400M. Dat is ook belangrijk voor de continuïteit van de activiteiten van die Vlaamse bedrijven.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Mevrouw de voorzitter, ik sluit me aan bij de vorige sprekers. Het loont dus blijkbaar om af en toe eens voet bij stuk te houden. Ook daarvoor mijn felicitaties, mevrouw de minister.

Maar ik zou u toch op één zaak attent willen maken. Ik las net La Libre Belgique, waarin uw Waalse collega Marcourt zich erop beroemt dat hij 89 miljoen euro van de 178 miljoen euro heeft binnengehaald. Dat zal wel een Blankenbergse rekening zijn, want uiteindelijk moet hij een beetje zijn gezicht redden. Hij heeft zich altijd verzet tegen een globaal verdelingspercentage, dus wat hier uit de brand werd gesleept, is echt wel heel goed.

Maar ik wil toch vragen om dit in de toekomst nauwlettend op te volgen.

Minister Patricia Ceysens: Het is natuurlijk goed dat we dit dossier in grote eensgezindheid kunnen afronden. Dat sterkt altijd de bevoegde minister om op dat elan door te gaan. U mag ervan op aan dat we dat angstvallig in het oog houden. We doen ook, via alle mogelijke investeringsvehikels die we hebben, inspanningen voor deze sector. Ik denk dat dit voor Vlaanderen een belangrijke sector is.

De sector heeft ook bewezen, ook in de nauwe contacten die we de voorbije dagen hebben gehad, dat men het perfect aankan om dit op een heel goede manier ook waar te maken. Ik heb daar zeer veel vertrouwen in.

In het saldo van de A380 kregen we niets, volgens bepaalde Waalse kranten, die dan de ideeën vertolkten die aan de andere kant leefden. Maar ik denk dat er vooral een heel sterk gecoördineerd optreden was, door de politiek en door de beroepsfederaties, die – ere wie ere toekomt –, samen met ons, een foutloos parcours heeft gereden, waarin we elkaar op geen enkel moment gelost hebben. Dat samenspel heeft geloond en Vlaanderen vaart daar wel bij.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de deadline van 15 juli voor een nieuwe staatshervorming en eventuele rechtstreekse onderhandelingen van gemeenschap tot gemeenschap

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mijnheer de minister-president, voor één keer mag u zich gelukkig prijzen dat u een christendemocraat bent. Als goed katholiek gelooft u in mirakels, en dat zal ongetwijfeld nodig zijn om voor volgende week dinsdag nog een communautair akkoord rond te krijgen.

Minister-president Kris Peeters: En u gelooft daar niet in?

De heer Filip Dewinter: Ik geloof daar niet in, maar dat is een ander paar mouwen. Ik ondervraag u, niet omgekeerd. (*Opmerkingen*)

Essentieel is dat het voor iedereen nu wel duidelijk is dat het volgende week dinsdag op een sisser zal aflopen en dat het enige wat overblijft van bijna een jaar onderhandelen, niet veel meer is dan een aantal fantaisistische voorstellen met een aantal surrealistische uitschieters, zoals de corridor tussen Brussel en Wallonië via bossen, weiden en wegen allerhande. Fundamenteel is vandaag niet het debat te voeren over dat akkoord dat we niet kennen, voor zover er al een akkoord zou zijn, maar wel om te weten in hoeverre u klaar bent om, indien nodig, uw verantwoordelijkheid op te nemen.

De voorbije dagen is er heel wat te doen geweest over het fameuze plan B, waarvan wij reeds van op deze tribune hebben gevraagd om het uit te werken en als alternatief achter de hand te houden. Dat gebeurde reeds in september van vorig jaar naar aanleiding van de speciale zitting die toen heeft plaats gehad om ons

te buigen over dezelfde kwestie. De invulling van dat plan B varieert al naargelang de auteur van het plan. Er zijn er, zoals wij, die een plan B opvatten als de definitieve boedelscheiding, en dat zit alvast goed. Men levert veel inspanningen om het pad ter zake te effenen, waarvoor mijn dank aan de traditionele partijen. Anderen vatten het plan B op als een rechtstreeks gesprek tussen de twee leiders van de deelstaten. Ik weet dat u geen koele, maar een vrij enthousiaste, warmbloedige minnaar bent van een soortgelijk scenario, althans als ik u mag geloven in verschillende interviews, onlangs nog in De Tijd, waar u dit zelf deels heb voorgesteld.

Mijn vraag aan u is dan ook simpel en duidelijk op een week voor die ‘fatidieke’ datum van 15 juli: wat is het plan dat u achter de hand houdt? Wat zult u doen als het mislukt? Bent u bereid om het gesprek dan maar rechtstreeks te voeren van Vlaams minister-president tot Waals minister-president, een gesprek en onderhandelingen tussen Peeters en Demotte? Want wat niet kan op federaal vlak, wat mislukt is op federaal vlak, dat blijkt vandaag al, dat moeten we dan zelf maar beter doen. Dan moet u het initiatief nemen.

Op enkele uren voor 11 juli, de Vlaamse nationale feestdag, die dit jaar toch een zeer speciale betekenis zal hebben, hoop ik in elk geval, mijnheer de minister-president, dat u zich krachtig en duidelijk ter zake zult uitspreken, hier in het parlement, vanavond in uw toespraak op de Groeningekouter in Kortrijk, en ongetwijfeld ook morgen naar aanleiding van 11 juli. Voor velen, zeker voor ons en ik denk ondertussen voor de grote meerderheid van de Vlamingen, is het duidelijk geworden dat de enige keuze waarvoor we op dit moment staan, er een is van kiezen tussen de Belgische chaos of de Vlaamse zelfstandigheid. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, mijnheer Dewinter, het is vandaag 10 juli, dat is dus nog vijf dagen verwijderd van 15 juli. Jullie standpunt is dat absoluut alle druk moet worden gezet om op 15 juli een akkoord te hebben.

Het is een beetje eigenaardig dat u vraagt wat mijn plan B is, als u nog niet weet wat het resultaat zal zijn op 15 juli. Dat is eigenaardig in uw redenering omdat wij allemaal – ik onderhandel niet en u ook niet – alles op 15 juli hebben gezet. Op die datum zal het resultaat door de premier worden bekendgemaakt. Als ik me niet vergis, heeft de premier ook aangekondigd om dat in de Kamer toe te lichten.

U vraagt me nu wat mijn plan B is, ervan uitgaande dat het niet zou lukken op 15 juli. Als je nu afkomt met een plan B, dan is plan A niet ten volle uitgeprobeerd. Dat is een eerste element.

Ik wil niet in herhaling vallen. Ik heb begrepen dat het Uitgebreid Bureau maandag heeft beslist dat de antwoorden korter moeten zijn. Mevrouw de voorzitter, ik heb gezegd dat het in bepaalde omstandigheden misschien belangrijker is een vraag te stellen dan het antwoord te kennen. Misschien is dat hier van toepassing. Ik kan niets zinnigs zeggen over deze kwestie. We kunnen inspelen op alle omstandigheden, maar ik ga daar niet op vooruitlopen. Nogmaals, ik kan daar immers niets zinnigs over zeggen. Mijnheer Dewinter, natuurlijk zal ik morgen samen met u naar de toespraak van de voorzitter in het stadhuis van Brussel luisteren. Ook ik zal vanavond een toespraak houden, zoals u terecht hebt gesteld. Volgens de traditie zal dat in Kortrijk gebeuren, op de Groeningekouter.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, ik stel vast dat de minister-president enorm voluntaristisch is, zoals Guy Verhofstadt in het verleden. Het is duidelijk dat het op 15 juli niets wordt. Wie nu nog gelooft dat het op 15 juli allemaal nog zal meevallen, dat er nog een wit konijn uit de hoed zal worden getoverd, is bijzonder naïef of heeft er niets van begrepen. U bent bijzonder intelligent. U hebt er heel veel van begrepen. U schuift het probleem al meer dan een jaar voor u uit. U doet dat nu al een heel lange tijd. Het is de laatste keer dat ik die kans heb vóór 15 juli. Het is allerminst de bedoeling om te triomferen of op te merken dat we het altijd hebben gezegd en dat we gelijk hebben. Daar kopen we op 15 juli heel weinig voor. Misschien kopen we daar als oppositie wel iets voor, en de meerderheid wat minder, maar als Vlamingen kopen we daar op 15 juli heel erg weinig voor.

Wat me erg ter harte gaat, is het volgende. U als Vlaams regeringsleider durft het nauwelijks vijf dagen voor die belangrijke datum, die niet wij maar voor een groot deel deze meerderheid – in elk geval CD&V, N-VA en gewezen minister-president en huidig premier Leterme – naar voren heeft geschoven, nog steeds niet aan te herhalen wat u wel al schoorvoetend in de kranten zegt. Onder meer zegt u in De Tijd dat minister-president Demotte en uzelf wellicht veel sneller, beter en efficiënter iets zouden kunnen verwezenlijken dan de federale overheid. Dat durft u niet te herhalen in het Vlaams Parlement. Ik begrijp dat u uw federaal alter ego geen stokken in de wielen wilt steken, maar het ogenblik van de waarheid komt nu toch wel heel erg dichtbij. Nu is het: over naar de helper. Nu bent u het die als kopman zult moeten gaan rijden en initiatieven zult moeten nemen. Niets is immers erger dan dat we op 15 juli moeten vaststellen dat niets nog mogelijk blijkt, en dat we dan maar overgaan tot de orde van de dag, namelijk het verhaal over de economische realiteit en de dringendheid van bepaalde sociale en andere maatregelen, waarna het communautaire definitief voor vele jaren in het diepvriesvak verdwijnt. Dan bent u aan zet. Dan bent u het die de agenda zult moeten bepalen.

Mevrouw de voorzitter, daarom zou ik dan ook nu al een voorstel ter zake willen doen. Ik zal dat ook schriftelijk aan u overmaken en het Bureau vragen daarover bijeen te komen. Ik stel namelijk voor dat het Vlaams Parlement op 16 juli zou vergaderen. Op 15 juli is er de verklaring van de federale eerste minister, hier vlakbij, in de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Op 17 juli wordt blijkbaar al dan niet het vertrouwen gegeven aan de federale eerste minister. Laten wij als Vlaams Parlement dan maar op woensdag 16 juli, de dag voor dat vertrouwen al dan niet wordt gegeven, een evaluatie maken van wat de federale premier zal zeggen, van dat mogelijke communautaire akkoord. Zo zal het Vlaams Parlement kunnen wegen op wat de dag erna zal gebeuren, namelijk op de stemming die dan aan de orde zal zijn.

Ik ben ervan overtuigd dat de minister-president zich, als goed democraat, graag ter beschikking houdt van het parlement om ook zijn visie op dat akkoord te geven. Ik ben ervan overtuigd dat hij op onze uitnodiging zal willen ingaan om hier volgende week woensdag zijn licht te laten schijnen op dat akkoord, en misschien ook al de eerste initiatieven aan te kondigen die hij ongetwijfeld al in zijn achterhoofd heeft om dat plan B daadwerkelijk gestalte te geven. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Minister-president Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, ik wil mijn uitspraken in de krant gerust herhalen. Maandag 14 juli is er een interregionale banenconferentie samen met de heren ministers Demotte en Piqué. We zullen daar concrete afspraken maken. Het dossier van Airbus waarvoor daarnet gelukwensen werden uitgesproken, kwam ook tot stand na overleg met onze Waalse collega's. Er zijn tal van initiatieven en dossiers waar we een doorbraak proberen te realiseren. De heer Demesmaecker zou u kunnen verwijzen naar de Plantentuin. We proberen doorbraken te realiseren, ik probeer die trend voort te zetten.

U vroeg naar een plan B. Een plan B kan men pas formuleren als plan A definitief begraven is. 15 juli is een belangrijke datum. Ik hoop wel op 28 juli met vakantie te kunnen vertrekken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Karlos Callens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het voortzetten van de steun voor biobrandstoffengebruik en -productie in Vlaanderen na het bijstellen van de doelstellingen ter zake door Europa

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, als het hier heel warm is, komt dat niet doordat we veel biodiesel gebruiken.

De Europese Unie heeft onlangs haar doelstellingen voor het gebruik van biobrandstoffen afgezwakt. De eerste optie was om alleen biodiesel via biobrandstoffen te verplichten tot 10 percent tegen 2020. Nu laat ze toe dat die 10 percent wordt aangevuld met klassieke groene energie of waterstof, dit geldt voor de transportsector.

In Vlaanderen komt koolzaadolie van onze lokale teelt. Die wordt sinds kort deels verbouwd op braakliggende grond – die de EU onlangs weer in gebruik liet nemen – en op vrijkomende gronden van de getergde suikerbienteelt. Biodiesel in combinatie met zuinige wagens leek tot op vandaag een positief verhaal, maar als de steunmaatregelen worden teruggeschroefd kan het misschien veel langer duren eer een doelstelling bereikt wordt of kan de productie zelfs worden stopgezet.

Mijnheer de minister-president, wij voelen dat vanaf vandaag de terughoudendheid in verband met biobrandstof heel groot is. We mogen niet vergeten dat heel wat boeren in ontwikkelingslanden juist hun landbouw vaarwel zeggen omdat de prijs voor hun producten veel te laag ligt. Als men daar meer biodieselproducten zou telen, is de kans groot dat voedselprijzen stijgen zodat de productie van voedsel wordt gestimuleerd in die landen.

Mijnheer de minister-president, gaat u het huidige beleid tot ondersteuning van biobrandstofgebruik en productie voortzetten, of wordt dat beleid afgezwakt? Met andere woorden, kunt u vandaag rechtszekerheid geven aan diegenen die al serieuze investeringen hebben verricht op dit vlak?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Collega's, mijnheer Callens, ik heb al eerder gezegd dat het voedsel in eerste instantie dient voor de mensen, in tweede instantie voor de dieren en in derde instantie voor de alternatieve energie of de agrobrandstof, zoals dat zo mooi heet.

De Europese Commissie heeft naar aanleiding van de voedselproblematiek op wereldvlak, heel wijs geoordeeld. Ze heeft bekeken wat de effecten op die prijzen zijn van ons beleid, van onze beslissing dat we in 2010 5,75 percent toevoegen aan de normale brandstof en tegen 2020 10 percent. Ze heeft zich afgevraagd of deze beslissingen, gezien de voedselprijzen, wel verstandig zijn.

Mijnheer Callens, u wees er terecht op dat er ook zal worden uitgebreid, bijvoorbeeld met waterstof, en dat we onze doelstelling en ambitie ruimer moeten definiëren.

U vraagt concreet wat dit betekent voor België en voor Vlaanderen. In 2007 werd er in totaal op 1045 hectare koolzaad geteeld. In Wallonië gaat het om 9872 hectare. Ik wil daarmee aantonen dat we nog heel ver van de 5,75 percent tegen 2010 verwijderd zijn en dat onze landbouwers er niet halsoverkop en met een heel groot enthousiasme, ingestapt zijn.

Natuurlijk moeten we opletten voor een stop-and-go-politiek, want er zijn mensen en bedrijven die erin investeren. Bijvoorbeeld in de Gentse haven werden grote investeringen gedaan voor het aanvoeren en verwerken van de agrobrandstoffen. Het gaat om een investering van miljoenen euro's. Beleidvoerders moeten natuurlijk oog hebben voor een nieuwe situatie, rebus sic stantibus – zoals men zo mooi kan zeggen in het Latijn, dat wanneer de omstandigheden wijzigen, ook het een en het ander moet worden aangepast. Europa heeft dat gedaan. Er rekening mee houdend dat we in 2007 maar 1045 hectare hadden en we nog ver af zijn van de target van 5,75 percent in 2010, mogen we in Vlaanderen niet de indruk wekken dat we alles willen terugschroeven.

We moeten er op een realistische en pragmatische wijze voor zorgen dat er in eerste instantie een voldoende grote voedselproductie is. Een aantal leden van de commissie voor Landbouw hebben onderstreept dat de productie in eigen land, in Vlaanderen nog moet worden aangemoedigd. We zullen die immers nodig hebben. Onze landbouw en daarmee samenhangende sectoren, leveren trouwens erg kwaliteitsvolle producten af.

Ik resumeer. De targets werden op Europees niveau wat aangepast, zeker met het oog op 2020. In Vlaanderen hebben we daar op een pragmatische wijze op ingespeeld, zonder in overdrive te gaan. De investeringen die zijn gebeurd, kunnen – hoop ik – worden voortgezet en zijn zinvol omdat de agrobrandstof ook in de toekomst een antwoord kan bieden, maar wel binnen de context dat voedsel en voedselproductie betaalbaar moeten zijn voor onze mensen en het in eerste instantie gaat over productie voor mens en dier.

De heer Karlos Callens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord, maar in verband met de rechtszekerheid mis ik iets. U verwees terecht naar de mensen die zwaar geïnvesteerd hebben in de productie en vooral in de verwerking van koolzaadolie. Er werd zelfs geïnvesteerd op het vlak van de verdeling van koolzaadolie. Ik kreeg graag van u een antwoord op de vraag of u zich zult blijven inzetten om de taksen op de biodiesel zo laag mogelijk te houden. Ik weet wel dat die jaarlijks kunnen worden herzien en dat het federale niveau daarin uiteraard een grote rol speelt. Dit zou het belangrijkste kunnen zijn voor de toekomst.

Als die mensen bij u komen aankloppen, bijvoorbeeld omdat er geen vraag meer naar is of omdat Europa geen

verplichting meer oplegt, zult u dan zeggen: “Beste vrienden, we hebben u gestimuleerd, maar vandaag laten we u in de steek?” Zult u dat in de gaten houden? Zult u die mensen blijven ondersteunen?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, biobrandstoffen zijn reeds meermaals het onderwerp van debat geweest in dit halfroond. En het zal vandaag uiteraard ook niet de laatste keer zijn.

Mijn houding is en blijft dat we moeten opletten dat we niet van het ene op het andere been springen. De mondiale bezorgdheid over biobrandstoffen is begrijpelijk en deels terecht, maar in dezelfde zin tot de conclusie komen dat de steun voor biobrandstoffen in Vlaanderen moet worden afgebouwd, is toch wel zeer overdreven. Zeker wat betreft koolzaad, en des te meer als je rekening houdt met het beperkt uitgezaaide areaal. Ik steun de vraag van de heer Callens dan ook ten volle, en heb alle begrip voor het antwoord van de minister-president.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer De Meyer, wij moeten biobrandstoffen uiteraard blijven steunen, maar we moeten selectief zijn inzake het type brandstof dat we steunen. We moeten dan ook dringend werk maken van duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen. Dat is waar het om gaat.

Mijnheer de minister-president, u alludeerde daarnet op de rechtszekerheid, maar als er een aantal projecten in de pijplijn zitten die helemaal niet beantwoorden aan de minimale duurzaamheidsvereisten, bijvoorbeeld door de import van palmolie, moet u consequent zijn en zeggen dat dat type van biobrandstoffen, die voor een hele generatie bepalend zullen zijn voor het beleid in Vlaanderen, niet meer kan. Minister Crevits moet overigens eerstdaags een beslissing nemen over die projecten, want ze zijn allebei geweigerd door de bestendige deputaties in eerste aanleg.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Daems, minister Crevits zal daar inderdaad een beslissing over nemen. Ik ga daar dan ook niet op vooruitlopen.

Wat de rechtszekerheid betreft, mijnheer Callens, is het heel belangrijk dat de overheid geen stop-and-gobeleid voert. De taksen zitten bij mijn weten nog altijd op federaal niveau, maar dat kan inderdaad snel wijzigen. Wij moeten een kader in stand houden en de nodige garanties geven, met een onderscheid wat betreft het type biobrandstof of agrobrandstof dat we verder willen promoten, rekening houdend met transport en andere elementen.

Ik houd alles in de gaten, mijnheer Callens, zeker wat deze sector betreft.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Rudi Daems tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de eventuele aanleg van een nieuwe weg tussen Kasterlee en Geel in het kader van de Noord-Zuidverbinding in de Kempen

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik had deze vraag ook kunnen stellen aan minister-president Peeters, aan minister Crevits of aan minister Van Brempt, want zij zijn net als u direct betrokken partij. Ik stel ze nu heel bewust aan u, omdat u een heel cruciale rol hebt in dit dossier, als minister van Ruimtelijke Ordening én als minister van Onroerend Erfgoed.

Ik schets kort de voorgeschiedenis. Vanmorgen heeft de Vlaamse Regering beslist om in de Kempen een Noord-Zuidverbinding aan te leggen, een van de zes paradepaardjes van deze regering rond de missing links. Ze heeft daarbij niet voor een opwaardering van het bestaande tracé gekozen, de gewestweg N19, maar voor een nieuwe parallelweg van ongeveer 8 kilometer tussen Kasterlee en Geel, dwars door open ruimte, op 600 à 700 meter van de bestaande weg.

Mijnheer de minister, collega's, ik ken in de recente geschiedenis van Vlaanderen geen gelijke. Ik vind het een draak van jewelste dat men in deze tijden van toenemende verkeerscongestie en toenemende druk op de open ruimte, beslist om pal door open ruimte en bovendien langs en door een geklasseerd landschap – het was overigens de heer Sauwens die destijds tot die klassering heeft beslist – een dergelijke weg aan te leggen, als er weinig objectieve gronden zijn om dat te doen.

De grond die de regering aanhaalt, is het feit dat het verkeer toeneemt, maar waar neemt het verkeer in Vlaanderen niet toe? Ze verwachten dat Nederland en de Industrieterreinen in en rond Turnhout zullen groeien qua logistiek en distributie en dat die allemaal hun weg moeten zoeken via de noord-zuidverbinding door de Kempen terwijl er ook een oost-westverbinding is door de provincie Antwerpen via de E34. In het zuiden van de Kempen is er ook de E313, die ook van oost naar west gaat. Er zijn dus mogelijkheden genoeg. Het verkeer vanuit de Brabantse steden Tilburg, Breda, 's-Hertogenbosch enzovoort kan perfect zijn weg vinden naar Antwerpen nadat

de kleine ring is gesloten en kan ofwel oost-westwaarts ofwel noord-zuidwaarts rijden.

Deze regering heeft het been vanmorgen stijf gehouden ondanks heel wat interne discussie en heeft gekozen voor deze draak van een weg. Mijnheer de minister, u bent heel cruciaal in deze discussie. Als minister die verantwoordelijk is voor de ruimtelijke ordening, moet u ervoor zorgen dat dit soort van belangrijke beslissingen wordt getoetst aan het decreet Ruimtelijke Ordening en aan het RSV. Als minister bevoegd voor het onroerend erfgoed bent u ook verantwoordelijk voor het geklasseerde landschap en de eventuele deklassering ervan.

Ik word in heel wat adviezen gesteund. Ik citeer uit een advies van acht maanden geleden van de provinciale auditor: "Op basis van de huidige informatie blijkt het basistracé niet conform de uitgangspunten van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en het Mobiliteitsplan Vlaanderen."

Mijnheer Peeters, ik weet dat er intussen een tweede advies is van diezelfde PAC, dat intussen ook wat genuanceerder is geworden. U was trouwens zelf aanwezig op de vergadering waarop dat advies is uitgebracht. Er zijn geen objectieve gronden voor een nieuwe weg dwars door de open ruimte.

Mijnheer de minister, ik verwacht in eerste instantie een politiek en niet zozeer een technisch antwoord. Hoe kan dit paralleltracé de toets van de ruimtelijke ordening van het RSV doorstaan? Ik hoor allerlei alarmerende signalen dat er creatieve en juridische constructies in de maak zijn om zelfs het geklasseerde landschap geklasseerd te laten en de weg erlangs aan te leggen met voldoende flankerende maatregelen. Is dat een optie die u ernstig overweegt?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Over dit dossier is al menig jaar gediscussieerd. Het is trouwens ook opgenomen in het Vlaamse regeerakkoord. Het spreekt voor zich dat de Vlaamse Regering hier niet over één nacht ijs is gegaan. De keuze is voorbereid aan de hand van heel wat studiewerk. Daar zijn heel wat discussies op gevolgd, zowel op ambtelijk, op kabinets- als op het hoogste politieke niveau, zijnde de Vlaamse Regering.

Vanmorgen heeft de Vlaamse Regering de discussie gesloten met een formele beslissing die start met de volgende zinsnede: "De Vlaamse Regering gaat akkoord met de aanleg van de Kempische Noord-Zuidverbinding volgens het basistracé en vraagt de projectnota op deze basis uit te werken onder volgende voorwaarden..."

U vraagt of deze keuze conform het RSV is. Ik verwijs naar de bladzijden 153 tot 162 van de startnota. Daarin

is een uitdrukkelijke afweging gebeurd op Vlaams niveau, zowel naar het RSV als naar het Mobiliteitsplan Vlaanderen.

In de conclusie staat op pagina 162: “Wanneer beide tracés afgewogen worden op basis van de doelstelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen en van het Mobiliteitsplan Vlaanderen, kan gesteld worden dat beide tracés voor- en nadelen hebben. Het basistracé kent duidelijke voordelen voor de discipline ‘mens’. Het alternatief tracé komt veel meer tegemoet aan de natuur- en milieugebonden disciplines. Een afweging tussen beide hoort thuis in de MER-studie. Beperkt men zich tot bereikbaarheid, verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid, kan gesteld worden dat het basistracé betere perspectieven biedt. Dit is maar één citaat uit het rapport. We hebben dus wel degelijk zorgvuldig nagegaan of de aanleg van deze weg beantwoordt aan de doelstellingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

Op basis daarvan is de keuze gemaakt. Als men die keuze maakt, dan staat in de project-MER ook uitdrukkelijk dat men dit tracé maar kan realiseren als er bijzonder veel oog is voor flankerende maatregelen.

Daarom heeft de regering deze ochtend bij de uiteindelijke genotuleerde beslissing een hele batterij aan maatregelen genomen om de natuur- en ecologische waarde van het betrokken gebied waar mogelijk maximaal te herstellen en zelfs te versterken. We willen op het einde van de rit een positief resultaat boeken.

Daarnaast is ook beslist dat, als de nieuwe weg is aangelegd, we de bestaande N19 via een module 2 zullen overdragen aan zowel de gemeente Kasterlee als de stad Geel. Daarbij is het de bedoeling dat de bestaande N19 wordt heringericht conform het STOP-principe, waarbij wordt gezorgd voor een verbod op doorgaand verkeer boven 3,5 ton.

U weet dat we ondertussen het uitvoeringsplan voor de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuren van het Netegebied hebben afgewerkt. We hebben gesteld dat in het uitvoeringsprogramma voor de regio Neteland twee zeer specifieke actiepunten zitten in de zone die door de nieuwe weginfrastructuur geraakt wordt. Het is de bedoeling de fameuze uitvoeringsprogramma's 11 en 14 versneld uit te voeren, waarbij een deel landbouwzone wordt omgezet tot natuurgebied en de ecologische waarde wordt versterkt.

Daarnaast is eveneens afgesproken dat bij de ruimtelijke vertaling van de milderende maatregelen een samenhangende landschappelijk inrichtingsplan voor het hele wegtracé moet worden opgesteld, waarbij de belangrijke aandachtspunten zijn, en ik citeer uit de regeringsbeslissing: “onder meer de goede waterkwaliteit, vermijden van verstoring van natuurlijke processen in de vallei van

de kleine Nete”. Daarbij is beslist dat we de actieprogramma's uit het bekkenbeheersplan – actie A19, A13 en A14, inclusief de meandering van de kleine Nete – versneld zullen uitvoeren. Er is ook gezegd dat er bij dit landschappelijk inrichtingsplan bijzondere aandacht moet zijn voor een minimale impact met betrekking tot de intrinsieke erfgoedwaarde.

In de regeringsbeslissing met betrekking tot de realisatie van het project zijn er nog drie belangrijke voorwaarden ingeschreven: maatregelen die genomen moeten worden tijdens de projectfase; maatregelen die genomen moeten worden tijdens de fase met betrekking tot, onder meer, waterhuishouding en het beperken van de rustverstoring. Er mogen bijvoorbeeld geen werken worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen; een batterij maatregelen tijdens de exploitatiefase, ook met betrekking tot de waterhuishouding, ontsnipperende maatregelen, plaatsherstel van de Hoge Mouw, archeologische voorwaarden, geluidsreducerende maatregelen, maatregelen die rustverstoring moeten voorkomen, zoals het beperken van de openbare verlichting, en de landschapsvisuele inpassing.

Op deze manier hebben we een vrij evenwichtige uitvoering bereikt van wat in het Vlaams regeerakkoord staat. Het uitgangspunt daarbij is dat de noord-zuidverbinding zo snel mogelijk moet worden gerealiseerd.

Wat tot slot het geklasseerd gebied Gooreind betreft, hebben we afgesproken dat – en ik citeer: “De Vlaamse minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur legt tegen september 2008 op basis van het landschappelijk inrichtingsplan een breed gedragen voorstel, na overleg met alle betrokken diensten, voor aan de Vlaamse Regering met betrekking tot het verdere procesverloop voor het beschermd landschap Gooreind.”

Dit betekent dat we verwachten dat minister Crevits in september 2008 een landschappelijk inrichtingsplan zal voorleggen. Op basis daarvan zullen we vanuit de invalshoek van het onroerend erfgoed oordelen welke stappen al dan niet moeten worden gezet.

De heer Rudi Daems: Ik heb die startnota en de MER's ook gelezen. Ik vind het een leuk detail dat het MER van 1999 een heel andere conclusie dan het geactualiseerde MER van twee jaar geleden bevat. Volgens het MER van 1999 is het gebruik van het bestaande tracé op basis van op een na alle parameters de beste optie. Het geactualiseerd MER nuanceert dit en heeft het over een keuze tussen de mensen en de natuur. Daar gaat het echter niet om. Het gaat om een politieke keuze. Willen we een mega-verbinding doorheen de Kempen tot stand brengen? Daardoor zou verkeer uit Nederland ook zijn weg door de Kempen zoeken. Of willen we de politieke keuze maken het bestaande verkeer zo goed mogelijk te begeleiden en te laten doorstromen? Dat is het debat.

Wij zijn ook voorstander van een ringweg rond Kasterlee om de verkeersellende in het centrum van Kasterlee op te lossen. Wij willen ook dat de Antwerpsesteenweg in Geel, waar zich een echte bottleneck bevindt, wordt verbeterd. Wij willen ook een fly-over op de E313 om de doorstroming te verbeteren. De vraag is wat er nu zal gebeuren. De problemen van de burgemeesters van Kasterlee en van Geel zullen worden opgelost. De shit zal verhuizen naar Westerlo, naar Herselt en naar Aarschot, waar nu al een probleem is. Indien vervolgens een verbinding tussen Turnhout en Nederland wordt aangelegd, zullen de mensen in Turnhout, Ravels en verder ook problemen krijgen. Ik betreur deze kortzichtige visie op het dossier.

Wat het onroerend erfgoed betreft, heeft de minister net verklaard dat minister Crevits een landschappelijk inrichtingsplan moet opstellen. Dat is goed mogelijk, maar ik had eigenlijk een meer fundamentele vraag gesteld. Overweegt de minister ernstig om een weg aan te leggen zonder het bestaande landschap te deklasseren? Ik vind dit een fundamenteel punt. Het gaat hier om een precedent ten aanzien van andere geklasseerde landschappen in Vlaanderen. Ik verwacht een antwoord op die vraag.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mevrouw de voorzitter, de Noord-Zuidverbinding tussen Turnhout en Aarschot is een oud Kempens streekdossier waarop talrijke ministers reeds hun tanden hebben stukgebeten. Deze verbinding is zeer belangrijk voor de verdere economische ontwikkeling van de Kempen. Misschien is dit de vraag die we ons moeten stellen. Zijn we voor of tegen de verdere economische ontwikkeling van de Kempen? *(Opmerkingen van de heer Rudi Daems)*

De realisatie van deze as zou tevens de leefbaarheid van de dorpskernen langs het traject, zoals Kasterlee, Geel en Herselt, vergroten. De as zou tevens de Antwerpse Ring kunnen ontlasten.

Miljoenen euro's aan belastinggeld zijn al aan deze discussie besteed. Indien de Vlaamse Regering nu, na meer dan 30 jaar, eindelijk de knoop doorhakt, vinden we dat een goede zaak. Het Vlaams Belang is voorstander van welk tracé dan ook dat voor een veilige woonomgeving en voor een ontlasting van de dorpskernen langs de E19 kan zorgen. We kiezen voor het tracé dat de meeste garanties inzake de veiligheid van de omwonenden biedt. Indien hiervoor een parallel tracé moet worden aangelegd, is dat maar zo.

Ik noteer tevens dat de minister heeft verklaard dat de Vlaamse Regering flankerende maatregelen zal nemen. We vinden dit een goede zaak.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Frans Peeters: Mevrouw de voorzitter, in de eerste plaats wil ik de minister en de hele Vlaamse Regering met deze moedige, wijze en enige correcte beslissing feliciteren.

Het dossier is al 35 jaar oud. Het is met vallen en opstaan terug ter studie gelegd, maar nooit is er een beslissing genomen. In 1999 is het MER afgerond. Ik vraag me af waarom de toenmalige regering geen beslissing heeft genomen. Het MER heeft geen enkele uitspraak gedaan ten voordele van het ene of het andere tracé. Laat dat duidelijk zijn!

In de bijkomende noot, bij de afweging van zowel het alternatief als het basistracé, staat heel duidelijk dat het enige langetermijnperspectief dat voordelen biedt het basistracé is. U hebt daarnet een citaat aangehaald. Dat rapport van de Provinciale Auditcommissie (PAC) is niet conform verklaard. Zolang het niet conform is verklaard, heeft het geen basis. Natuurlijk is de keuze niet gemakkelijk. De minister heeft het ook gezegd. Als men het bekijkt vanuit mensgerichte milieukwaliteitsaspecten, dan heeft het basistracé een voordeel. Dat blijkt ook heel duidelijk uit de conclusies van het MER. Ik citeer: "Verder blijkt dat bij (...) beschouwing van de mensgerichte milieukwaliteitsaspecten met name: (...); Draagkracht wegen tijdens exploitatiefase;" – dat is ingebruikname van de weg – "Toegankelijkheid, verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid;" – drie basisprincipes van het Mobiliteitsplan Vlaanderen – "Luchtkwaliteit tijdens exploitatiefase; Geluidshinder; Ruimtebeslag en onteigeningen; het basistracé veel beter wordt beoordeeld dan het alternatief tracé."

Ik verwijs dan nu naar het conformverklaarde rapport van de PAC: "Het belangrijkste argument voor het basistracé is het langetermijnperspectief: versterking van de Kempense noord-zuidas, de feitelijke upgradering van de weg en een bundeling van de noord-zuidrelaties." Die zijn u zeker ook niet vreemd: de verbinding tussen Turnhout-Herentals-Herselt en de verbinding tussen Turnhout-Retie-Dessel-Mol. Er wordt gepleit voor een bundeling voor de noord-zuidas, primaire weg.

Dit is de enige juiste beslissing. Uiteraard moeten er milderende en flankerende maatregelen worden genomen waar het basistracé wordt uitgevoerd. Dat spreekt voor zich. Tegelijkertijd geven we zowel Kasterlee als Geel Ten Aard terug een leefbaar dorp. Ik kan dat niet genoeg onderstrepen. Vorige week hebben we hier nog een discussie gehad over het maatschappelijk draagvlak voor de Lange Wapper. Dat is verloren gegaan, en er moet opnieuw worden geïnvesteerd in dat draagvlak. Mijnheer Daems, ik ken geen enkel dossier in Vlaanderen waar er een dergelijk breed, kamerbreed maatschappelijk draagvlak is als de Noord-Zuidverbinding. Ik heb het dan over de werkgevers, werknemersorganisaties, lokale besturen, over RESOC Kempen en niet

het minst de hele bevolking. We moeten daar rekening mee houden, willen we grote infrastructuurwerken een terechte kans geven om de uitdagingen op het vlak van mobiliteit het hoofd te kunnen bieden.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dit dossier van de Noord-Zuidverbinding en in het bijzonder het stuk tussen Kasterlee en Geel, heeft een lang verleden. Er zijn heel wat afwegingen gemaakt en heel wat opties onderzocht. Over het element van Kasterlee en Geel moest er een keuze worden gemaakt tussen het bestaande of alternatieve tracé. Het komt altijd neer op een keuze tussen wit en zwart.

Ik heb ook pas kennis genomen van de beslissing van de regering. Er is voldoende rekening gehouden met de verschillende elementen, met het basisopzet.

Mijnheer Daems, ik denk dat de lokale besturen de afgelopen jaren enorm veel hebben gestudeerd. De N19 is één element, maar er zijn er nog andere: de N18, de N118, de ring rond Geel en de ring rond Mol. Er is ook overlegd met de provincie. Ik denk dus dat de tijd is gekomen om beslissingen te nemen en na het onderzoek daden te stellen. We moeten een keuze maken, en aan elke keuze zijn voor- en nadelen. Ik denk wel dat we in dit geval de minst slechte keuze maken.

De voorzitter: De heer Schoofs heeft het woord.

De heer Hans Schoofs: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in deze bespreking zou de heer Daems de eerlijkheid moeten opbrengen om zijn vraag in de juiste context te plaatsen. Sta me toe dat ik de historiek die u schetst, op een aantal punten corrigeer. Misschien bewust vermeldt u een aantal zaken niet. U maakt gewag van creatieve juridische constructies. In de loop der ontwikkelingen is er ook een bouwkundige constructie aan te pas gekomen: de ondertunneling van de Hoge Mouw. U maakt daar echter geen melding van. U laat het uitschijnen alsof sinds het begin niets is gewijzigd. U insinueert zelfs dat men heeft geprobeerd om het MER-onderzoek te beïnvloeden. Ik wil hier namens Open Vld duidelijk zeggen dat mijn fractie steeds een kritische houding heeft aangenomen in de discussie over de tracés.

De batterij van flankerende maatregelen en het budget van de Vlaamse overheid voor de ondertunneling van de Hoge Mouw zijn echter tegemoetkomingen die kunnen tellen. De Kempen moet daar rekening mee houden. Vergeet ook niet dat langs het bestaande tracé tussen Geel en Kasterlee er veel lintbebouwing is. Een verzwaring van dat tracé zal de bewoners extra belasten. Ik hoor u daar ook niets over zeggen. Als men met alle gegevens rekening houdt, dan krijgt men wél een objectief verhaal.

De heer Ward Kennes: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil even het woord vragen.

De voorzitter: Ik kan dat niet toestaan. De heer Peeters heeft al namens uw fractie het woord genomen. Ik pas de regels toe.

Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik wil toch nog op één concrete vraag van de heer Daems antwoorden. De regering heeft deze ochtend beslist om datgene wat al in december 2007 door haar is aanvaard, te herbevestigen. Daarover kan geen discussie bestaan. Het gaat over de bevestiging van het agrarisch gebied enerzijds en de ontwikkeling van extra natuurwaarden in de zone anderzijds. Dat moet ervoor zorgen dat, ondanks de aanleg van het nieuwe wegtracé, de resterende open ruimte volledig wordt gevrijwaard. Wie zou willen speculeren met de gronden die zijn gelegen tussen beide verbindingen, mag alle hoop opgeven.

De regering heeft ook beslist dat een landschappelijk inrichtingsplan met flankerende maatregelen wordt opgesteld. Op basis van dat inrichtingsplan zal het Agentschap Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed een keuze maken over het verdere verloop van het proces.

Ten derde wil ik uw aandacht vestigen op het feit dat we praten over een basistracé, dat wil zeggen: over een tracé dat zich ent op een reservatiestrook op het gewestplan. Op basis van die gegevens zullen we de finale beslissing nemen.

Ten slotte wil ik zeggen dat ik ervan overtuigd ben dat ik de heer Daems niet kan overtuigen. Ik merk wel dat deze beslissing door het overgrote gedeelte van deze parlementaire vergadering wordt gedragen. *(Applaus bij Open Vld en CD&V)*

De heer Rudi Daems: Mijnheer de minister, ik denk dat de sp.a-fractie er redelijk stilzwijgend bij zit. Het is toch nog een belangrijke fractie in dit parlement.

Minister Dirk Van Mechelen: Dit wil zeggen dat ze er vanmorgen niet stilzwijgend bij zat.

De heer Rudi Daems: Dat weet ik heel goed. Ondanks haar intern verzet en ondanks haar sterke en krachtige verklaringen dat zij de milieukeeper van deze regering is, de linksbuiten van deze regering, is de sp.a, samen met de rest, redelijk op de buik gegaan voor een reservatiestrook die is gemaakt in een tijd waarin men nog anders dacht over ruimtelijke ordening en mobiliteit dan vandaag.

Ik denk dat er inderdaad een draagvlak is bij de mensen in Ten Aard en zeer terecht. Maar net zoals in Ten

Aard is er in veel Kempische gemeenten lintbebouwing waardoor zich hetzelfde probleem voordoet. Als je er nu al van uitgaat dat er 25 percent meer trafiek door de Kempen zal komen, zonder dat Nederland wordt ontsloten, dan mag je nog veel vierbaansvakken aanleggen, maar dan zal je het probleem van verkeersveiligheid nog niet oplossen.

Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat er geen sprake is van het volbouwen van de grond langs of tussen de twee gewestwegen. Ik verwed er echter een bak Westvleteren om dat het over dertig jaar een Boomssteenweg zal zijn. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Ludo Sannen tot de heer Dirk Van Mechelen, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening, over de nakende derde indexsprong in 2008 en de gevolgen ervan voor de Vlaamse begroting

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, mevrouw de voorzitter, geachte collega's, ik maak me zorgen, minder om 15 juli of om de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde, dan wel over de evolutie van onze conjunctuur en onze economie.

We blijken duidelijk een economie te hebben die inflatoir is. Er is een inflatie van 5 percent. In augustus zou de spilindex weer worden overschreden, met als gevolg een derde indexsprong in oktober. Het consumentenvertrouwen is voor de derde maand op rij afgenomen. We voelen allemaal – sommigen veel harder dan wij – de dalende koopkracht. En dan maak ik me zorgen.

Ik maak me zorgen over hoe we een derde indexsprong in Vlaanderen zullen opvangen. Bij de eerste begrotingscontrole hebben we bijkomende middelen vrijgemaakt voor een indexprovisie, maar ik vraag me af of die volstaat om de derde indexsprong in oktober te kunnen betalen.

Het gaat niet alleen over de weddes en lonen van de Vlaamse ambtenaren, maar ook over de aanpassing van werkingsmiddelen en dotaties. Ik denk ook aan de zorgen van heel wat gemeentebesturen die in hun begroting worden geconfronteerd met die stijgende lonen.

Kunnen wij dit? Hoe denkt u dit op te lossen, mijnheer de minister? Ik heb nog geen zicht op de tweede begrotingscontrole. Er zijn stukken ingediend in het parlement,

maar we hebben ze nog niet kunnen bespreken. We hebben ook geen zicht op een meerjarenbegroting, en dat beangstigt me wel een beetje. Een meerjarenbegroting is een moment waarop we op basis van de gegevens die we nu kennen, proberen een tekening te maken van de uitgaven in volgende jaren. Ik lees in *De Tijd* dat de SERV zegt dat de volgende regering niet zo gul zal kunnen zijn met haar middelen als de regering-Peeters. We weten ook dat een slechtere conjunctuur zich met vertraging vertaalt in de middelen voor Vlaanderen, omdat we nu eenmaal een overheid zijn die vooral leeft van dotaties van de federale overheid.

Vandaar mijn vraag. Hoe denkt u deze derde indexsprong op te vangen? Ik weet wel dat we naast de indexprovisie nog een conjunctuurprovisie hebben. Maar voor de conjunctuurprovisie geldt er een soort van gentleman's agreement om sowieso de helft naar het Toekomstfonds door te schuiven als er een oplossing zou zijn voor de staatshervorming. Misschien ligt daar al de uitkomst. Ik denk niet dat we op 15 juli een oplossing voor de staatshervorming zullen hebben. Mijn vraag is dan ook of we dat engagement nog langer moeten handhaven. Kunnen we 80 miljoen euro die gereserveerd zouden worden in het Toekomstfonds, toch in het Conjunctuurfonds behouden zodat we daarmee het beleid in Vlaanderen kunnen bijsturen ondanks een afnemende conjunctuur?

De voorzitter: Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen: Mevrouw de voorzitter, collega's, de Vlaamse Regering is zich wel degelijk bewust van de problematiek van de aantasting van de koopkracht. Ik denk dat we daar ook harde daden en beslissingen tegenover zetten.

Ten eerste hebben we de Vlaamse jobkorting dit jaar opgetrokken van 150 naar 200 euro, vanaf 1 januari 2008. Ten tweede hebben we zeer recent beslist op voorstel van minister Vandenbroucke om een bijkomende tweede substantiële inspanning te leveren voor het verhogen van de studietoelagen voor alle soorten van leningen. Ik denk dat we net de gezinnen met studerende kinderen daardoor een hart onder de riem steken.

Ten derde zijn we verplicht om voor onze eigen ambtenaren de maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat de wedden onverkort en volledig worden uitbetaald.

We worden inderdaad geconfronteerd met een cascade van indexsprongen. De eerste sprong was in december 2007, de tweede sprong in april 2008. De derde sprong wordt verwacht in augustus 2008 en een vierde in juni 2009. Vier indexsprongen op 18 maanden tijd is nooit eerder gezien. U weet dat een indexsprong twee maanden later wordt vertaald in een aanpassing van de lonen van onze medewerkers. Dat betekent dat de sprong van

december 2007 vanaf februari 2008 wordt gefinancierd, de sprong van april 2008 in juni 2008, de sprong die in augustus wordt verwacht, wordt doorgerekend in oktober 2008 en die van juni 2009 in augustus 2009. De vraag is welke sprongen al zijn doorberekend en welke sprongen men nog moet provisioneren.

Laat me duidelijk zijn. De sprong van december 2007 naar februari 2008 is meegenomen in de initiële begroting, de sprong van april 2008 is nu vertaald in de budgetcontrole. Dat wil zeggen dat we nog een provisie nodig hebben voor de sprong van augustus 2008, die in oktober 2008 wordt vertaald. De vertaling en opsplitsing vanuit de indexprovisie voor de sprong van april 2008 gebeurt in juni 2008 en de sprong van augustus 2008 in oktober 2008. We moeten dus 9 maanden voorzien aan bijkomende financiële inspanningen a rato van 17 miljoen euro per maand. Dat wil zeggen 9 maal 17. Dan komt men op ongeveer 153 miljoen euro uit.

Vandaag is in de indexprovisie 154,5 miljoen euro beschikbaar, waarvan 127,9 in de provisie zelf en 26,6 op een begrotingsruiter. Met andere woorden de indexprovisie volstaat om alle indexsprongen die we hebben gehad en die we nog verwachten, te kunnen vertalen.

Dat betekent dat we voor de begroting 2009 voor een enorme uitdaging staan. De initiële begroting 2009 en de technische bilaterale zijn ondertussen afgewerkt. Er is voorzien dat de sprongen december 2007 verrekend worden over 12 maanden; er is voorzien dat de sprong van april 2008 ook wordt doorgetrokken over 12 maanden en er is voorzien dat we uiteindelijk een bijkomende inspanning moeten leveren voor de sprong die nog niet is uitgevoerd, namelijk de sprong van augustus 2008 die wordt vertaald in oktober 2008.

Als men dat cijfermatig wenst uit te drukken, betekent dit dat we in de initiële begroting 2009 een indexprovisie moeten inschrijven van 297,5 miljoen euro. Het gaat dus om bijzonder grote budgettaire inspanningen. Samengevat voor 2008 zijn de indexsprongen geprovisioneerd, beschikbaar en zullen ze onverkort worden uitbetaald. Voor 2009 voorzien we de opname van de eerste twee sprongen in de basisbegroting en de vertaling van de sprong die nog moet komen. De nieuwe sprong in juni 2009 zullen we onderbrengen in een indexprovisie a rato van circa 297,5 miljoen euro.

Tot slot nog twee randbemerkingen. De conjunctuurprovisie wordt normaal nooit gebruikt om indexsprongen te financieren en dient, zoals u weet, voor het bewaken van de fameuze intertemporele neutraliteit. Als de groei tegenvalt, kunnen we eruit putten. Blijft de groei op snelheid, dan reserveren we dat geld in een Toekomstfonds, conform de toekomstnorm.

Met betrekking tot de meerjarenbegroting heeft de SERV haar rapport opgesteld. We hebben dat ook

besproken met de voorzitter van de SERV, de heer Van Eetvelt, en met de heer Poelvoorde en de specialisten. Bij de aanname van de ontvangsten is men te werk gegaan met redelijk positieve parameters. Ik geef maar één voorbeeld. Men zegt bijvoorbeeld dat de gewestbelastingen stijgen met 7 procent. Dat lijkt me bijzonder veel. Men gaat uit van een substantiële stijging van de fiscale capaciteit met maar liefst 1,26 procent op vier jaar, terwijl die nu is gedaald. Men gaat ook uit van een verhoging van de parameter van de denataliteit. Met andere woorden: opletten met de raming. De SERV geeft dat ook toe, maar baseert zich op gegevens die hij heeft gerekruteerd bij de Nationale Bank. Met andere woorden: met de ontvangsten moeten we oppassen.

De prognose van de SERV spreekt over een beleidsruimte van 3,8 miljard euro. Er is 3,8 miljard euro potentieel beschikbaar, als we niet reserveren, waar we in deze legislatuur bij het opmaken van het regeerakkoord werkten met een beleidsruimte van 1,9 miljard euro, die we door de realiteit zien aangroeien tot 2,5 miljoen euro. Als we het SERV-rapport onverkort zouden volgen, is de beleidsruimte in de volgende legislatuur groter dan die we nu hebben. Maar ik vrees – en ik zou geen enkele opvolger-minister van Begroting dat ooit willen aandoen – dat dat een beetje optimistisch is.

Wij waren klaar met de eerste aanname van een meerjarenbegroting. U weet dat we daar afspraken over gemaakt hebben. Wij wachten nu op de definitieve begroting 2009, die we nu aan het opstellen zijn. We nemen de cijfers van 2009 als uitgangspunt voor een meerjarenbegroting 2009-2010-2011-2012-2013-2014, waardoor we eigenlijk, voor de eerste keer in de geschiedenis, als afscheidnemende regering exact zullen uitleggen en aantonen wat de repercussies van onze beslissingen zijn en wat de beleidsruimte is voor de volgende regering.

Deze nota zal vanzelfsprekend worden voorgelegd aan de regering en nadien aan het parlement.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, ik wil u danken voor uw antwoord. Het maakt inderdaad duidelijk dat we snel moeten kunnen beschikken over een meerjarenbegroting, om de consequenties van de huidige conjuncturele evolutie voldoende te kunnen inschatten.

U hebt net verwezen naar, ik heb geen papier bij, meer dan 200 miljoen euro.

Minister Dirk Van Mechelen: 297,5 miljoen euro.

De heer Ludo Sannen: We moeten dus bijkomend voorzien in bijkomend 297,5 miljoen euro voor het volgend jaar als gevolg van de huidige indexsprongen.

Welke consequenties heeft dat voor de beleidsruimte? U hebt wel wat cijfers gegeven op basis van het rapport

van de SERV, maar dat is wel nodig. We hebben wel wat engagementen aangegaan. Kunnen we die engagementen blijven honoreren?

De behoeften stijgen. Hebben we dan nog ruimte om in de toekomst in een conjunctuurprovisie te voorzien? Indien dat niet het geval is, moeten we natuurlijk onze begroting nog eens naast de federale begroting leggen, die een stabiliteitspact moet realiseren en daardoor altijd hoopt dat Vlaanderen een deel van haar middelen weet te reserveren, zodat men met een mooi plaatje naar Europa kan.

Welk effect heeft het feit dat we alle provisies, wat de indexprovisie betreft van dit jaar, integraal moeten uitgeven? Heeft dat enig effect op de afspraken die we met de federale overheid gemaakt hebben over het stabiliteitspact voor dit jaar? Misschien niet. Ik weet niet of dat meegerekend was in het totale plaatje.

In dat kader is er ook nog een andere zaak, mijnheer de minister. Daarom is het ook belangrijk om te weten welke ruimte we hebben. We doen inderdaad wel wat aan de koopkracht vanuit Vlaanderen, maar we merken dat het koopkrachtverlies het sterkst gevoeld wordt bij gepensioneerden, bij degenen die dikwijls geen inkomen uit arbeid hebben, en de federale regering beschikt blijkbaar niet over de kracht en de middelen om daar wat aan te doen. Wij gaan volgend jaar wel een veralgemeende verlaging geven van de personenbelasting van 200 euro, maar enkel als jobkorting voor degenen die werken. Uiteindelijk doen we als Vlaanderen weinig voor degenen die eigenlijk op dit moment het verlies van koopkracht het sterkst ervaren.

Ik weet niet of we er ruimte voor hebben in de toekomst, maar als de federale overheid in dezen achterwege blijft, moet Vlaanderen dan niet zelf zijn verantwoordelijkheid nemen?

Minister Dirk Van Mechelen: Mijnheer Sannen, ik wil erop wijzen dat de indexsprongen veel geld kosten maar dat de parameter van de inflatie natuurlijk doorgerekend wordt in de dotatie via de Bijzondere Financieringswet. Wat dat betreft, is het een vestzak-broekzakoperatie waarbij de inkomsten meestal sneller binnenkomen dan de uitgaven zich realiseren. Eigenlijk zit er zelfs een kleine nettowinst op voor Vlaanderen.

Wat de jobkorting betreft: we kunnen de fiscale verlaging maar realiseren binnen onze bevoegdheden. Ik ben, zoals u weet, een absolute believer van het feit dat een federale staat weinig ruimte heeft voor belastingverlagingen en dat Vlaanderen wat dat betreft een des te grotere verantwoordelijkheid moet opnemen.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer de minister, u hebt gelijk op korte termijn in deze doorverrekening, maar

veronderstel dat het consumptiegedrag zou wijzigen en dat de btw-inkomsten zouden dalen, dan zullen we op termijn die dingen wel voelen en zal dat zijn consequenties hebben in onze dotaties.

Minister Dirk Van Mechelen: Ze stijgen.

De heer Ludo Sannen: Voorlopig.

We kunnen inderdaad binnen onze bevoegdheden een verlaging geven op de personenbelasting, maar we doen het alleen maar voor degenen die werken, we zouden het ook kunnen doen voor degenen die een pensioen krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Piet De Bruyn tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over betaalbare vakantie op maat voor kansarmen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Stern Demeulenaere tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de toenemende vraag naar sociale vakanties

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik hoop dat we niet aan te herinneren dat we aan de vooravond staan van ons politiek reces. Ik denk niet dat ik me vergis als ik stel dat voor ieder van ons daarin op zijn minst één meerdaagse vakantie-uitstap, al dan niet naar het buitenland, inbegrepen zit. Het weze u allen van harte gegund.

Maar laat ons niet vergeten dat voor heel wat Vlamingen een dergelijke uitstap absoluut niet haalbaar is. Ik geef slechts twee cijfers om dit te illustreren. Ruim 15 procent van de Vlamingen leeft onder de armoedegrens. Dat betekent dat voor 330.000 Vlamingen een vakantie-uitstap, al weze het slechts een eendaagse uitstap, niet haalbaar is.

Nochtans is vakantie veel meer dan alleen maar luxe, het is mijns inziens een basisrecht, een noodzaak, zeker voor degenen die dagelijks moeten opboksen tegen de armoede, die zich dagelijks zorgen moeten maken over het einde van de maand en die niet de luxe kennen die wij wel kennen. Meer nog voor hen dan voor ons is een vakantie, er eens uitbreken, een ongelooflijk positieve ervaring die hun weer energie geeft, hen in contact

brengt met andere mensen, wat hun sociaal welbevinden enkel maar ten goede komt.

Daarom denk ik dat we met recht en reden fier mogen zijn dat de Vlaamse Gemeenschap ook voor mensen die het zich niet kunnen veroorloven een aantal initiatieven ontplooit. Ik verwijs onder meer naar het Steunpunt Vakantieparticipatie. Gisteren nog werd in een mededeling bekendgemaakt dat het aanbod dat in de sector aanwezig is, beter moet worden afgestemd op de vraag naar ondersteuning, naar bemiddeling, naar het samenbrengen van mensen die een tegemoetkoming nodig hebben om op vakantie te kunnen gaan. Dat Steunpunt Vakantieparticipatie krijgt daar steeds meer vragen toe.

Mijnheer de minister, beschikt het steunpunt volgens u over voldoende budgettaire middelen? Indien niet, voorziet de volgende jaren in een stijging? Hoe evalueert u na een aantal jaren de werking van dit steunpunt?

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Er is gebleken dat er een heel belangrijke stijging is in dit deel van toerisme: men spreekt van een verdubbeling van de cijfers in de laatste jaren. Mijnheer de minister, hoeveel van de 330.000 kandidaat-vakantiegeers blijven daadwerkelijk in de kou staan en kunnen niet op vakantie gaan? Dat wordt nergens vermeld in de mededeling. Is de situatie inderdaad zo schrijnend?

Is geld het enige probleem? Als het aantal aanvragen verdubbelt, dan veronderstel ik dat er ook dubbel zoveel mankracht nodig zal zijn om het papierwerk en dergelijke te verwerken. Zijn er daar problemen mee? Hoe zal daar in de toekomst mee worden omgegaan? Mochten daar heel veel tekorten zijn, hoe zult u daar in de toekomst mee omgaan? Zult u werken met een wachtlijst, zodat iedereen wel eens aan de beurt komt en het niet altijd aan dezelfde wordt overgelaten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, ik bedank de sprekers omdat ze net voor het reces de aandacht vestigen op het recht op vakantie. Dat is een problematiek die ons allen zou moeten bezighouden. Het Steunpunt Vakantieparticipatie kent steeds meer succes. Uit heel recente cijfers, van 9 juli van dit jaar, blijkt dat momenteel al 2058 mensen via dat steunpunt met vakantie zijn geweest. Vorig jaar waren dat er 1871, over het hele jaar. Op 9 juli zaten we dus al boven het totaal van vorig jaar. Op 9 juli was er sprake van meer dan 34.000 mensen die eendagsrecreatie genoten via het steunpunt. Vorig jaar op dezelfde datum waren dat er een goede 23.000. Het aantal neemt dus sterk toe. Ik evalueer die werking positief. Ik heb ook wetenschappelijk onderzoek besteld over de effecten ervan.

De eerste resultaten wijzen in de richting die al empirisch werd aangevoeld door onze medewerkers en door de vele sociale organisaties.

We gaan uit van het recht op vakantie en recreatie voor iedereen. Natuurlijk zullen niet alle mensen die onder de armoedegrens leven, daar ooit aan participeren. Niet iedereen wil dat. Het is ook ontzettend moeilijk om die mensen daarbij te betrekken. Dat is soms een heel grote opgave. Ik kom straks terug op de wijze waarop dat gebeurt. Uit onderzoek blijkt dat de mensen die daaraan deelnemen, daar vooral psychosociaal een positief effect aan overhouden. Ze krijgen een netwerk. Ze komen in contact met andere vakantiegeers. Hun kinderen komen op dergelijke momenten ook in contact met andere kinderen. Hun zelfvertrouwen stijgt enorm: ze kunnen eindelijk ook eens doen wat vele andere mensen in deze periodes van het jaar doen. Ook zijn ze positief over het gebruik van het openbaar vervoer. In dat verband is het wat jammer dat de NMBS nog altijd niet is ingegaan op mijn uitnodiging om ook hieraan mee te werken. De Lijn doet dat, maar de NMBS nog niet, hoewel ik dat verleden jaar al heb gevraagd. Ik heb dat nu aangekaart bij de federale minister van Overheidsbedrijven.

Het probleem is niet zozeer een probleem van middelen, hoewel ik die middelen aanzienlijk heb opgetrokken, van 62.000 euro vorig jaar naar 162.000 euro. Volgend jaar komt daar, in het licht van de meerjarenbegroting, nog eens 50.000 euro bij, wat een totaal van 212.000 euro oplevert. Dat geld dient in eerste instantie voor de communicatie, om dit bekend te maken, om een vakantiecatalogus te drukken en te verspreiden. Het dient ook om aan prospectie te doen bij de privé-sector en om de administratie die wij ter zake verrichten in stand te houden.

Ik hoef niet meer geld in te zetten om meer personeel aan te werven. We werken immers met een unieke pps-constructie, waarvan ik er voor dat we er elders in Europa en zelfs daarbuiten om worden benijd. Als overheid slagen we erin met een vrij bescheiden bedrag een zeer grote hefboom te creëren, omdat we werken met sociale organisaties. Dat zijn armoedeorganisaties, gezinsorganisaties, OCMW's, enzovoort, die op het terrein contact hebben met die mensen. Ze weten wie daarvoor kan worden gemotiveerd, wie in aanmerking komt voor een dergelijke vakantie. Ik heb contact met die organisaties. Een groot deel van hun werk bestaat uit het begeleiden, het aanspreken van die mensen, het hen ertoe brengen om met vakantie te gaan. Die mensen leven immers vaak in de marge van de samenleving en voelen zich niet betrokken. Ze durven die stap niet te zetten. Ze hebben geen zelfvertrouwen. Ze vinden dat dat niets voor hen is, dat ze dat niet aankunnen. Ze zijn vaak nog nooit met vakantie geweest of zijn getraumatiseerd door allerlei tegenslagen.

Dat middenveld is de tweede schakel. Dat werkt enorm goed. We hadden vorig jaar 850 organisaties, nu hebben we er al 900. Ze leveren schitterend werk. Veel medewerkers offeren ook nog eens hun vrije tijd op om mee te gaan op vakantie en de kansengroepen te begeleiden. Dat is formidabel.

De privésector werkt daaraan mee, en dat maakt het uniek. Maar daar zit ook ons probleem. Het probleem zit niet zozeer in de middelen maar in het aanbod. Dat is nog altijd te beperkt. Hoewel ik de privésector wil bedanken. Vorig jaar werkten ongeveer 140 privébedrijven in de logies- en recreatiesector in Vlaanderen mee. Zij geven kortingen van 50 tot 75 percent om de kansarmen toe te laten op vakantie te gaan. Het aantal is dit jaar nu al gestegen met meer dan 10. Ik heb gevraagd om vooral in te zetten op de prospectie in de privésector. Het aantal is ook 'verdiept'. We hebben de unieke pps-constructie van overheid, middenveld en privésector. Ik hoop dat dat model tot voorbeeld strekt voor anderen. Minimale middelen kunnen tot een groot resultaat leiden. Ik heb het budget verhoogd van 62.000 naar 212.000 euro. De ploeg van het steunpunt moet nu vooral de privésector bewerken om nog meer bedrijven tot deelname te bewegen.

De heer Piet De Bruyn: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik wil heel de ploeg van Steunpunt Vakantieparticipatie een welgemeend proficiat wensen. Zij bewijst dat het contactpunt tussen overheid en sociale organisaties een zinvolle en positieve werking kan genereren. Ze realiseert meer dan 'een paar dagen ontspanning'. U belichtte alle sociale en positieve effecten, mijnheer de minister.

Ik kan alleen maar de wens uitdrukken dat die hefboomfunctie zich ook in de komende jaren, middels een hoger budget, nog sterker manifesteert. Ik hoop tevens dat het aantal privépartners blijft groeien.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik had wel graag vernomen hoeveel plaatsen er te weinig zijn. Dat heb ik nergens gelezen en u hebt die vraag niet beantwoord.

Wat gaat u doen in afwachting van nieuwe plaatsen zodat iedereen aan bod kan komen?

De voorzitter: Mevrouw Franssen heeft het woord.

Mevrouw Cindy Franssen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik sluit me hier graag bij aan, meer bepaald betreffende de rol van de OCMW's. Enkele maanden geleden heb ik u hier een schriftelijke vraag over gesteld. Toen bleek dat amper 37 percent van de OCMW's aangesloten was bij het Steunpunt Vakantieparticipatie. Ik heb me toen de vrijheid veroorloofd om de niet-aangesloten OCMW's aan te schrijven. Intussen bedraagt het aantal aangesloten OCMW's 50 percent. Dat

betekent dat nog altijd 1 op 2 OCMW's niet aangesloten zijn. Vermoedelijk zouden de aanvragen anders nog wat hoger liggen. De OCMW's zijn de organisaties bij uitstek om mensen in armoede de weg te wijzen naar hun recht op vakantie. Zij vinden zelf moeilijk de weg naar het steunpunt. We moeten vermijden dat de woonplaats een bepalende factor is voor een vakantie. De kansengroepen mogen niet afhankelijk zijn van de aansluiting van het plaatselijke OCMW. Ik vraag me af of het niet aangewezen is om de OCMW's nogmaals duidelijk te informeren over de mogelijkheden van het steunpunt. Kunnen gemeenten en steden binnen de verdere concretisering van hun lokale sociale beleidsplannen geen afspraken opnemen om mensen de weg te wijzen naar het steunpunt? Zult u in extra middelen voorzien voor het sociale toerisme zoals de heer Verstreken u reeds vroeg in de commissie?

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Demeulenaere, we hebben geen wachtlijst. Er is geen decreet over deze vakanties en de inrichting ervan door de overheid. Dit gebeurt in samenwerking met het middenveld en de OCMW's. Die organisaties werken met zo veel mogelijk mensen samen. Er is een tekort aan aanbod, maar we kunnen dat alleen maar doen stijgen door te prospecteren en meer privé-ondernemers te overtuigen om hun deuren open te zetten voor kansarmen. We hebben meer aanbod nodig, niet alleen in de schouder- en dalmaanden, maar ook in het topseizoen. Het aantal stijgt elk jaar. We maken daar verder werk van.

Mevrouw Franssen, ja, ik wil nog eens alle OCMW's aanschrijven, maar ik moet u erop wijzen dat de OCMW's maar een onderdeel van een groter geheel zijn. Er zijn 900 organisaties die meewerken, het aandeel van de OCMW's heeft dus niet het overwicht. U hebt gelijk, eigenlijk zouden alle OCMW's er een erezaak van moeten maken om ook op dit vlak een werking te ontwikkelen.

Ik herhaal dat het niet zozeer een kwestie van middelen is. Als de overheid zelf vakanties zou betalen, dan zouden we over enorme bedragen spreken en dan zouden we een totaal ander budget moeten hebben. Dat is er niet, dat werd niet begroot, het zit niet in een meerjarenbegroting. Het zou een totaal nieuwe beleidslijn zijn indien de regering boven op de bestaande sociale maatregelen, het leefloon en de sociale uitkeringen ook nog vakanties betaalt. We doen dat dus niet. We creëren via de unieke pps, met het middenveld en met de privésector een kleine hefboom om mensen toe te laten vakantie te nemen. Dit is de aangewezen weg.

Ik sluit me aan bij de woorden van de heer De Bruyn en ook ik bedank de mensen van het steunpunt, maar zeker ook de mensen uit het verenigingsleven, de vele vrijwilligers en de meer dan 150 privé-ondernemers die kortingen tot 75 percent geven, om mensen toe te laten vakantie te nemen.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Mijnheer de minister, het zal wel aan mij liggen, maar ik leid af dat er wel een tekort aan plaatsen is. U bevestigde dat zopas. Ik wou willen weten hoeveel plaatsen er te weinig zijn.

U zegt eerst dat er geen tekort aan plaatsen is, maar u bevestigt ook dat er nood is aan bijkomende plaatsen. Als er geen tekort zou zijn, zou er ook geen nood zijn aan bijkomende plaatsen. Ik snap het eigenlijk niet, maar dat zal wel aan mij liggen.

Ik dank de minister en ik zal dit blijven opvolgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag van Lissabon tot wijziging van het verdrag betreffende de Europese Unie en het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en de slotakte, ondertekend in Lissabon op 13 december 2007

– 1653 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Tamsamani, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Anissa Tamsamani: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vooraleer ik aan mijn verslag begin, zou ik graag de mensen van de verslaggevende diensten ten persoonlijke titel willen bedanken voor het puike werk dat ze op een paar dagen tijd hebben gerealiseerd met betrekking tot dit verslag.

De bespreking van het decreet in verband met de ratificatie van het Verdrag van Lissabon in de commissie voor Buitenlands Beleid, was zonder meer een procedureslag. Zo werd tijdens de besprekingen op dinsdag 24 juni, maandag 30 juni en dinsdag 1 juli gedebatteerd over een viertal procedurekwesties.

De eerste procedurekwestie handelde over de toepassing van artikel 94 van het Reglement van het Vlaams Parlement.

Het tweede proceduredebat ging over de organisatie van hoorzittingen. Dit leidde uiteindelijk tot de organisatie van een hoorzitting op 26 juni 2008 waar in de voormiddag de heer Jean-Luc Dehaene – u welbekend –, de heer Eric Verhulst van de denktank 'Work for All', en in de namiddag de heer Natan Hertogen van de vereniging Onze Zeg/Notre Mot à Dire aanwezig waren.

Een derde procedurekwestie die aan bod kwam, betrof globaal genomen de bepaling van de agenda van de verschillende samenkomsten van de commissie in verband met de bespreking van het verdrag.

Voor de exacte weergave van de verschillende standpunten die inzake deze procedurekwesties werden ingenomen, en van de standpunten van de in de hoorzitting gehoorde personen, verwijs ik met heel veel plezier naar het schriftelijke verslag.

Er was immers nog een vierde procedurediscussie, die relevanter was voor de eigenlijke inhoudelijke bespreking van het voorstel van instemmingsdecreet. Die handelde in algemene termen over de procedure van bespreking in de commissie en de daarop volgende behandeling in de plenaire in het licht van de samenhang tussen het instemmingsdecreet, het Verdrag van Lissabon zelf, het samenwerkingsakkoord tussen de verschillende parlementen in ons land en het politieke akkoord daarover. Het voorliggende Verdrag van Lissabon kent immers een aantal bevoegdheden toe aan de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie. De uitoefening van die taken kan in ons land leiden tot bevoegdheidsbetwistingen tussen de federale wetgevende Kamers en de gemeenschaps- en gewestparlementen.

Reeds op 19 december 2005 sloten de voorzitters van de wetgevende assemblees een parlementair samenwerkingsakkoord over de uitoefening van de parlementaire subsidiariteitstoets, zoals die ook was opgenomen in de Europese Grondwet. De vervanging van de Europese Grondwet door het Verdrag van Lissabon maakte een aanpassing van dit samenwerkingsakkoord noodzakelijk. Hiertoe werd overlegd door een werkgroep van ambtenaren van de federale kamers en de gemeenschaps- en gewestparlementen. Binnen die werkgroep bogen de griffiers van de respectievelijke assemblees zich over een tekstvoorstel in die zin, maar zij beslisten bij meerderheid om slechts een principeakkoord uit te werken.

Het Uitgebreid Bureau van het Vlaams Parlement bleef echter bij zijn standpunt dat een principeakkoord niet volstond en dat het behoud van een volwaardig interparlementair akkoord met afdwingbare normen, aangepast aan het voorliggende verdrag, aangewezen blijft. Daarop werd door de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers verwezen naar twee wetsvoorstellen die in de Kamer zullen worden ingediend en die het volgende doel hebben. Een: een expliciete juridische grondslag voor het sluiten van afdwingbare samenwerkingsakkoorden invoeren in de bijzondere wet van 1980 tot hervorming van de instellingen en de bijzondere wet van 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen. Twee: de bevoegdheid van de Raad van State om bevoegdheidsbetwistingen te beoordelen uitbreiden door een aanpassing van de wetten op de Raad van State.

Vorige week kreeg de griffier van het Vlaams Parlement een uitnodiging voor een vergadering die gisteren plaatsvond en waarop de vertegenwoordigers van de verschillende assemblees zich bogen over het advies van de Raad van State ter zake en de mogelijke invulling van een volwaardig samenwerkingsakkoord. Tijdens de bespreking in de commissie brachten de verschillende fracties, elk met hun eigen accenten, naar voren dat het Vlaams Parlement onmogelijk het Verdrag van Lissabon kan ratificeren zonder dat er meer duidelijkheid is over een geactualiseerd interparlementair samenwerkingsakkoord.

Voor het Vlaams Belang staan we nu minder ver dan bij de goedkeuring door dit parlement in 2005 van de Europese Grondwet. Toen was er ten minste een ondertekend samenwerkingsakkoord tussen de zeven parlementen. Voor CD&V en N-VA is een politiek akkoord over de invulling van een nieuw samenwerkingsakkoord nodig, maar ondertussen bevat volgens hen het Verdrag van Lissabon zelf voldoende garanties voor de juridische afdwingbaarheid van een dergelijk samenwerkingsakkoord. Er zijn daarvoor volgens CD&V al belangrijke stappen gezet, bijvoorbeeld met de voorstellen van wijziging van de bijzondere wetten die voorliggen in Kamer en Senaat. Het Vlaams Belang repliceerde daarop dat het feit dat iets wettelijk verplicht is, niet noodzakelijk het nodige politieke akkoord met zich meebrengt.

Vanuit CD&V en sp.a + VlaamsProgressieven werd voorgesteld dat er in de commissie zou worden gestemd over het Verdrag van Lissabon as such, met het nodige voorbehoud in verband met het verkrijgen van meer garanties over de invulling van het samenwerkingsakkoord, in functie van de doorverwijzing naar de plenaire vergadering. Uiteindelijk was dat ook de consensus die bereikt werd in de commissie. Er werd over het instemmingsdecreet gestemd, maar met de doorverwijzing van het decreet naar de plenaire vergadering werd gewacht tot na de vergadering van de griffiers van gisteren en de daaropvolgende bespreking daarvan in de commissie, die ook gisteren plaatsvond.

Tijdens die bespreking werd door de meerderheidsfracties overeengekomen dat het resultaat van de laatste vergadering van de griffiers voldoende garanties biedt voor een aanpassing van de interparlementaire samenwerkingsakkoorden, om door te gaan met de ratificatie van het verdrag.

Omdat die sluitende garanties voor de totstandkoming van een samenwerkingsakkoord bij de stemming in de commissie vorige week volgens hem nog ontbraken, onthield de heer Roegiers zich namen VlaamsProgressieven bij de eindstemming in de commissie. Sp.a, Open Vld en CD&V stemden voor, Vlaams Belang stemde tegen. Die stemming vormde een goede weergave van de ingenomen standpunten. Bij de meerderheidsfracties was er immers grote eensgezindheid over de goedkeuring

van het verdrag. De opmerkingen vanuit die fracties sluiten aan bij de toelichting van de minister, waarin hij stelde dat het verdrag de logische volgende stap is in het Europese integratieproces dat sinds Wereldoorlog II heeft geleid tot een nooit geziene periode van stabiliteit en vrede.

De Europese vrijhandelsprincipes zijn uitzonderlijk belangrijk voor een kleine economie als de Vlaamse. Daarnaast zijn er ook een aantal binnenlandse beslissingen, zoals de afbouw van de staatsschuld en het streven naar een duurzaam milieubeleid.

Door het verdrag wordt de zogenaamde medebeslissingsprocedure de algemene regel. Volgens de minister en de meerderheid wordt de inbreng van de lidstaten daardoor beter geregeld dan door het huidige vetostelsel.

De rol van de nationale parlementen, en ingevolge de specifieke verklaring 51 bij het verdrag, ook die van de gewest- en gemeenschapsparlementen in de Belgische context, wordt in de Europese besluitvorming versterkt. De nationale parlementen zullen beter geïnformeerd worden tijdens de procedures om tot Europese wetgeving te komen. Zij zullen rechtstreeks hun bezwaren kunnen uiten. Een van de belangrijke wijzigingen ten opzichte van het grondwettelijke verdrag is dat daarvoor nu een termijn van acht weken geldt in plaats van de in de Grondwet voorziene zes weken.

Via de zogenaamde gelekaartprocedure kan een voldoende aantal parlementen de commissie dwingen om een voorgestelde wetgeving opnieuw in overweging te nemen. Via de zogenaamde oranje kaartprocedure kunnen de nationale parlementen zelfs Europese wetgeving rechtstreeks tegenhouden. Met dit verdrag wordt, zoals de minister en de meerderheid tijdens de bespreking benadrukten, een belangrijke stap gezet in de richting van een socialer Europa waarin de mensenrechten beter afdwingbaar worden. Het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie krijgt immers dezelfde rechtskracht als de verdragen.

CD&V merkt in dit verband op dat het een achteruitgang is dat in dit verdrag enkel naar het handvest wordt verwezen, terwijl het integraal deel uitmaakte van het grondwettelijke verdrag. CD&V wijst erop dat het verdrag tegelijkertijd mogelijk maakt dat de EU als rechtspersoonlijkheid toetreedt tot het mensenrechtenverdrag, wat goed zou zijn met het oog op de coherentie tussen het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in Straatsburg en het Europees Hof van Justitie.

Het streven naar volledige tewerkstelling, de strijd tegen sociale uitsluiting en discriminatie en de bevordering van sociale rechtvaardigheid kregen een plaats in het verdrag. De sp.a + VlaamsProgressieven-fractie beklemtoonde het belang van de effectieve toepassing

van de horizontale sociale clausule in het verdrag. Die moet ervoor zorgen dat bij elke beslissing binnen de unie rekening gehouden wordt met een aantal sociale vereisten, zoals een hoog niveau van onderwijs, opleiding en werkgelegenheid, volksgezondheid en een doeltreffende sociale bescherming.

Met het Verdrag van Lissabon komen er volgens de minister ook efficiëntere instellingen. De Europese Commissie blijft over als uitvoerende macht die als enige het initiatiefrecht heeft, weliswaar binnen de grote strategische lijnen die de Europese Raad uitstippelt. De Europese Commissie zal ook beperkt worden tot twee derde van de lidstaten. De functies van Commissaris van Extern Beleid en de Hoge Vertegenwoordiger zullen gecombineerd worden door een persoon. Samen met de rechtspersoonlijkheid die de unie door het verdrag krijgt, zal dit de EU zichtbaarder maken op internationale fora.

De Europese Raad wordt binnen de structuren van de unie voor het eerst erkend als volwaardige instelling. Hij zal voortaan worden voorgezeten door een permanente voorzitter. De Raad van Ministers zal werken volgens het principe van wisselende voorzitters van de vakraden, maar voortaan binnen het kader van 18-maandelijkse teamvoorzitterschappen. Zo zal België samen met Spanje en Frankrijk het voorzitterschap waarnemen in 2010 en de eerste helft van 2011. De minister benadrukt de ambitie van de Vlaamse Regering om zwaar op dit Belgische voorzitterschap te wegen.

Door het verdrag wordt er meer ruimte gemaakt voor een nauwere samenwerking tussen de lidstaten op het terrein van defensie, buitenlands beleid, asiel- en migratiebeleid en binnenlandse veiligheid. Op het vlak van economische en monetaire samenwerking, volksgezondheid en onderzoek, humanitaire hulp, energie, intellectuele eigendom, toerisme, sport enzovoort krijgt de samenwerking een nieuwe, solide rechtsbasis.

Tot slot benadrukte de minister dat het verdrag door de erkenning van de culturele en taalkundige diversiteit binnen de unie expliciet ook de constitutionele basisstructuren van de lidstaten erkent, waaronder dus ook het Vlaamse zelfbestuur in de federale en Europese context. Ondanks de goedkeuring in de commissie kreeg het verdrag niet alleen applaus. De meerderheidsfracties en de minister wezen ook op enkele min- en aandachtspunten binnen het verdrag.

De minister beschouwt het verdrag als een afzwakking ten aanzien van het oorspronkelijk grondwettelijk verdrag. De positie van de hoge vertegenwoordiger, die aan de ene kant als commissielid het algemeen Europees belang moet dienen, en aan de andere kant als voorzitter van zijn vakraad van ministers de belangen van de lidstaten moet verdedigen, is volgens de minister niet helemaal duidelijk.

Daarbij aansluitend betreurt CD&V dat de uniformiteit in de besluitvorming, die geldt voor alle verschillende bevoegdheden, niet wordt doorgetrokken naar het terrein van het buitenlands beleid. CD&V had liever een echte Europese minister van Buitenlandse Zaken gehad.

Voor het Comité van de Regio's ziet de minister een belangrijke rol weggelegd als volwaardige Europese instelling. Voor Vlaanderen vindt hij het jammer dat er geen rechtstreekse toegang is tot het Europese Hof van Justitie. Hij gaat ervan uit dat de procedure daartoe zeker geregeld moet worden via het interparlementair samenwerkingsakkoord.

Sp.a + VlaamsProgressieven betreurt het dat, hoewel energiebeleid als dusdanig in het verdrag wel aan bod komt, de Euratom-verdragen niet in de tekst geïntegreerd worden.

De VB-fractie sprak zich uit tegen de goedkeuring, hoewel ze de Europese eenmaking sinds Wereldoorlog II an sich wel een succesverhaal noemt. Maar voor het VB zullen een aantal belangrijke aspecten uit het verdrag, zoals een gekwalificeerde meerderheid en de mogelijke verdere uitbreiding van de unie, het welzijn van de inwoners en de democratische werking van de unie niet bevorderen. Zo klaagt het VB aan dat het burgerinitiatief, waarvoor toch maar liefst één miljoen handtekeningen verzameld moeten worden, geen bindend besluitmiddel is.

De minister antwoordde daarop dat door het burgerinitiatief de directe democratie wel degelijk een plaats krijgt in de Europese besluitvorming en dat de praktijk sowieso zal moeten uitwijzen of dat werkbaar is. Hij kan zich evenwel moeilijk voorstellen dat de Europese Commissie voorbijgaat aan een dergelijk initiatief, hoewel het een minpunt is dat dat vaag is gebleven in het verdrag.

Voor het Vlaams Belang is er een contradictie tussen interne Belgische evolutie en de keuze voor meer Europese integratie, tussen de vraag om meer Vlaamse bevoegdheden aan de ene kant en meer bevoegdheden op het Europese niveau aan de andere kant. In zijn repliek weerlegt de minister deze paradox aan de hand van een aantal voorbeelden die aantonen dat defederalisering en Europese integratie beide passen in hetzelfde streven naar meerlagig bestuur.

Voor het Vlaams Belang beperkt het referentiekader zich tot Vlaanderen. Alleen op dat niveau kan democratie voor het VB reëel zijn. Dat uit zich voor het VB bijvoorbeeld ook in het verdrag, dat door de fractie onleesbaar wordt geacht.

De Vlaams Belangfractie vindt dat ook de huidige Vlaamse aanwezigheid op het Europese niveau te wei-

nig doorweegt. Zo stelt ze zich vragen over de rol van het Comité van de Regio's en het gewicht van Vlaanderen daarin. De minister verwacht op dat vlak veel minder moeilijkheden. Zo neemt Vlaanderen nu al zonder veel problemen deel aan Europese vakministerraden over zijn bevoegdheden. Als voorzitter de European Regions with Legislative Power (REGLEG) denkt de minister ook via dit orgaan meer duidelijkheid te kunnen brengen over de rol van Vlaanderen in het Comité van de Regio's en de rol van het comité tout court. De CD&V-fractie bevestigt dat in het Comité van de Regio's inderdaad aan een regeling wordt gewerkt.

Het VB vraagt zich ook af hoe de Benelux-samenwerking past in het verdrag. De fractie stelt vast dat dit vervat moest worden in een apart artikel van het verdrag. De minister kwam kort op dat punt terug door te verwijzen naar de verdere precisering van het toerbeurtmodel tijdens het Franse voorzitterschap, waarbij het mogelijk zou kunnen worden dat het Benelux-verband een rol speelt in de toekenning van het gedeelde voorzitterschap.

Ondertussen mag men volgens de minister niet blind zijn voor het feit dat Vlaanderen en Nederland op het Europese vlak vaak van mening verschillen. Desondanks biedt het aangehaalde Benelux-artikel 350 van het verdrag de machtiging om in het Benelux-verdrag verder te gaan dan de samenwerking tussen de lidstaten van de unie, zoals die voorzien is in het Verdrag van Lissabon. Dit concordeert met het nieuwe Benelux-verdrag, dat ruimte biedt aan flexibele samenwerking binnen de werkprogramma's.

De VB-fractie vraagt zich af of het verdrag de deur voor toetreding niet te ver openzet. Zij keert zich nadrukkelijk tegen de toetreding van Turkije. De minister bevestigt dat het debat over de absorptiecapaciteit van de unie gevoerd moet worden, maar vindt de houding van de VB-fractie paradoxaal, omdat ze de EU eerder als een vrijhandelszone dan als een gemeenschap van waarden en normen ziet. Wie de Europese samenwerking beperkt ziet tot een vrijhandelszone, is meestal ook voorstander van de absorptie van eender welke staat die aan de minimale vrijhandelsvoorwaarden voldoet.

De minister heeft benadrukt dat het debat over de grenzen van Europa moet worden gevoerd. De minister ziet in de subsidiariteitstoets en in het Comité van de Regio's voldoende mogelijkheden om een debat van onderuit te voeren.

Het Vlaams Belang ziet verschillende redenen om over het Verdrag van Lissabon een volksraadpleging te organiseren. Tegelijkertijd geeft het Vlaams Belang toe dat dit ten aanzien van deze bespreking niet aan de orde is.

Tot slot hebben alle fracties negatieve opmerkingen over de leesbaarheid en over de bekendheid bij het grote

publiek van het Verdrag van Lissabon gemaakt. Dit heeft veel met de vraag naar een brede volksraadpleging en met het resultaat van het Ierse referendum te maken. De minister heeft in zijn reплиek verschillende maatregelen aangekondigd die voor een grotere betrokkenheid van het grote publiek en van de verschillende parlementen bij de Europese besluitvorming moeten zorgen.

Ik wil iedereen danken voor de volgehouden aandacht voor de samenvatting van het verslag. Gezien de bewegingen bespreking in de commissie, de berichtgeving over de ratificatie door het Vlaams Parlement en vooral de algemene vraag om meer energie in de communicatie over dit fundamentele maar vrij ingewikkelde verdrag te steken, leek het me noodzakelijk wat uitgebreider naar de bespreking terug te koppelen. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Mevrouw de voorzitter, de door de verslaggever aangehaalde bewegingen bespreking nadert haar laatste fase. Ik ben mijn toespraak tijdens de commissiebesprekingen met een citaat begonnen en ik wil nu met hetzelfde citaat beginnen. Ik denk immers dat het heel veelzeggend is. Op 21 oktober 2003 heeft de heer Vande Lanotte in De Morgen het volgende verklaard: "Europa is als een religie. Je bent een aanhanger en dus een gelovige, of je bent dat niet. Wie kritisch staat tegenover het geloof wordt, net zoals in de kerk, als een afvallige beschouwd en voor ketters is er geen plaats."

Ondanks het Europese motto 'In varietate concordia', dat 'eenheid in verscheidenheid' of 'verscheidenheid verenigt' betekent, is er blijkbaar maar een type van goede Europeaan. Het gaat om het type dat vindt dat de Europese Unie steeds meer landen moet omvatten, dat de Europese Unie steeds meer bevoegdheden moet hebben en dat de Europese besluitvorming steeds meer op basis van minderheden en steeds minder op basis van unanimititeit of consensus moet worden georganiseerd. Alle anderen zijn slechte Europeanen.

Ik keek deze ochtend in de spiegel en ik vroeg me af wat er met mij is gebeurd. (*Gelach*)

Als student had ik een grote Europese vlag op mijn kot hangen. Er hingen ook twee kaarten, met name een kaart van de Europese Gemeenschap en een kaart van het hele Europese continent. Vandaag, helaas een heel pak jaren later, sta ik hier om uit te leggen waarom ik, net als de overige leden van mijn fractie, straks tegen dit ontwerp van decreet zal stemmen.

Dames en heren, u bent me en cours de route kwijtgeraakt. Ik ben trouwens niet de enige. Dat zou immers het minste van uw zorgen zijn. Het gaat ook om tiental-

len miljoenen andere Europeanen. De staats- en regeringsleiders hebben om een enkele reden afgesproken dat het Verdrag van Lissabon, behalve in Ierland, niet aan een referendum of volksraadpleging zal worden onderworpen. Ze weten immers dat dit nieuwe verdrag, net als het ontwerp van Europese Grondwet, in een aantal landen zou worden weggestemd. Zijn al die tientallen miljoenen Europeanen die tegen hebben gestemd of die, indien ze de kans zouden krijgen, tegen zouden stemmen, allemaal slechte Europeanen?

Zoals ik in de commissie heb uiteengezet, is onze visie op Europa confederaal. We moeten natuurlijk altijd voorzichtig zijn met etiketten. Die visie houdt in dat de Europese Unie op een aantal terreinen misschien nog wat meer zou mogen doen. Ik denk hierbij onder meer aan het buitenlands beleid. We zien immers dat de Europese landen zich nog al te vaak uit mekaar laten spelen of zelfs met grote gretigheid solostim spelen.

Helaas zetten we dit op vlak met het Verdrag van Lissabon geen grote stap vooruit. De functie van Hoge Vertegenwoordiger en Europees Commissaris voor Externe Betrekkingen worden samengevoegd tot de functie van Hoge Vertegenwoordiger van de Unie voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid. Er komt ook een zeer beperkte – zeg maar embryonale – Europese diplomatieke dienst. De externe bevoegdheden van de commissie – handels- en ontwikkelingsbeleid – ressorteren echter niet onder die hoge vertegenwoordiger. De lidstaten zullen naast die van de Europese Unie kunnen blijven opereren met een eigen buitenlands beleid en een eigen diplomatieke vertegenwoordiging.

Terwijl Europa niet optreedt op domeinen waar de Europese meerwaarde manifest is, krijgen we dan wel Europees optreden in domeinen die even goed en misschien zelfs beter door de nationale lidstaten kunnen worden behartigd. Zo konden we enkele dagen geleden lezen dat Europa zal zorgen voor gratis fruit op school. Heel sympathiek en heel gezond, maar dit is evengoed een maatregel die door de nationale lidstaten kan worden genomen. Ik hoef ook niet zo nodig een Europese nummerplaat. Zelfs in een echte federatie zoals de VS, kunnen de deelstaten via eigen nummerplaten hun eigen identiteit bevestigen. Ik huiver van een Europees immigratiebeleid waarbij men straks met gekwalificeerde meerderheid zal beslissen. Is het immigratieprobleem in Vlaanderen te vergelijken met dat van Estland of met dat van Italië? Ik denk het niet, en ik zie dan ook geen meerwaarde in een gemeenschappelijk Europees beleid op die terreinen.

Als we het Verdrag van Lissabon in één zinnetje moeten samenvatten, dan is het de shift van besluitvorming bij unanimiteit – zeg maar consensus in de praktijk – naar besluitvorming bij gekwalificeerde meerderheid, waarbij in de toekomst 55 percent van de lidstaten die minstens 65 percent van de bevolking uitmaken, beslissingen

zullen kunnen nemen. Er zijn heel veel uitzonderingen – materies zoals fiscaal beleid, sociale zekerheid en operationele samenwerking tussen politiediensten – en er zijn overgangsmaatregelen, maar in essentie komt het verdrag hierop neer. Ik kan dit niet anders lezen dan als een gevoelige verzwakking van de positie van de kleine lidstaten, die nu over een vetorecht beschikken en dus een van de belangrijkste instrumenten om door te wegen op de besluitvorming, uit handen geven.

Ik vind het bovendien gevaarlijk. Ik heb in de commissie de parallel getrokken met het vreemdelingenstemrecht dat ons enkele jaren geleden ook is opgedrongen met een democratische meerderheid die niet in Vlaanderen werd gehaald maar in Wallonië. We komen nu in een situatie terecht waarbij we voortdurend Europese beslissingen zullen krijgen waarvoor in Vlaanderen geen democratisch draagvlak bestaat. Europa is dan misschien wel efficiënter, maar is het ook democratischer? Wordt het door de mensen als democratischer aanvoeld?

Men beweert ook dat het Verdrag van Lissabon de besluitvorming en de structuren van de Europese Unie transparanter en eenvoudiger zal maken. Dat is voor een stuk waar, maar voor een groot deel ook niet. Ik geef een voorbeeld. Op dit moment hebben we een zesmaandelijks roterend voorzitterschap, waar nadelen maar ook voordelen aan zijn verbonden. Nu krijgen we drie verschillende regelingen. Ten eerste, de Europese Raad (staatshoofden en regeringsleiders) krijgt een voorzitter die wordt verkozen voor 2,5 jaar en die één keer herverkiesbaar zal zijn. Het gaat hier overigens om een nieuwe, zeer prestigieuze functie waarvoor nu al flink wat gegadigden staan te drummen. Ten tweede komt er een apart voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie. Dat zijn dus de ministers. Dat voorzitterschap blijft in theorie zesmaandelijks roteren, maar in de praktijk komt er een trojka van drie lidstaten die voor achttien maanden wordt aangesteld. Op die regel is er nog een uitzondering: de Raad voor Buitenlandse Zaken zal worden voorgezeten door de toekomstige Hoge Vertegenwoordiger. Hoe dat allemaal in de praktijk in elkaar moet klikken, weet nog geen mens. Waar zit hier de vereenvoudiging en transparantie die ons met het Verdrag van Lissabon is beloofd?

Men zegt ons ook dat Lissabon handelt over de instellingen en over de besluitvorming en dat het geen nieuwe bevoegdheden overdraagt aan de Europese Unie. Fout. Met Lissabon dragen we wel degelijk nieuwe bevoegdheden over, bijvoorbeeld inzake de strijd tegen de klimaatverandering, sport, ruimtebeleid, energiebeleid, civiele bescherming enzovoort.

U merkt het: het gaat over bevoegdheden die ten dele in het Vlaams Parlement thuishoren. Het idee dat België verdampt omdat steeds meer bevoegdheden naar Europa en Vlaanderen worden overgeheveld, klopt in

grote mate niet omdat bij elke uitbreiding van de Europese bevoegdheden ook Vlaamse bevoegdheden naar Europa gaan.

Europa is niet alleen een godsdienst, zoals Johan Vande Lanotte zei, maar ook een toverspreuk. Spreek de drie magische lettergrepen uit, en alle problemen die nationaal een beetje moeilijk liggen, worden doorgeschoven en lijken van de baan. Terwijl het beleid in Europa uiteindelijk toch ook maar wordt uitgetekend door beleidsmensen die uitgerangeerde of opgewaardeerde nationale politici zijn.

Het wantrouwen tegenover de EU bij brede lagen van de bevolking is natuurlijk ook toegenomen door de manier waarop de EU is omgegaan met de kandidatuur van Turkije. Ook in dit dossier kiest de Europese elite ervoor om de mening van de meerderheid van de Europeanen straal te negeren en de onderhandelingen onverminderd verder te zetten. Het gaat om onderhandelingen met een land dat manifest niet Europees is en dat een deel van het grondgebied van Cyprus – een EU-lidstaat! – militair bezet. Enkele jaren geleden was ik op bezoek in Roemenië en Turkije, naar aanleiding van hun kandidaatstelling als lid van de EU. Het verschil in mentaliteit tussen beide landen was treffend. De Roemenen zeiden: wij willen lid worden van de EU, zeg ons wat we moeten doen en help ons als we het zelf niet kunnen. De Turken verdedigden een heel ander standpunt: wij hebben het recht om lid te worden van de EU, maar waag het niet om ons de les te spellen en hou vooral rekening met onze gevoeligheden. *(Opmerkingen van de heer Luc Van den Brande)*

Ik zal straks met belangstelling naar uw uiteenzetting luisteren.

De mogelijke toetreding van Turkije heeft strikt gezien natuurlijk niets te maken met het Verdrag van Lissabon. Men kan hoogstens zeggen dat na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon de zogenaamde absorptiecapaciteit van de EU vergroot zal zijn, zodat het gebrek aan absorptiecapaciteit niet meer als argument kan gebruikt worden tegen de toetreding van nieuwe staten. Mijn punt is dus dat de discussie over de toetreding van Turkije de kloof tussen grote delen van de bevolking in de huidige lidstaten en de Europese elite verder heeft vergroot.

Het verdrag dat nu voorligt, vindt eigenlijk zijn oorsprong in de befaamde Verklaring van Laken van december 2001, die pleitte voor een meer “efficiënte, transparante en democratische werking” van een uitgebreide EU. U kent het vervolg van het verhaal: er kwam een Europese Conventie, gevolgd door een Intergouvernementele Conferentie, en dat leidde uiteindelijk tot de plechtige ondertekening van het Europese Grondwettelijke Verdrag in Rome in 2004. Maar die Europese Grondwet werd kort nadien gekelderd door het ‘neen’ van Frankrijk en Nederland. Er volgde een periode van

bezinning, maar de bezinning draaide niet zozeer rond de vraag hoe men de bevolking van de 27 Europese lidstaten kon overtuigen, maar wel hoe men de mensen kon bedotten.

Want dat is wat uiteindelijk gebeurde. De Europese Grondwet werd door elkaar geklutst tot een compleet onleesbare tekst, en er kwam een nieuwe kaft rond: Hervormingsverdrag = Verdrag van Lissabon. Maar wie de moeite doet om alle stukjes opnieuw in de juiste volgorde te leggen, komt in essentie weer bij de Europese Grondwet uit. De wijzigingen zijn miniem. Er wordt bijvoorbeeld niet meer uitdrukkelijk verwezen naar de symbolen van de EU, maar in de praktijk zal er geen Europese vlag minder wapperen. Men zegt dat het zogenaamde Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie niet langer is opgenomen in de basistekst, maar via de verwijzing in artikel 6 krijgt het handvest dezelfde rechtskracht als de verdragen.

Ik heb in de commissie verwezen naar de truc die men destijds in het kader van de Belgische staatshervormingen gebruikte. Toen werden de Vlamingen gepaaid of bedot met het verhaal dat het Brusselse gewest geen volwaardig gewest was, want men noemde het het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en het parlement ervan stemde ordonnanties en geen decreten. Dat zou dus moeten betekenen dat het niet om hetzelfde gaat. Vandaag doet men ongeveer hetzelfde met de Europese Grondwet en het Verdrag van Lissabon.

En toch, de Europese leiders geven eigenlijk openlijk toe dat de grondwet en het Verdrag van Lissabon in essentie hetzelfde zijn. Volgens premier Zapatero van Spanje heeft men geen enkel belangrijk punt van de grondwet laten vallen. Bondskanselier Merkel van Duitsland zegt: “De inhoud van de grondwet bleef gehandhaafd, dat is een feit.” Eurocommissaris Wallström: “In essentie is dit hetzelfde voorstel als de oude grondwet.” President Rasmussen van Denemarken: “De kern van wat er werkelijk toe doet, bleef behouden.” President Klaus van Tsjechië: “Er zijn alleen maar cosmetische veranderingen aangebracht, de basistekst is dezelfde gebleven.” Minister van Buitenlandse Zaken Moratinos van Spanje: “98 percent van het oude verdrag staat ook in het nieuwe. De verpakking is veranderd, niet de inhoud.” Ik wil eindigen met Louis Michel: “Het nieuwe verdrag behoudt wat essentieel is in de grondwet.”

Hoe ging men vermijden dat de bevolkingen van de lidstaten die nieuwe tekst niet opnieuw bij referendum zouden verwerpen? Heel eenvoudig: door deze keer geen referendum te organiseren.

Het gaat hier om een ongehoord staaltje van brutaliteit. Een tekst wordt onderworpen aan het democratisch procédé van het referendum. Wanneer wordt vastgesteld dat een aantal landen de tekst verwerpen, dan

neemt men dezelfde tekst, gooit hem door elkaar en legt hem opnieuw voor, niet meer aan de bevolking, maar deze keer aan de parlementen omdat men diezelfde tekst niet meer durft voor te leggen aan de bevolking.

Zo foft men Frederik, zo houdt men ons voor de gek. Wanneer men nadien verbaasd vaststelt dat de mensen niet meer volgen en argwanend staan tegenover Europa, dan wordt er geld vrijgemaakt voor een zoveelste promotiecampagne.

Op deze valse manier veroverde het Verdrag van Lissabon geheel Europa. Geheel Europa? Neen. Er was één klein landje dat dapper weerstand bood. De overwinning van het neen-kamp bij het referendum in Ierland zorgde voor woede en frustratie. De arrogantie waarmee sommigen op het Ierse referendum reageerden, is ronduit onrustwekkend. Een voormalige verantwoordelijke van de Europadesk van Belga schreef verzuurd dat de Ierse volksaard wordt gekenmerkt door kneuterige traditie, schraapzucht, katholicisme en alcohol. Ieren kunnen dus nooit goede Europeanen zijn.

In de commissie konden we horen dat een tekst als het Verdrag van Lissabon toch veel te ingewikkeld is om aan de bevolking voor te leggen. Diezelfde kritiek hoorden we niet wanneer de Spanjaarden zich in grote meerderheid uitspraken voor de Europese Grondwet. Ieren zijn blijkbaar, om Yves Leterme te parafaseren, intellectueel niet in staat om zich een mening te vormen over het Verdrag van Lissabon.

Maar parlementsleden zijn daar natuurlijk wel toe in staat. Straks zullen hier 124 stemmen worden uitgebracht, op basis van 124 individuele lezingen van het Verdrag van Lissabon. Of zullen het toch de partijhoofdkwartieren geweest zijn die beslist hebben of u ja of neen stemt en wanneer u ja of neen stemt?

Begrijp me niet verkeerd, parlementaire democratie is voor mij een even valabele vorm van goedkeuring als een referendum. En ik denk inderdaad – eenheid in verscheidenheid – dat elk land daar zelf moet over beslissen.

Men zegt dat parlementsleden een mandaat hebben van de kiezer. Ja, maar binnen een bepaald kader. Wanneer men dat kader wil veranderen, dan volgt men een speciale procedure. Dat is het probleem waar we in België voor staan. Als men bijzondere wetten of de Grondwet wil veranderen, dan is een gewone meerderheid niet voldoende, maar moet men een bijzondere procedure volgen. Maar als er via dit verdrag een massale shift is van unanimiteit naar stemming bij gekwalificeerde meerderheid, dan volstaat blijkbaar een gewone meerderheid.

Het is volgens mij een zeer grote stap om met een gewone meerderheid een verdrag als dit goed te keuren. Ik kan goed begrijpen dat in landen die wel directe

democratie verdragen – België behoort daar niet bij, Ierland behoort daar wel bij – politici terugkoppelen naar de bevolking en een mandaat vragen.

En toen gebeurde er iets vreemds, ook hier in dit Vlaams Parlement. U weet dat op dat ogenblik de bespreking van het Verdrag van Lissabon nog niet was aangevat. De reden daarvoor lag voor de hand. Het Verdrag van Lissabon kan immers niet los worden gezien van een te sluiten samenwerkingsakkoord tussen de Belgische parlementen. Zonder dit samenwerkingsakkoord kan het Vlaams Parlement immers niet de rol spelen die het na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon conform de verklaring 51 als nationaal parlement zou moeten kunnen spelen.

En in de commissie Buitenlands Beleid bestond lange tijd een gentleman's en ladies' agreement om dat Verdrag van Lissabon samen met het samenwerkingsakkoord goed te keuren, naar analogie met de afspraken die gemaakt waren ten tijde van de Europese Grondwet. Men zei toen dat men de Europese Grondwet onmogelijk los kon zien van dat samenwerkingsakkoord.

Toen gebeurde er iets vreemds. Na het referendum in Ierland werd blijkbaar beslist om de Ieren politiek te isoleren. Daarom moesten alle andere landen zo snel mogelijk het verdrag ratificeren. Dat betekende ook dat de Vlamingen niet meer vervelend moesten doen en de koppeling tussen het verdrag en het samenwerkingsakkoord moeten loslaten.

Federale politici bepaalden openlijk in de kranten het tijdstip waarop dit Vlaams Parlement dit verdrag zou goedkeuren. Wij konden als Vlaamse parlementsleden in de krant lezen wanneer we dit verdrag zouden goedkeuren. Ze gingen er blijkbaar vanuit dat Vlaamse parlementsleden 'puppets on a string' waren, die dansen wanneer zij aan de touwtjes trokken. In de commissie Buitenlands Beleid drukte de meerderheid een nieuwe agenda door. En inderdaad, er moest een hoorzitting komen, maar die moest dan wel binnen de 36 uur plaatsgrijpen. Dat had onder meer tot gevolg, collega's, dat onder meer professor Vos, professor Storme en professor Pieters, die toch wel iets te vertellen hebben, lieten weten dat ze zich binnen een tijdsperiode van 36 uur onmogelijk konden vrijmaken.

Actie lokt natuurlijk reactie uit. Ik wil hier alles niet in detail bespreken. De verslaggever verwees terecht naar een procedureslag en naar een bewogen bespreking. Ik kan alleen maar hopen dat dit een eenmalig gebeuren was en dat het de goede manier van werken in onze commissie in de toekomst niet in het gedrag brengt.

Ik nodig u uit de vraag te stellen of we nu vandaag niet geland zijn waar we anders ook, in onderling overleg, zouden geland zijn. En dan verwijs ik naar de

afspraken die er in het kader van de Europese Grondwet gemaakt zijn.

Zoals ik daarnet aangegeven heb, betreuren wij dat dit Vlaams Parlement nu al het Verdrag van Lissabon stemt, terwijl het noodzakelijke samenwerkingsakkoord in dit stadium nog niet verder staat dan een tekst die binnen een ambtelijke werkgroep van griffiers tot stand is gekomen. Dit is in onze ogen een fragiel akkoord, dat slechts onder zware politieke druk – gisteren is daarvoor speciaal nog het Overlegcomité samengekomen – tot stand is gekomen, en dat niet noodzakelijk stand zal houden in de communautaire storm die wellicht op ons afkomt.

De heer Van Hauthem is net terug van een vergadering van het Bureau van de Senaat en kon daar vaststellen dat men er niet direct veel spoed aan de dag legt. Het zou een belangrijk politiek signaal en een teken van goede wil zijn als men de noodzakelijke wijziging van de wetten op de Raad van State nog voor het reces al stemt, naar analogie met de bekwame spoed die u hier in het Vlaams Parlement aan de dag legt. Neen, zegt men daar. De behandeling van het ingediende wetsvoorstel is maar voor het najaar voorzien. En wie kan voorspellen in welk politiek klimaat we dan opereren?

De posities zijn hier ingenomen. Het ligt nu vast wie straks ja of neen gaat stemmen. Er blijft een belangrijke vraag over voor de regering en meer specifiek voor u. Bij de behandeling van de Europese Grondwet hebben we de duidelijke afspraak gemaakt dat het Vlaams Parlement wel het verdrag zou stemmen, maar dat de regering niet zou overgaan tot bekrachtiging en afkondiging alvorens het toenmalige samenwerkingsakkoord door de parlementen was goedgekeurd.

Mijn vraag is de volgende. Houdt de Vlaamse Regering vandaag hetzelfde standpunt aan? Ik ondersteun mijn vraag met een aantal citaten. Het eerste citaat is het volgende. “Maar om te garanderen dat Vlaanderen effectief een rol zou kunnen spelen op Europees niveau, maakt de N-VA een simpele koppeling. Eerst een voor Vlaanderen positief samenwerkingsakkoord, dan pas de ratificatie van de Grondwet. De koppeling werkte.” Het is een citaat uit de Vrije Tribune in Doorbraak van februari 2006, ondertekend door Bart De Wever, algemeen voorzitter en Geert Bourgeois, minister. Toenmalig minister-president Yves Leterme wees in een brief aan toenmalig parlementsvoorzitter De Batselier in maart 2005: “Daarom zal de goedkeuring door het Vlaams Parlement van het Verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa gebeuren mits het afsluiten door de parlementen van dit land, van een samenwerkingsakkoord, over hun rol in het kader van dit nieuwe verdrag.” ‘Mits’ is volgens mij voorafgaandelijk aan het stemmen van de Grondwet.

Een citaat uit de nota van de juridische dienst van het Vlaams Parlement: “Gelet op de politieke noodzaak om

nog voor de parlementaire goedkeuring van de Europese Grondwet tussen alle Belgische parlementen een akkoord te sluiten over de uitoefening van het subsidiariteitsbeginsel en het vetorecht inzake de overbruggingsclausule” enzovoort.

Mijnheer de minister, ik sluit af met een citaat uit een persmededeling die u zelf verspreid hebt op 11 april 2008, minder dan drie maanden geleden. U zegt daarin: “Het sluiten van zulk samenwerkingsakkoord, voorafgaand aan de instemming met het Verdrag van Lissabon door het Vlaams Parlement, is voor de Vlaamse Regering essentieel.” Dat is de enige tekst die vetjes in uw persmededeling staat, en het woord ‘voorafgaand’ staat vetjes en cursief.

Collega’s, ik lees het u nog eens voor: “Het sluiten van zulk samenwerkingsakkoord” – sluiten, dus dat betekent dat men het akkoord sluit, en niet dat de griffiers tot een tekst zijn gekomen – “voorafgaand aan de instemming met het Verdrag van Lissabon door het Vlaams Parlement, is voor de Vlaamse Regering essentieel.”

Mijnheer de minister, een meerderheid in het Vlaams Parlement houdt blijkbaar niet langer vast aan dit standpunt. Ik herhaal mijn vraag: kunnen we erop rekenen dat, na de stemming van het Verdrag van Lissabon straks door dit Vlaams Parlement, de regering niet overgaat tot bekrachtiging en afkondiging, alvorens de juridische basis van het samenwerkingsakkoord rond is en alvorens alle betrokken assemblees het samenwerkingsakkoord hebben goedgekeurd?

Collega’s, aan het Verdrag van Lissabon kunnen we vandaag geen letter veranderen. We kunnen straks ja of neen stemmen. Maar hier hebben we ons eigen politieke lot in handen

Mijnheer de minister, ik denk dat dit een uiterst belangrijke vraag is. We kijken uit naar uw antwoord. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, waarde collega’s, laat me eerst en voorafgaandelijk zeggen – en ik wend me tot de commissievoorzitter –: ik denk dat een grote meerderheid in dit parlement geen enkele partij-instructie heeft gekregen om een stemhouding aan te nemen. Ik denk, eerlijk gezegd, mijnheer Van Overmeire, dat het net het omgekeerde is en het precies uw fractie is die zich – ik vind weinig overtuigend en met weinig argumenten – afzet tegen dit Verdrag van Lissabon.

Dit gezegd zijnde, wil ik de verslaggeefster bedanken, die manmoedig, of vrouwmoedig, de verschillende zittingen heeft bijgewoond.

Als we het hebben over de goedkeuring, in een land of deelstaat, via de weg van een referendum, zeg ik, als men in het buitenland vraagt of België niet in staat is om een referendum te houden, dat men misschien wel kan stellen dat België tamelijk complex is, met verschillende parlementen, maar dat dat tenminste het voordeel heeft dat, als een belangrijk verdrag moet worden goedgekeurd, zoals dat geldt voor het Verdrag van Lissabon, niet één kamer, geen twee kamers, maar zeven kamers een debat voeren – het is ook degelijk gevoerd hier in het Vlaams Parlement – over iets dat van wezenlijk belang is voor de toekomst van de mensen.

Mevrouw de voorzitter, collega's, ik denk dat we de zaken moeten lezen zoals ze zijn. Is er een reden om te zeggen dat het Verdrag van Lissabon het ultieme document is, het ultieme en optimale instrument om de doelstellingen voor Europa waar te maken? Dat is natuurlijk niet zo, maar de geschiedenis van Europa is een geschiedenis van voortgang. Soms – dat geldt ook voor de Belgische situatie – zijn er goede redenen om zich te ergeren aan het feit dat dingen veel te traag gaan. Dat geldt voor de ontwikkeling in Europa, maar natuurlijk ook voor de ontwikkeling binnen België.

Het minste dat men kan zeggen, is dat, als ik terugkijk op wat mee de basis vormt van wat voor sommigen, mijnheer Van Overmeire, misschien een ideaal is, een droom, dit Europa gesteund is op een wil om vrede te brengen tussen degenen die geen tientallen, maar honderden jaren met elkaar in conflict geweest zijn.

Het is bijna ongelooflijk dat precies de eerste stap in de Europese eenmaking gesteund was op de twee vitale sectoren die de basis vormden van de industriële mogelijkheid en de oorlogscapaciteit om elkaar te lijf te gaan. Men heeft de ingeving gehad om precies die twee sectoren bij elkaar te brengen, met name kolen en staal, en heel de productie daaromtrent, die de materiële basis was om elkaar te bevechten. Soms loopt het zo in de geschiedenis.

Die Europese Gemeenschap van Kolen en Staal, heeft zich versterkt en verdiept in een globale economische gemeenschap en is een politieke unie geworden. Het is geen kwestie van geloof maar een kwestie van keuze. Europa is een keuze om dingen samen te doen die we alleen niet kunnen doen. Op deze basis moeten we een evaluatie geven van het voorliggende ontwerp van verdrag.

Is dat perfect? Neen. Wij als christendemocraten waren grote voorstanders van het ontwerp van grondwettelijk verdrag omdat dat voor het eerst een echt handvest zou zijn voor alle burgers. Sommigen onder u weten dat ik voorstander ben van een meerlagig bestuur. Wij zijn zelf meerlagig: we zijn een stuk van de gemeente, van die kleine groep waar we heel dicht en nabij in leven. Wij zijn ook deel van een grotere cirkel, de gemeenschap die

we samen vormen. Wij zijn ook in meer of mindere mate deel van een statelijk geheel. Wij willen ook deel zijn van een ruimere cirkel, namelijk een Europa dat gesteund is op een aantal waarden. Europa heeft immers geen perspectief als het niet gesteund is op een waardengemeenschap.

Wij waren voorstander van het grondwettelijk verdrag en er zijn stappen terug gezet van dat grondwettelijk verdrag naar het huidige verdrag. Een van die stappen terug, is ongetwijfeld, dat, ook al wordt er nu een juridische kracht gegeven aan het handvest van de grondrechten, dit handvest beter onverbrekelijk deel had uitgemaakt van het verdrag zelf. Het tweede punt is dat er een groot manco blijft. Als je een interne markt organiseert en doelstellingen ten aanzien van meer groei en werkgelegenheid probeert waar te maken, wat de hele Lissabonstrategie is, dan zou een echt gemeenschappelijk buitenlands beleid voor de unie een vanzelfsprekend sluitstuk moeten zijn. Dit is dus een stap terug ten aanzien van het grondwettelijk verdrag.

Er zijn ook stappen vooruit. Zoals de Europese geschiedenis het aangeeft, de geschiedenis die we zelf willen – ik herhaal: het is een keuze die je maakt –, legt dit verdrag op drie punten de basis om meer democratie tot stand te brengen in Europa. Op de eerste plaats is er het Europees Parlement, dat na een heel lange weg van vijftig jaar, eindelijk een volwaardig parlement kan worden. Er is niet alleen de codecisie in de raad, ook het belangrijk initiatiefrecht is in het Verdrag van Lissabon aanwezig.

Een tweede stap vooruit is dat voor het eerst – en dat is een merkwaardige paradox voor degenen die het verdrag afwijzen – duidelijk wordt aangegeven dat het middenveld een plaats krijgt krachtens dit verdrag. Ik noem dit de horizontale subsidiariteit, het vertrouwen dat overheidsinstellingen geven aan actoren in de samenleving. Er is niet alleen het burgerinitiatief, waarbij 1 miljoen handtekeningen de basis kunnen vormen om een petitie te houden, maar veel belangrijker is dat we in een unie komen waar niet alleen de institutionele actoren een plaats hebben maar ook de 'civil society', dat middenveld, die verantwoordelijken in een samenleving.

Een derde punt van vooruitgang in de democratie is heel het subsidiariteitsgegeven. Dat is een moeilijk punt. De subsidia waren destijds de hulptroepen van de Romeinse legers. Als we het nu hebben over het politieke principe van de subsidiariteit, bedoelen we een hulpinstrument om tot meer democratie te komen.

Die subsidiariteit kan natuurlijk voor ons geen hernationalisering inhouden, wel een versterkte democratie via de nationale parlementen. Ik kom daar straks even op terug, met betrekking tot de Belgische staatsinrichting. Het kan dus niet de bedoeling zijn dat, via de subsidiariteitscreening en de test, zowel in de eerste periode

als in de laatste, er sprake zou zijn van een sluike vorm van hernationalisering van wat we gemeenschappelijk willen maken. Door dit verdrag zetten we dus belangrijke stappen voorwaarts, naar meer democratie en een verdiepte democratie.

Er kan wat discussie bestaan over de vraag of het allemaal zo eenvoudig loopt. Zoals ik nog al heb gezegd: Montesquieu is eigenlijk nog niet ontdekt in Europa. Allemaal leven we in onze lidstaten met die scherpe scheiding der machten, terwijl bij de Europese Unie de wetgevende macht wordt gedeeld door de Raad en het Europees Parlement. Er kan worden gezegd dat een vast voorzitterschap wat moeilijk te organiseren is, met de trojka en het roterende voorzitterschap binnen die trojka. Wat dat betreft, deel ik uw mening, mijnheer Van Overmeire. Ik denk echter alleszins dat dit verdrag toelaat het management voor een club van 27 beter te maken. Natuurlijk kan dat niet hetzelfde management zijn als dat voor een club van zes, zoals dat oorspronkelijk het geval was.

Mijnheer Van Overmeire, ik deel absoluut niet de mening van u en anderen die stellen dat een meer gekwalificeerde meerderheid een verschrikkelijke stap achterwaarts is. Als we een aantal dingen samen willen doen, is het belangrijk dat, natuurlijk met een voldoende groot draagvlak qua bevolkingsaantal en lidstaten, we niet worden geconfronteerd met een blokkering van de allerkleinste minderheid. Het is net een van de grote punten van vooruitgang binnen de EU, dat trouwens overeind blijft in dit verdrag, dat de Europese Commissie de initiatiefnemer is en blijft om meer gemeenschappelijk beleid mogelijk te maken. Daartoe is het natuurlijk belangrijk dat er meer gekwalificeerde meerderheden komen. Voor ons had dit nog veel verder kunnen gaan, precies om een aantal doelstellingen te kunnen bereiken.

Ik bekijk dit verdrag niet met een ongenueerd enthousiasme. Het is enigszins een stap terug ten aanzien van het ontwerp van het grondwettelijk verdrag, maar in het licht van de voorgaande verdragen is het alleszins een belangrijke stap voorwaarts. Dan denk ik aan de verdragen van Maastricht, van Amsterdam, waar het subsidiariteitsprincipe voor het eerst naar voren werd gebracht, en van Nice. Ik heb het nog gezegd: Nice was not nice. Dat was eigenblik een van de problemen waarmee men heeft geworsteld.

Er is nog een ander punt. Ik heb het daarnet even aangehaald. Dan gaat het niet alleen over het oogpunt van het Vlaams Parlement. We kunnen maar denken aan de toekomst van Europa als we afstappen van een hiërarchische, piramidale besluitvorming en de gedachte dat Europa die 2 vierkante kilometer in Brussel is. We moeten en zullen gaan naar een multilevel governance, een meerlagig bestuur waarbij een nieuwe verantwoordelijkheidsdeling tot stand komt tussen het lokale, het regionale, het nationale en het Europese, in een partnerschap.

Het is een illusie, waarmee sommigen in dit land ook nog leven, dat één bestuurslaag in staat zou zijn om de problemen van de mensen op te lossen. Het is ook een illusie te denken dat alleen institutionele overheden, zelfs lokaal, regionaal, nationaal en Europees, in staat zijn om de verwachtingen in te lossen met betrekking tot de problemen van elke dag waarmee mensen kampen en die mensen onvoldoende doen deelnemen aan een samenleving. Daarom zijn we er als christendemocraten absoluut van overtuigd dat dit verdrag een hefboom inhoudt om vertrouwen te geven aan die actoren in de samenleving die initiatieven nemen op het vlak van onderwijs, gezondheidszorg, cultuur en samenlevingsopbouw. Voor het eerst worden de regionale en de lokale dimensies in een verdrag opgenomen, en niet ergens in een bijgevoegd protocol. We hebben er hard voor gevochten en gediscussieerd opdat in het eerste hoofdstuk van het verdrag, het principiële hoofdstuk, waarin de dragende krachten van Europa worden aangeduid, voor het eerst uitdrukkelijk zou worden vermeld dat de regio's en de regionale dimensie bouwstenen en ankers zijn voor de Europese besluitvorming.

Het is van groot belang dat die meerlagige bestuursoriëntering, dat nieuwe partnerschap, weg van die hiërarchie en die piramide, een basis heeft gekregen in dit verdrag. We hadden gehoopt dat we via de constitutionele regels rechtstreeks toegang hadden gekregen tot het Hof van Justitie. Het is mijn overtuiging, en dat weet u al, dat er in de toekomst, vooruitlopend op een nieuw verdrag, een nieuwe aanpassing moet komen van de zogenaamde constitutionele regels voor de Belgische en andere deelstaten. Het is belangrijk dat we al een eerste stap kunnen zetten om toegang te krijgen langs het Europees Comité van Regio's naar het Hof van Justitie.

De verslaggever wees er al op, de unie moet ophouden om dubbel werk te doen met andere Europese instellingen. Sinds 1949 heeft de Raad van Europa een steeds grotere expertise en inbreng. De unie heeft de plicht om zindelijk om te gaan met de middelen en met het menselijk potentieel. Door haar nieuwe rechtspersoonlijkheid die ze krijgt middels dit verdrag, moet zij als unie toetreden tot het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens. Het zal niet langer houdbaar zijn – dit lijkt heel technisch, maar het is bijzonder belangrijk – om twee hoven naast elkaar te laten bestaan, namelijk het Europees Hof van Justitie en het Europees Hof van de Mensenrechten. Hier is nog werk aan de winkel.

We moeten aandachtig zijn voor de mening van de Ierse kiezer. Ik vind niet dat we geen rekening moeten houden met Ierland omdat het een kleiner land is. We mogen er niet van uitgaan dat het 'slechts' om 900.000 burgers gaat. Het Ierse nee is voor mij meer dan het Ierse nee. Het Ierse nee maakt ook heel duidelijk, de enquêtes en analyses liggen voor, dat slechts 19 procent van de neestemmers niet verder wil met Europa.

De overige neestemmers hebben heel duidelijk gezegd dat ze het verdrag afwijzen, maar wel willen doorgaan met Europa. Dat blijkt uit de analyse.

We moeten van de komende periode gebruik maken om twee dingen te doen. We moeten het ratificeringsproces doorzetten. Ik zie geen enkele goede reden waarom we ons niet zouden kunnen terugvinden in het Verdrag van Lissabon als we dat wel konden in het ontwerp van grondwettelijk verdrag, ook al zitten enkele punten er niet in. 'Qui peut le plus, peut le moins.' We mogen niet afwachten. De tijd moet worden geactiveerd. Tegelijk met het voortzetten van de ratificatieprocedures, moeten we nagaan hoe we de doelstellingen kunnen versterken.

Niemand kan de voortgang ontkennen die de unie bracht of brengt. Die is gigantisch. De nettobetalers aan de unie hebben meer voordeel gehaald uit hun lidmaatschap dan het nadeel van hun nettobetaling aan de unie. Die analyse is gemaakt voor elk van de nettobetalers. Wat betekent dat? De cijfers werden onlangs nog gepubliceerd. De koopkracht is in de landen die recent toetraden, 4 tot 5 percent gestegen en het brutobinnenlandse product met 3 percent. In de andere landen moet dat dus nog meer zijn.

Kom mij dus niet zeggen dat de doelstellingen van de Unie ver afstaan van de dagelijkse zorg van de mensen.

Werkt de Unie perfect? Neen. Biedt Lissabon dan een perfect antwoord? Neen. Is het een stap vooruit? Ja.

Ik meen dat Europa ook in heel de subsidiariteitstoets en in de versterking van de democratie een grote inspanning moet doen om dichterbij de mensen te komen, maar laat dit geen excuus zijn om de doelstellingen niet bij te treden.

Mevrouw de voorzitter, we hebben een concreet middel: het samenwerkingsakkoord waarover we pas hebben kunnen onderhandelen. Ik wil mijn dankbaarheid uiten tegenover iedereen die er een inspanning voor geleverd heeft. Er is het uniek gegeven, krachtens verklaring 51 bij het verdrag, waardoor we de nationale parlementen beschouwen als mede inhoudend de regionale, gewestelijke, deelstatelijke parlementen. Er moest een samenwerkingsakkoord komen.

Mijnheer Van Overmeire, we zullen het debat hierover niet lang voeren. We hebben gisteren de evaluatie kunnen maken in de commissie. We hebben niet alleen kunnen vaststellen dat de politieke wil aanwezig is. Het is voor mij ook belangrijk dat de indiening van de twee voorstellen, zowel het voorstel tot bijzondere wet, als het voorstel met betrekking tot de Raad van State, aangeven dat er over de verschillende parlementen heen – dat bleek ook gisteren na het Overlegcomité – een politiek engagement is om tot afspraken te komen én die afspraken ook waar te maken.

Heel merkwaardig, maar doordat we een beetje moeilijk zaten, werden we feitelijk gediend door het advies van de Raad van State op vorige ontwerpen, waarin precies werd aangegeven dat we het nu in een formeel samenwerkingsakkoord kunnen gieten.

Voor mij is het vanzelfsprekend – er kan geen discussie zijn over hoe we tegenover de zaken staan – dat we overtuigd het ontwerp van verdrag kunnen goedkeuren en dat we er natuurlijk over moeten waken dat er politieke handtekeningen komen onder de afsprakenregeling die zal moeten steunen op goedkeuring in de verschillende parlementen.

Collega's, als we dit verdrag op de juiste manier inlezen, zal het een enorme bijdrage leveren op drie punten waarover – wat mij betreft – Europa gaat. Dat is op de eerste plaats Europa als een waardengemeenschap en als een politieke unie. Ik was maanden en dinsdag in Kroatië en ik had er de gelegenheid om met de minister van Buitenlandse Zaken en met de eerste minister te spreken over de stand van zaken in verband met de toetreding van Kroatië tot de Unie. Voor mij is het heel opvallend dat, terwijl hier een gevoel heerst dat alles vanzelfsprekend is, dat de Unie er is, maar dat we die eigenlijk niet nodig hebben, die landen echt bij de Europese gemeenschap van 490 miljoen mensen betrokken willen worden, niet alleen wegens meer materiële vooruitgang, maar ook wegens meer sociale inclusie en een cohesiebeleid dat hefboomen biedt aan een heel pak mensen. Dit gaat dus over Europa gesteund op waarden en als politieke unie.

In de tweede plaats moeten en kunnen we de ambitie koesteren – en ik meen dat het verdrag daartoe ook een bijdrage levert – dat Europa een economische kernspeler in de wereld is, niet besloten en op zichzelf, maar een partner van andere continenten.

Ten derde is er het werk van de komende tijd. Europa moet ook een ruimte worden van zekerheid en rechtvaardigheid.

Als we die doelstellingen bekijken, betekent dit ontwerpverdrag van Lissabon een heel belangrijke stap, maar natuurlijk in voortgang van het feit – ik herhaal wat ik in het begin heb gezegd – dat Europa aan keuze is, geargumenteed en overtuigd. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Hoebeke heeft het woord.

Mevrouw Anne Marie Hoebeke: Mevrouw de voorzitter, collega's, u kunt van mij moeilijk verwachten dat ik de eloquente en uitgebreide stijl van de voorgaande spreker benaastig, maar het bijwonen van de commissie voor Buitenlands Beleid de afgelopen week

heeft mij, in het kader van mijn opleiding, toch nog wat verrijking bijgebracht.

Ik heb het om te beginnen over de manier waarop de anders zo rustige commissievoorzitter uit zijn rol viel en bij wijze van spreken de gordijnen in kлом. Toch had hij de tegenwoordigheid van geest om een aantal vragen te stellen aan onze parlementsvoorzitter. De antwoorden op die vragen zijn ons door de juridische cel op zeer consequente wijze overgemaakt en hebben enige verduidelijking gebracht inzake bepaalde artikelen van het reglement. Ook het tekstvoorstel dat gisteren is voorgelegd en toegelicht, heeft ons een stand van zaken gegeven.

Naar aanleiding van de hoorzitting zijn ons een aantal standpunten duidelijk gemaakt. Wij hadden in eerste instantie wel al een idee van die standpunten, maar die zijn dankzij de hoorzitting nog duidelijker geworden.

Een aantal sprekers hadden blijkbaar geen kennis van het gezegde 'si tu es different de moi, loin de me nuire, tu va m'enrichir'. En wij betreuren dat, want dat was een van de aanzetgegevens tot de oorspronkelijke Europese Unie. De verscheidenheid tussen de ingezetenen van de landen die initieel de aanzet namen tot de Europese Unie, zou als een verrijking worden gebruikt.

We moeten toegeven dat het Europese continent sinds het ontstaan van de EU vrij is geweest van heel dramatische gebeurtenissen, en dat wij op wereldvlak een van de spelers zijn geweest waarmee rekening moest en moet worden gehouden. In het verdrag dat voorligt wordt nu een duidelijke weg ingeslagen, waarbij we middels de vertegenwoordiger voor het buitenland mogelijk een plaats zullen hebben op het echelon van de wereldpolitiek.

Wij mogen niet voorbijgaan aan het feit dat het Verdrag van Lissabon er nu komt naar aanleiding van een zes à zeven jaar durende introspectieperiode die de Europese Unie achter de rug heeft. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat men, wanneer men met de eigen, binnenlandse problematiek bezig is, de aandacht voor het buitenland wat laat verslappen. Zo is het ook gegaan in Europa. Men heeft nu een aantal jaren bedachtzaam alle soorten circuits uitgeprobeerd om onze instellingen meer opportuun te maken. De grondwet heeft haar plaats finaal niet gekregen, maar misschien krijgt het Verdrag van Lissabon wel zijn plaats.

We mogen ook niet voorbijgaan aan het Ierse 'neen'. We moeten de analyse van de neen-stemmers op een consequente manier bekijken. Een gebrek aan informatie en aan het inzicht dat de EU de eigenheid niet afneemt, was waarschijnlijk een van de basisfactoren voor het aantal neen-stemmen.

Onze fractie zal het Verdrag van Lissabon volmondig onderschrijven. De toets wordt hier doorstaan. De

subsidiariteitstoets, het systeem dat in België reeds geruime tijd aanwezig is, wordt er zelfs in ingeschreven. We beschikken nu ook over het 'early-warningsysteem', een systeem dat bij ons als het ware al proefdraait. Bovendien komt er een eenvoudiger gekwalificeerde meerderheid, die eenvoudiger zal worden berekend. Het handvest van de grondrechten wordt bovendien als dusdanig wettelijk bindend, en dat is essentieel.

Het enige wat ik, vanuit mijn beroepsachtergrond, kan opwerpen, is dat de doorgedreven aanwezigheid in het justitiële er nog niet is. Maar wat niet is, kan later misschien nog komen.

Ik was een beetje verwonderd toen de eerste spreker enigszins misprijzend sprak over de verkozenen van het Europees Parlement. Zij zijn democratisch verkozen en vertolken hun gedachtegoed. Ook wij zijn met bepaalde standpunten naar de kiezer gegaan, die op basis van de verscheidenheid van de partij, bepaalde standpunten inneemt over Europa. Ik heb de indruk dat België altijd een Europa-minded land is geweest.

Wanneer het Verdrag van Lissabon ook door de andere lidstaten wordt aangenomen, kunnen we een weg inslaan want we hebben nood aan een Europa waar rekening wordt gehouden met de globalisering, de vergrijzing en het milieu. Daarnaast is er ook de buitenlandse politiek. Er zal een vertegenwoordiger voor het buitenland spreken namens de Unie, een persoonlijkheid die niet benoemd mag zijn in de politiek van de lidstaten maar die als het ware een president – hoewel die term niet is gevallen – van de Unie zal zijn en er 2,5 jaar het gezicht zal van uitmaken. Met dit verdrag hebben we de kans om als unie van eensgezinde landen de toekomst tegemoet te treden. Mijn fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil in eerste instantie de verslaggever danken. De verslaggever heeft verwezen naar een aantal procedurele incidenten. Een daarvan leek te zijn dat de oppositie het niet eens was met het feit dat er maar één verslaggever was. Mevrouw Tamsamani heeft vandaag aangegeven dat dat een wijze beslissing was. We hebben een zeer volledig en objectief verslag gekregen, waarvoor dank.

Voor ik het over het Verdrag van Lissabon zelf heb, wil ik nog iets zeggen over het samenwerkingsakkoord en de behandeling van het Vlaams Parlement. Ik heb me vorige week in de commissie namens VlaamsProgressieven onthouden omdat er niet voldoende garantie was over een samenwerkingsakkoord.

Ik heb me gisteravond bij de evaluatie in de commissie Buitenlandse Aangelegenheden akkoord verklaard om

het ratificatieverdrag hier vandaag te agenderen en wel om een aantal redenen. Een daarvan is dat de tekst van het samenwerkingsakkoord zoals het nu voorligt, terugvalt op de oorspronkelijke tekst die door de diensten van het Vlaams Parlement is opgesteld en die veel verder gaat dan deze die door de griffier van de Kamer was voorgesteld op de laatste vergadering.

Een tweede reden is dat er deze week een akkoord is bereikt over de tekst tussen de verschillende griffiers van de parlementen die dit land rijk is.

Ten derde is sinds vorige week het voorstel van bijzondere wet door de Kamervoorzitter ingediend en is het voorstel van wet door de Senaatsvoorzitter ingediend. Dat houdt een aantal politieke engagementen in.

Bovendien zijn ook de adviezen van de Raad van State op het voorstel van bijzondere wet binnen. Ook dat leidt niet tot onoverkomelijke hindernissen. Tot slot was er gisteren een akkoord in het Overlegcomité over het feit dat het politieke engagement moet en kan blijken.

Mijnheer de minister, wat de hele procedure in verband met het samenwerkingsakkoord betreft, hebben we nog altijd enige tijd om met de afkondiging en bekrachtiging te wachten indien we niet 100 percent zeker zijn.

Er is nogal wat kritiek geweest op de behandeling in het parlement. Het ratificatieverdrag zou snel-snel door het parlement zijn besproken. Ik wil dit heel uitdrukkelijk ontkrachten. We hebben in de commissie van de minister een uitvoerige toelichting gekregen. We hebben toen beslist een hoorzitting te organiseren. We kunnen inderdaad discussiëren over de snelheid waarmee die hoorzitting werd georganiseerd. We kunnen echter niet ontkennen dat er goede sprekers op aanwezig waren. De meningen die naar voren werden gebracht, waren ook uitgebalanceerd.

Er was een hoorzitting met Jean-Luc Dehaene, toch een van de medearchitecten van de verdragen die in Europa werden opgesteld. We hebben ook ruim de tijd gehad om te luisteren naar tegenstanders, die zowel door de oppositie als door de meerderheid waren aangebracht. Ik zal ze bij naam noemen: Eric Verhulst en Natan Hertogen.

We hebben nadien twee namiddagen en avonden gewijd aan een algemene bespreking, met daarop aansluitend een stemming. Tot slot zijn we gisterenavond nog eens samengekomen om wat vorige week als een hinderpaal werd beschouwd te evalueren en te bespreken. Ik merk op dat we ondertussen alweer een tijdje bezig zijn met de bespreking in het Vlaams Parlement.

Collega's, het is dus duidelijk dat we vinden dat het Vlaams Parlement ruim de tijd heeft genomen om dit verdrag te bespreken. We vinden dat ook normaal. Alle

meningen zijn aan bod gekomen. We vinden het belangrijk dat dit gebeurd is, omdat we het een Europese staatsvorming of -hervorming van formaat vinden.

Collega's, ik zal nu dieper ingaan op het verdrag zelf. Een aantal collega's hebben al verwezen naar het Ierse 'neen'. Ik ben het niet eens met het 'neen' van Ierland. Ik breng er wel respect voor op. Ik ben het niet eens met die politici – Karel De Gucht, Bart Somers, Yves Leterme – die, als reactie op de Ierse uitspraak, vonden dat er maar snel een ratificatie door alle parlementen moest gebeuren. Ik denk dat het Ierse 'neen' een ander antwoord verdient. Het Vlaams Parlement is daar ook niet op ingegaan. We hebben ruim de tijd genomen om het verdrag te bespreken.

Ik wil er ook aan toevoegen dat het goed is dat we er vandaag over stemmen. Dat had voor ons echter even goed in september kunnen gebeuren.

Collega's, VlaamsProgressieven is een van de mede-erfgenamen van de VU. En wij zijn altijd voorstander geweest van een sterke Europese samenwerking en eenmaking. We doen dat in de geest van, naar Vlaamse normen, grote Europese politici zoals Maurits Coppieters, Jaak Vandemeulebroeke, Willy Kuijpers, Nelly Maes en zelfs Bart Staes, die ook even voor de VU in het Europees Parlement heeft gezeten.

Maar Europa mag niet blijven steken in een economisch verhaal. De heer Van den Brande en mevrouw Hoebeke hebben al verwezen naar de EGKS. Europa moet meer zijn dan dat. Het Verdrag van Lissabon geeft Europa en ons de mogelijkheid verder de weg in te slaan van een politieke unie.

Dit verdrag draagt hier absoluut toe bij. Ik wil een aantal voorbeelden aanhalen die dit moeten onderstrepen.

Mijn eerste voorbeeld is de budgettaire en wetgevende versterking van het Europees Parlement en de rol van het Europees Parlement in de keuze van de voorzitter van de Europese Commissie.

Mijn tweede voorbeeld is voor mijn fractie zeer belangrijk. Eenmaal een raadsvoorzitter is geïnstalleerd, kan die persoon een gezicht aan de Europese Unie geven.

Het derde voorbeeld betreft het burgerinitiatief. Dat houdt in dat een miljoen inwoners van de Europese Unie de Europese Commissie kunnen vragen een wetgevend initiatief op te starten. We zijn ervan overtuigd dat het burgerinitiatief de mogelijkheid biedt om de Europese burgers dichter bij het Europese beleid te betrekken. Ik breng dit ter sprake omdat dit in heel Europa een van de punten van kritiek is geweest. Het verzamelen van een miljoen handtekeningen biedt de mogelijkheid om debatten op gang te brengen. Die

debatten kunnen de betrokkenheid van de Europeanen bij de Europese Unie vergroten.

Mijn laatste voorbeeld betreft de toetsing van het subsidiariteitsbeginsel. Op dit vlak is een belangrijke rol voor de nationale parlementen weggelegd. Aangezien het Vlaams Parlement als een kamer van een nationaal parlement wordt beschouwd, biedt dit ons verantwoordelijkheden en kansen.

Het Verdrag van Lissabon is voor ons toch niet enkel rozengeur en maneschijn. Voor Vlaams Progressieven dreigt de Europese Unie te veel terug te plooiën op een louter economisch geheel, waarin de globalisering de hoofdrol speelt. De sociale paragrafen zijn ons te oppervlakkig en te weinig concreet. Het Verdrag van Lissabon besteedt aandacht aan het energiebeleid, maar stelt amper concrete maatregelen voor om met betrekking tot duurzame energie andere keuzes te maken. Dit is volgens ons zonder meer een gemiste kans. Bovendien deelt de Europese Unie een te beperkte rol toe aan de constitutionele regio's. Ons land neemt op dit vlak het voortouw. Andere deelstaten zullen in de toekomstige Europese Unie echter weinig te betekenen hebben. Dit is geen Europa met volkeren en regio's, laat staan een Europa van de volkeren en de regio's.

Ik kom tot mijn besluit. Het Verdrag van Lissabon is een stap vooruit, maar het is verre van perfect. Dit is een belangrijke, maar niet afgewerkte 'staatsvorming' op het Europese niveau. We zullen 'ja' stemmen. Ik hoop dat uit onze kritische noot blijkt dat dit eigenlijk 'ja maar' betekent. (*Applaus bij de meerderheid en bij Groen!*)

De voorzitter: Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw Vera Dua: Mevrouw de voorzitter, ik zal hier kort namens de Groen!-fractie spreken. De vorige sprekers hebben natuurlijk al heel veel gezegd. Bovendien heeft de verslaggeefster een uitgebreid en zeer interessant verslag uitgebracht. Eigenlijk voert de commissie deze discussie al jaren. Ik denk hierbij onder meer aan het ontwerp van Europese Grondwet.

Ik wil benadrukken dat Groen! het belangrijk vindt dat het Vlaams Parlement vandaag een positief signaal geeft en dit decreet tot instemming met het Verdrag van Lissabon goedkeurt. Indien we het ratificatieproces nu op een of andere manier zouden vertragen of een vaak vrij contraproductieve en vaak ook populistische agenda zouden volgen, zouden we een totaal verkeerd signaal geven. Dit zou de aandacht blijven afleiden van het echte debat dat we binnen de Europese Unie moeten voeren. We moeten een debat over het Europese project voeren.

Voor Groen! – ik spreek nu namens alle groenen in alle Europese landen – is het Europese project ontzettend belangrijk. De heer Van den Brande heeft al gerefereerd

aan de basis, namelijk dat Europa is ontstaan als een soort vredesproject. Het heeft er op die manier ook voor gezorgd dat er in Europa vrede is en blijft. Dit is voor ons een zeer essentieel element. De huidige Europese Unie – dit geldt ook voor het voorliggende verdrag – is nog lang niet het Europese project dat we zouden willen. Maar dit verdrag is onmiskenbaar een stap vooruit in de goede richting. Het is ook belangrijk dat die stap wordt gezet.

Bepaalde leden hebben al gesproken over het grondwettelijke verdrag dat inderdaad een stuk verder ging. We vonden dat dat verdrag niet ver genoeg ging. Nu zitten we met een afzwakking van dat grondwettelijke verdrag, maar het is sowieso een stap vooruit. Die stap moet worden gezet, want anders zal de broodnodige relance van het Europese project niet op gang komen. Ik zal niet herhalen wat allemaal wel en niet in het verdrag staat, maar ik wil wel beklemtonen dat voor een aantal cruciale punten die voor Europese burgers belangrijk zijn, vooruitgang wordt geboekt in vergelijking met de huidige situatie.

De democratische macht van het Europese parlement wordt uitgebreid met de medebeslissingsprocedure, waar we altijd vragende partij voor zijn geweest. In een aantal domeinen krijgt ook de democratie meer rechten. En inderdaad, het burgerinitiatief kan daar zeker toe bijdragen. Op diverse politieke terreinen wordt een verdere stap gezet naar betere integratie. Dit zijn goede punten. Het is een goede zaak dat Europa op die vlakken kan vooruitgaan.

Als algemene bedenking wil ik bevestigen dat er veel controverse is over de Europese Unie. Er is ook een probleem inzake het maatschappelijk draagvlak. In feite is Europa niet bij iedereen even populair. Het zou goed zijn dat men zowel op Europees niveau als op het niveau van de lidstaten eens goed nadenkt hoe dit kan worden opgevangen. Het zou goed zijn dat men ophoudt met het voeren van schaduwgevechten en dat men op het niveau van de lidstaten stopt met het verwijzen naar Europa als de grote boeman. Dat is me altijd al opgevallen, zowel in dit land als in andere landen. Als er beslissingen worden genomen in uitvoering van Europese richtlijnen die goed vallen bij de mensen, dan is men er altijd als eerste bij om te zeggen dat ons land, onze regering of onze minister in die regering dat heeft gedaan. Ze gaan dan met de pluimen lopen. Als er moeilijke beslissingen moeten worden genomen die minder populair zijn in uitvoering van Europese richtlijnen, dan is men er als de kippen bij om Europa de schuld te geven. Dit is een van de redenen waarom Europa minder populair is.

Europa is nodig, een Europees project is nodig. Het is belangrijk dat alle mensen die erin geloven, dit ook vertellen aan de publieke opinie. Elke dag wordt

duidelijker dat in een globaliserende wereld waar de economie internationaal is georganiseerd, ook sociale rechtvaardigheid en ecologische duurzaamheid internationaal zullen moeten worden aangepakt. Ik ben ervan overtuigd dat kleinere landen er alle belang bij hebben, dat ze zullen kunnen standhouden en zichzelf zijn, als er een sterke en efficiënte bovennationale structuur zoals de Europese Unie is.

Uiteraard moeten er nog andere belangrijke stappen worden gezet na goedkeuring van dit verdrag. Op sociaal vlak pleiten we vooral voor harmonisatie naar boven. Op ecologisch vlak is er nood aan een krachtiger beleid. Op het vlak van energie kan het concreter en kan Europa zeker nog verder gaan om de doelstellingen te halen. Er moeten ook nog stappen worden gezet op het vlak van harmonisering van fiscaliteit. Er is nog veel werk, en dit moet het debat van de toekomst worden. Dat zal pas lukken als de discussie over de spelregels wordt afgerond. Daarna kunnen we echt overgaan tot de discussie over de inhoud van het toekomstige Europa.

Een typisch voorbeeld dat ons na aan het hart ligt, is het energiebeleid en de klimaatproblematiek.

Het was ten dele Europa die veel landen ertoe heeft overgehaald Kyoto goed te keuren en nadien tegenover de EU-lidstaten als waakhond is opgetreden. Ik ben ervan overtuigd dat het Europa zal zijn dat ervoor zal zorgen dat landen drastische keuzes ten voordele van een ander, efficiënter en groener energiebeleid zullen maken en zo een antwoord kunnen bieden op de uitdagingen van de klimaatproblematiek. Een efficiënt werkende EU is dus van essentieel belang.

Ik heb nog een opmerking in de rand. Misschien hebt ook u in de krant van vandaag gelezen dat België en dus ook Vlaanderen op Europees vlak geen goede leerling is. We kunnen mooie verklaringen over Europa afleggen, maar het is toch essentieel dat we doen wat Europa van ons vraagt. De politieke malaise op het federale niveau is blijkbaar niet zo goed geweest voor onze prestaties inzake de omzetting van Europese richtlijnen in nationale wetgeving. Tot onlangs zaten we ergens in de middenmoot, maar stilaan zakken we weg naar de staart van het peloton. Ik richt me dus tot minister Bourgeois om ervoor te zorgen dat we adequaat reageren op wat Europa van ons vraagt.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik denk dat u ten onrechte zegt dat dit ook voor Vlaanderen geldt. Die cijfers gelden voor België; wat Vlaanderen betreft, zijn de cijfers beter dan die voor 2004. Vandaag zijn er beduidend minder niet-omzettingdossiers dan vroeger. In 2004 waren er nog 28; vandaag nog 20 dossiers van richtlijnen die tot twee jaar na hun uitvaardiging niet zijn

omgezet. In de fase van dagvaarding zijn er vandaag nog 6 – dat gaat dan over dossiers waarbij na meer dan twee jaar nog altijd geen omzetting is gebeurd. Deze regering heeft een zeer goed monitoringsysteem uitgewerkt om dat nauwgezet op te volgen. Dit wordt maandelijks en zesmaandelijks op de ministerraad behandeld. Ik ben de eerste om te zeggen dat het nog beter kan en moet, maar we moeten toch erkennen dat we ernstige vooruitgang hebben geboekt.

Mevrouw Vera Dua: Des te beter. In elk geval is het Europese rapport over de prestaties van België inzake de omzetting van Europese richtlijnen zeer negatief. We zullen dat dan maar volledig op het conto van het federale niveau schrijven.

Ik besluit. Groen! zal voor stemmen. Toch zal een van ons zich onthouden, zoals ook in het federale parlement is gebeurd. Dat is een signaal om eraan te herinneren dat dit verdrag weliswaar een stap vooruit is, maar dat op het vlak van sociale cohesie, milieu en energie toch nog veel moet gebeuren. In elk geval hopen we dat als de discussie over het verdrag achter de rug is, het mogelijk wordt om op die vlakken essentiële stappen vooruit te zetten. De groenen zullen daartoe zeker een bijdrage leveren. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, onze goede collega Roegiers verwees hier naar de Volksunie. Het is inderdaad juist dat Vlaamsnationalisten altijd pro Europa zijn geweest. Het is hen wellicht met de moedermelk of de opvoeding van de vader ingegeven.

Er heerste altijd enige dubbelzinnigheid over de vraag of Europa een federaal of een confederaal project moest zijn. Het standpunt daarover hield altijd verband met de politieke lijn op intern-Belgisch vlak. De voorstanders van Vlaamse onafhankelijkheid waren meestal voorstanders van een confederaal model; de federalisten waren uiteraard ook op Europees vlak voorstanders van een federaal model.

N-VA heeft het opgelost. We zijn de opvolgers van de Volksunie. We zijn Europees een federale partij.

Dit brengt enig enthousiasme mee tegenover dit Europese project. Het is natuurlijk niet perfect en het wordt zelfs hoe langer hoe duidelijker dat het niet perfect is. Maar wat is er wel perfect? Ik heb sinds jaar en dag in mijn kantoor een spreuk van – godbetert – de Bond zonder Naam hangen: 'Met wie perfect is, daar valt niet mee te leven.' Ik heb dit enkele keren uitvergroot. Ik zal niet zeggen dat dit op het Europese project slaat, maar het geeft wel een bevrediging. De zaken zijn nu eenmaal niet perfect, ook Europa is niet perfect. Wie

zou ik zijn om dat niet te erkennen, als ook Luc Van den Brande het met zoveel woorden heeft gezegd.

Ook dit Verdrag van Lissabon is uiteraard niet perfect. Iedereen zegt dat het een onleesbare tekst is, nog onleesbaarder dan het EU-verdrag. Waarom zijn we dan toch een beetje enthousiast? Omdat er toch zeer vele pluspunten zijn, niet alleen in dit verdrag, maar in Europa in het algemeen. Ik verwijs naar de man die ongetwijfeld het meest Europees van ons allemaal is, minister Bourgeois. Hij heeft een mooie inleiding gegeven in de memorie van toelichting bij het verdrag.

Groen! heeft het al aangehaald: 60 jaar zonder oorlog, dat is eigenlijk de grootste verwezenlijking van het Europese project. Daarnaast is er de welvaart en een ecologische werking waartoe we niet zouden komen als we alleen zouden staan. Europa is soms een dekmantel om te doen wat we zelf moeten doen maar niet durven of kunnen.

Ik kan me goed vinden in wat de heer Van den Brande heeft gezegd, maar ook in wat Jan Roegiers heeft gezegd en natuurlijk in de N-VA-standpunten die naar voren zijn gebracht door Frieda Brepoels in het Europese Parlement, door Helga Stevens in de Senaat en door Jan Jambon met een zeer goed uitgewerkte uiteenzetting in de Kamer op 9 april. Jan Jambon heeft vanuit een nationalistisch oogpunt, zeer goed gepleit voor het Verdrag van Lissabon, maar ook voor het Europese project. De collega's van het Vlaams Belang moeten zijn uiteenzetting misschien eens lezen. Hij heeft het over respect voor nationale identiteiten, territoriale organisatie, de bevordering van de territoriale samenhang en de versterking van de werking van het Comité van de Regio's.

Dan is er het samenwerkingsakkoord. In de vele besprekingen – er zijn er veel geweest en op speciale uren waarvoor ik me heb moeten laten vervangen – hebben we hard gediscussieerd over dit samenwerkingsakkoord. We zullen het verdrag straks stemmen. We hebben uitdrukkelijk gezegd dat we het, zonder dit samenwerkingsakkoord, niet zouden stemmen. Voor ons is het essentieel dat de rol van ons eigen parlement – en van alle deelstaatparlementen – even goed wordt gewaarborgd als in het Europese Verdrag. We hebben die stap voorwaarts gezet. Het zou nefast zijn om dat niet te doen.

Ik wil ook hulde brengen aan voorzitter De Batselier en aan de huidige voorzitter mevrouw Vanderpoorten, die de rol van voorzitter waardig hebben opgenomen.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Voor alle duidelijkheid wil ik het volgende vragen. Vandaag is het met het samenwerkingsverdrag zo gesteld dat het om een ondertekening gaat of een akkoord tussen griffiers, en er

nog geen echt politiek akkoord is. Het samenwerkingsakkoord is namelijk nog niet goedgekeurd door de verschillende parlementen. De vraag is dan of de huidige situatie volstaat om dit verdrag goed te keuren. Of vraagt u, net als wij, aan de Vlaamse Regering dat als dit verdrag wordt goedgekeurd, het nog niet zou worden ondertekend of bekendgemaakt door de Vlaamse Regering tot er een definitief akkoord is over dat samenwerkingsverdrag? Ik zou daar toch duidelijkheid over willen vragen.

De heer Jan Loones: Het is van zeer groot belang dat we zien dat de Vlaamse Regering zelf alle waarborgen vraagt als dit samenwerkingsakkoord tot stand komt. U kent ongetwijfeld de beslissing van de Vlaamse Regering van maart 2008 waarbij – en de vraag rijst of zij daarbij haar rol niet te buiten ging – ze zich ertoe verbond dit door het parlement niet te doen goedkeuren zolang er geen samenwerkingsakkoord was.

Op dit ogenblik verkeren we in een situatie waarbij de regering en het Overlegcomité een politiek akkoord hebben bereikt. Men heeft er ons van overtuigd dat alle parlementen hierin meegaan. Uiteraard vragen we alle mogelijke waarborgen. We willen de regering overal in volgen als ze vindt dat er bijkomende waarborgen nodig zijn. De heer Roegiers heeft het al gezegd. Ik zou evenmin afkerig geweest zijn van een behandeling, niet vandaag, maar enkele maanden later om er nog meer waarborgen voor te garanderen.

Als het vandaag voorkomt, sluiten we ons aan bij alle vragen voor om het even welke waarborg. In dit land is men nooit zeker van iets. Ik heb het al gezegd. Het is gemakkelijk om te verhuizen, dat geef ik toe. Maar met de perfectie valt niet te leven. Ik heb het er wel moeilijk mee om daarmee te leven. Maar goed, we zullen zien waar we naartoe gaan. Ik heb me in ieder geval laten overtuigen om het mee goed te keuren omdat ik weet hoe hard ervoor is gevochten binnen de regering.

Ik wil even hulde brengen aan de heer Bourgeois – en dat is niet afgesproken. Ik heb hem meegemaakt gedurende wel een jaar nieuwjaarsrecepties. Toen ging het telkens weer over dat samenwerkingsakkoord en het subsidiariteitsbeginsel en de wijze waarop we onze rol konden spelen in de vooruitgang binnen het Europese bestel. Ik weet hoe hard hij daarmee bezig is geweest en hoe doordrongen hij ervan is. Ik wil hiervoor aan de minister voor Buitenlands Beleid hulde brengen.

Ik eindig met een uitspraak van Jan Jambon. 'Panta rei' een woord van Heracleitos. Alles is in beweging – het zal nog wel een tijdje zo blijven. Ook voor dit verdrag en het Europese project is dit zo. Het is eigenlijk maar goed zo. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Ik geef nog wat bedenkingen mee van op mijn bank. Ik heb in alle eerlijkheid zeer lang getwijfeld over mijn stemgedrag met betrekking tot dit verdrag. Immers, een grote groep mensen verkeert in diepe twijfel over de rol die Europa speelt in zeer belangrijke dossiers, die zowat de kapstok vormen van ons sociale model. Men ervaart een wanverhouding tussen de aandacht vanuit een quasi religieuze fascinatie die uitgaat naar de vrije markt enerzijds en de onbeantwoorde noden van sommige inwoners anderzijds.

Er is het dagelijkse optreden van de Europese Unie met betrekking tot openbare diensten, de arbeidsmarkt, de zorgsector maar ook rond ons stelsel van sociale economie. Het roept zoveel vragen op dat steeds meer mensen de Europese constructie zelf beginnen in vraag te stellen.

Het is hier al ten overvloede aangehaald, Europa heeft nochtans vrede, stabiliteit en groei opgeleverd. Als dat gegeven bij brede lagen van de bevolking op de achtergrond geraakt, is het duidelijk dat de stijl, de praktijk en de ideologie van de eurocratie voor zichzelf en voor ons allen een loodzwaar probleem heeft gecreëerd. Gezien onze bloedige geschiedenis is er maar één echte optie: dat is Europa verdiepen, Europa uitbouwen en beter maken. De tussenkomst van de allereerste spreker in dit debat, de heer Van Overmeire, heeft me nog gesterkt in deze overtuiging.

Het voorliggende, toegegeven, onvolkomen hervormingsverdrag, met al zijn tekortkomingen en in al zijn onleesbaarheid, biedt een beperkt aantal mogelijkheden om werk te maken van een socialer Europa. Het is net die kans die me overstag deed gaan. Die kans, vind ik, moeten we grijpen.

Ik zal straks, bij ontstentenis van een grote ja-maar-knop, samen met mijn fractie ja stemmen. Ja, maar Europa moet dan wel socialer worden. Ja, maar Europa moet transparanter worden, begrijpbaar en respectvol voor zijn inwoners. Ja, maar Europa moet een eigentijds, warm, open en duurzaam passiefhuis worden in plaats van het aftandse, sinister en kil fort dat sommigen er willen van maken. *(Applaus bij sp.a + VlaamsProgressieven)*

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik wil op mijn beurt beginnen met een woord van dank aan de verslaggever, die een heel uitgebreid en gedetailleerd verslag van onze bespreking in commissie heeft gebracht. Dat laat me toe om op een aantal punten niet meer in detail in te gaan.

Ik wil ook alle collega's danken die bijgedragen hebben aan het debat in de commissie en aan het debat hier. Ik ben echt blij met de grote betrokkenheid van dit parlement bij het EU-Verdrag van Lissabon.

Mevrouw de voorzitter, ik hoop – en we delen daarover dezelfde bezorgdheid – dat dit een doorstart mag zijn van een nog grotere betrokkenheid van het Vlaams Parlement bij Europa, waar we tal van boeiende dingen op gang hebben gebracht in de loop van deze regeerperiode.

Collega's, ik ga mijn uiteenzetting van de commissie niet herhalen, maar toch hier en daar een aantal klemtonen leggen. Een aantal sprekers hebben voor mij al een aantal punten beklemtoond, zodat ik summier kan zijn.

Dit Verdrag van Lissabon, collega's, bevat een aantal positieve verwezenlijkingen. Het is niet de grondwet die we hier ooit besproken hebben, maar niettemin bevat dit verdrag een aantal politieke verwezenlijkingen. De instellingen van de unie worden efficiënter en de unie wordt ook efficiënter in haar buitenlands beleid. Het beleid wordt ook uitgediept. Er komt een immigratiebeleid, een asielbeleid, een energiebeleid en een reeks andere nieuwe beleidsmateries, die ik verder niet aanhaal.

Europa wordt ook socialer met het EU-Verdrag van Lissabon en schenkt meer aandacht aan de mensenrechten. De Europese Unie wordt een unie van waarden, zowel intern als extern. Dat heeft me onder andere toegelaten om op de Europese ministerraad Media de problematiek van de haatzenders aan te kaarten, met goed gevolg en ondersteuning door alle collega's.

Dit verdrag bevat een horizontale sociale clausule, waarin uitdrukkelijk staat dat de EU gericht is op de realisatie van een sociale markteconomie, van een politiek gericht op volledige tewerkstelling en sociale vooruitgang.

Lissabon brengt ook meer democratie, collega's. Ik denk toch dat we in Europa stilaan gaan naar een trias politica met een dubbele wetgevende macht, enerzijds de raad en anderzijds het Europees Parlement. Voor het Europees Parlement geldt de medebeslissing als regel, waarin de democratie wordt versterkt en waarin ook een versterking komt van de nationale parlementen. De trias politica zie ik veruiterlijkt door een wetgevende macht, bestaande uit raad en parlement, een uitvoerende macht, de Commissie die ook het initiatiefrecht heeft, en tot slot het Europees Hof van Justitie als rechterlijke macht.

Collega's, heel belangrijk is dat een aantal regionale verworvenheden gebetonneerd worden in dit verdrag. De regionale overheden worden van bij het begin betrokken bij het besluitvormingsproces, het subsidiariteitsbeginsel wordt consequent doorgetrokken, het Comité van de Regio's krijgt meer bevoegdheden en toegang tot het Europees Hof. Ik betreur, samen met de meesten onder u, dat dat niet geldt voor de deelstaten met wetgevende bevoegdheden zoals Vlaanderen. Daar zit zeker een onvolkomenheid in, maar via het Comité van de Regio's kunnen wij – en daar zal een goede procedure voor uitgewerkt moeten worden – wel toegang krijgen tot het Europees Hof van Justitie.

Het verdrag bevat het principe van respect voor de culturele en taalkundige diversiteit en het erkent de politieke en de constitutionele basisstructuren van de lidstaten, waaronder deze die kozen voor regionaal zelfbestuur.

De subsidiariteit is een bijzonder belangrijk principe dat aan de basis ligt van dit verdrag. Ik geloof dat de vraag naar de toekomst van Europa zich steeds meer daarop zal toespitsen. We hebben de boeiende discussie: is dit een federaal Europa, een supranationaal Europa dan wel een confederaal of een intergouvernementeel Europa? Het is een gemengd verdrag. Je kunt heel veel elementen aanhalen die erop wijzen dat dit een meer federaal Europa wordt. Ik heb ze in de commissie aangehaald, en ik zal ze nu niet meer herhalen. Tegelijkertijd zitten er zware intergouvernementele en confederale elementen in dit verdrag. Je zit met een mengvorm van verdrag.

Belangrijk voor mij is dat we met dit verdrag resoluut de optie nemen van een meerlagig bestuurd Europa. Dit is uiterst belangrijk: we gaan niet naar een groot centralistisch Europa, we gaan naar een Europa dat subsidiariteit vooropstelt, een Europa dat van onderuit wordt opgebouwd. Als Europa een kans wil hebben op slagen en een project wil zijn dat gedragen wordt door de burgers, dan moet het een Europa zijn dat van onderuit opgebouwd wordt en dat niet wil regelen op Europees vlak wat het best op regionaal, op deelstatelijk of op lidstatelijk vlak kan worden geregeld. Dat is de eenvoudige vertolking van het subsidiariteitsprincipe. Als je wil komen tot een grotere betrokkenheid van de burgers, dan moet je dat doen op die manier. Je kunt Europa alleen maar zijn burgers geven door het 'Europa van eenheid in verscheidenheid' te koesteren, door dat Europa van onderuit op te bouwen en door adequate subsidiariteitsmechanismen op te bouwen.

Ik kom tot het samenwerkingsakkoord dat moet toelaten dat het Vlaams Parlement, dat autonoom bevoegd is voor tal van aangelegenheden, zijn rol kan spelen in die subsidiariteitstoets maar ook in andere aangelegenheden. Dat is voor mij een heel belangrijke zorg. Ik heb erop aangedrongen, met goed resultaat, dat de verklaring 51 aan dit verdrag toegevoegd wordt, die stelt dat wat België betreft, de nationale parlementen moeten worden gelezen als Kamer en Senaat en de deelstaatparlementen. Dit was evenzeer toegevoegd aan het verdrag met betrekking tot de Europese Grondwet. Het is een verklaring die wij toevoegen aan dit verdrag, die haar vervolg moet krijgen, intern in de Belgische samenwerking, zo niet blijft ze dode letter.

Ik heb erop aangedrongen bij de collega's binnen de regering dat in de nota bij het ontwerp van decreet waarbij de goedkeuring van het verdrag voorgesteld wordt, expliciet de bepaling opgenomen wordt dat er voorafgaand aan de goedkeuringsprocedure een samenwerkingsakkoord tot stand moet komen. Dat is geen eenvoudige klus, zoals een aantal collega's dat voor mij

al hebben benadrukt. Mevrouw de voorzitter, ik wil op mijn beurt uzelf, uw griffier en uw medewerkers danken voor het vele werk dat daaraan is besteed. Dat is een uiterst moeilijke aangelegenheid.

Het ontwerp van samenwerkingsakkoord dat nu voorligt, is beter en omvattender dat datgene wat voorlag onder de toekomstige vigeur van de Europese Grondwet omdat het op de drie aspecten waarin de nationale parlementen een rol kunnen spelen, ook een regeling uitwerkt. Het betreft de deelstaatparlementen, waaronder het Vlaams Parlement, bij de subsidiariteitstoets, het voorziet in een regeling voor de procedure bij het Europees Hof van Justitie en het bevat een regeling voor het bezwaarrecht bij de vereenvoudigde herziening van het verdrag. Dat zijn drie essentiële zaken waarbij de nationale parlementen in het Europees verdrag een rol toebedeeld krijgen en waarbij je in onze Belgische constructie niet anders kunt dan zeggen dat de deelstaatparlementen, in casu het Vlaams Parlement, zijn rol moet kunnen spelen. Het Vlaams Parlement is immers in tal van aangelegenheden exclusief bevoegd. We zouden geen vrede kunnen nemen met een subsidiariteitstoets uitgevoerd door bijvoorbeeld de Kamer van Volksvertegenwoordigers wanneer het gaat over onderwijs, media of vele andere bevoegdheden die exclusief de bevoegdheden zijn van dit parlement.

Vandaag ligt er een tekst voor die is uitgewerkt door de griffiers. Het opstellen gebeurde door de diensten van het Vlaams Parlement, die ook de ultieme redactie van die tekst hebben aangestuurd. De tekst is gevalideerd door de griffiers. Mevrouw de voorzitter, ik heb begrepen dat het Uitgebreid Bureau van dit parlement die tekst ook heeft goedgekeurd. Zoals u weet, heeft het Overlegcomité zich gisteren over het samenwerkingsakkoord gebogen. Het heeft zijn politiek akkoord gegeven aan de tekst van het samenwerkingsakkoord, er natuurlijk rekening mee houdend dat dit een zaak is van de parlementen. Zo is het nu eenmaal.

De voorzitters van Kamer en Senaat hebben een brief gestuurd, die ze gezamenlijk hebben ondertekend, waarin ze bevestigen dat niets nog een definitief samenwerkingsakkoord tussen de assemblees in de weg staat. Momenteel wordt werk gemaakt van het verzamelen van de handtekeningen van de voorzitters van de diverse assemblees. Deze ochtend heeft de Vlaamse Regering afgesproken te zullen wachten met de bekrachtiging van het decreet, en dus de afkondiging ervan, tot de ondertekening rond is. Dat is een punt dat diverse leden hier aan de orde hebben gebracht. De afspraak is politiek verworven, op alle niveaus binnen België. Tegelijk zullen we versneld werk maken van die ondertekening.

Het Verdrag van Lissabon blinkt niet uit in duidelijkheid. Dat zeggen, is een open deur intrappen. Sommige leden hebben dat al bevestigd. Het verdrag consolideert echter een aantal Europese verworvenheden. Het bevat bovendien een aantal belangrijke vernieuwingen, die

het mogelijk maken dat een Europese Unie met 27 lidstaten, en in de toekomst wellicht nog met meer lidstaten, efficiënt kan werken, zowel intern als extern. Het verdrag schept meer duidelijkheid over de aard van deze unie, de doelstellingen ervan, de subsidiariteit, de manier waarop de unie is opgebouwd. Het verdrag verleent aan de Europese Unie een sterkere rol in de wereld. Dat is uiterst belangrijk. Het versterkt de rol van de regio's, beklemtoont het subsidiariteitsprincipe en versterkt de democratie en de rechten van de burgers.

Ik eindig met datgene waarmee ik ben begonnen tijdens de bespreking in de commissie. Sommigen zeggen dat Europa een zaak van geloven is. Het staat echter als een paal boven water dat dit verenigd Europa nu al 63 jaar ononderbroken op dit continent voor vrede en stabiliteit zorgt. Dat is nooit gezien. Tegelijk creëert dit Europa een nooit geziene welvaart, door zijn open grenzen, zijn politiek van mededinging, zijn politiek van vrije handel. We gaan er veel te vaak aan voorbij dat dit voor kleine, open economieën als de Vlaamse een godsgeschenk is. Lees de wetenschappelijke werken daarover. Ik verwijs naar Spolaore's *The Size of Nations*. Een grote binnenlandse markt creëert grote voordelen. Wie die grote binnenlandse markt niet heeft – en die hebben we niet –, die heeft er belang bij te kunnen leven, werken, exporteren en handel drijven in een open economie met een grote markt en open grenzen. De Vlaamse economie heeft daar de jongste decennia volop van geprofiteerd. We zouden gek zijn om die voordelen niet mee op te nemen.

Europa zorgt er ook voor dat zaken worden gecreëerd die lidstaten blijkbaar op eigen initiatief niet kunnen realiseren. Denken we maar aan de fameuze Maastrichtnorm, die inderdaad heel vaak werd gebruikt als paraplu, voor het nemen van niet meteen populaire maatregelen, maar heeft toegelaten dat er in Europa binnen één monetaire unie een aantal zaken van goed bestuur qua staatschuld en begrotingstekorten in handen worden gehouden. Ik denk aan het feit dat Europa het voortouw neemt met betrekking tot de opwarming van het klimaat, aan de energiematregelen. Al die maatregelen zouden we met los van elkaar opererende staten niet kunnen realiseren, al was het maar omdat ze zouden leiden tot ongelijke concurrentie op heel korte termijn. Europa is nodig om dergelijke zaken te realiseren.

Tot slot en niet het minst, laat Europa ons toe om mee te spelen op wereldvlak. De WTO- en de Doha-problematiek kunnen wij als klein landje zeker niet benaderen. Zelfs de grotere Europese landen kunnen dat nog niet. We zitten met heel grote blokken, de opkomende BRIC-landen, spelers als de Verenigde Staten en Rusland. Alleen een verenigd Europa kan zijn stem laten klinken tussen die reuzen. In de Doha-ronde kan Europa een unieke stem laten gelden in de realisatie van akkoorden die goed zijn voor de landen in het Zuiden. Europa kan ervoor zorgen dat het Zuiden mee kan profiteren van de wereldwijde welvaart.

Er zijn zoveel redenen om in dit project te geloven, om ja te zeggen tegen dit verenigde Europa, tegen dit verdrag. Het geeft in al zijn onvolkomenheden verder vorm aan een Europa dat ons heel sterkt vooruithelpt in het creëren van onze welvaart en voor vrede heeft gezorgd op dit continent. Ik vraag u met vertrouwen om uw ja-stem uit te brengen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de voorzitter, het is niet mijn bedoeling om terug te komen op de bedenkingen van de heer Van Overmeire die zich laat verontschuldigen voor de rest van de zitting, maar ik wil wel nog ingaan op het samenwerkingsakkoord.

De minister heeft gezegd dat er deze ochtend een akkoord werd bereikt in het Overlegcomité. Hij heeft er terecht aan toegevoegd dat dat geen garantie is voor een goedkeuring in de parlementen. Ik neem er met enig genoegen akte van dat de minister heeft gezegd dat de Vlaamse Regering met de afkondiging wacht tot er zekerheid is. Ik vind dat niet onbelangrijk.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking. (Zie Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1653/1)

– *Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

Er is een amendement op artikel 2. (Zie Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1653/4)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

Er is een amendement tot invoeging van een nieuw artikel 2bis. (Zie Parl. St. VI. Parl. 2007-08, nr. 1653/4)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

– *Artikel 3 wordt zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Marleen Vanderpoorten houdende de goedkeuring van de herziene normen voor Vlaamse overheidscommunicatie – 1739 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Eeckhout, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

Mevrouw Hilde Eeckhout: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, dames en heren, naar aanleiding van de bespreking van het voorstel van decreet houdende de goedkeuring van de herziene normen voor Vlaamse overheidscommunicatie op dinsdag 10 juli 2008, besliste de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting mij mondeling verslag te laten uitbrengen over de bespreking, daarom kan ik niet verwijzen naar het schriftelijke verslag.

Bij wijze van inleiding gaf mevrouw Vanderpoorten, voorzitter van het Vlaams Parlement, een korte toelichting bij de Expertencommissie voor Overheidscommunicatie en de door haar opgestelde normen voor Vlaamse overheidscommunicatie. De Expertencommissie is opgericht door middel van het decreet van 19 juli 2002 houdende controle op de communicatie van de Vlaamse overheid. Ze bestaat uit vijftien experts die zijn benoemd door het Vlaams Parlement op voordracht van de verschillende fracties.

Globaal gesteld vervult de Expertencommissie drie taken. Ze verleent advies aan de Vlaamse overheid, ze oordeelt over klachten en ze kan overheidscommunicatie ambtshalve toetsen. Belangrijk in dit verband is te verwijzen naar artikel 3, paragraaf 2, van dit decreet van 2002. Dit artikel belast de Expertencommissie met het opstellen van normen inzake overheidscommunicatie. De oorspronkelijke normen werden goedgekeurd met het decreet van 2006 houdende de normen voor Vlaamse Overheidscommunicatie en houdende wijziging van het decreet van 2002.

Een andere wezenlijke bepaling van het decreet van 2002 stelt dat de Expertencommissie jaarlijks op 30 juni schriftelijk verslag uitbrengt bij het Vlaams Parlement over haar werkzaamheden.

Het jaarverslag van de Expertencommissie kan voorstellen tot aanvulling of bijsturing van de normen bevatten. De Expertencommissie besliste op basis van artikel 8, paragraaf 3 om de normen voor Vlaamse overheidscommunicatie te herzien. Ze bereikte een akkoord op 21 mei 2008. Het Uitgebreid Bureau van 2 juni 2008 besliste eenparig dat de vraag tot goedkeuring van de herziene normen voor de Vlaamse overheidscommunicatie, als

voorstel van decreet zou worden ingediend door de voorzitter van het Vlaams Parlement.

De Expertencommissie heeft zich voor de herziening voornamelijk gebaseerd op twee bronnen: ten eerste op de opmerkingen van de afdeling Communicatie van de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid en ten tweede op haar eigen ervaring opgedaan bij het verlenen van adviezen. De herziene normen worden gekenmerkt door twee opvallende wijzigingen: de indeling van de normen en de aandacht voor commerciële neutraliteit van de overheidscommunicatie.

De normen zijn niet langer ingedeeld volgens het zender-ontvangerschema, maar volgens de drie functionele communicatiegebieden: corporate communicatie, beleidscommunicatie, en dienstverlenende en administratieve communicatie.

Ook bepaalde het oorspronkelijke normenkader van de Vlaamse overheid commerciële neutraliteit, maar deze bepaling werd uitvoerig uitgebreid met bepalingen over gezamenlijke communicatie-initiatieven met derden, over communicatie die voortvloeit uit pps en uit samenwerking met andere overheden en ten slotte over de redactionele context van personeelsbladen en nieuwsbrieven die vallen onder de definitie van Vlaamse overheidscommunicatie.

In de commissie heeft de heer Kennes een aantal opmerkingen geformuleerd. De belangrijkste was waarschijnlijk die over de definitie van overheidscommunicatie. Mevrouw Vanderpoorten heeft toegelicht dat de definitie die werd gebruikt in de toelichting, inderdaad ruimer is dan de definitie die in het voorstel van decreet wordt vermeld. Het is wel degelijk de definitie in het voorstel van decreet die gehandhaafd wordt.

De andere opmerkingen van de heer Kennes waren vooral technisch van aard en worden doorgestuurd naar de Expertencommissie.

Het voorstel van decreet werd in de commissie met zeven stemmen bij drie onthoudingen aangenomen. Heel belangrijk is dat in het Bureau unanimité over dit voorstel van decreet bestond. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mevrouw de voorzitter, er werd daarnet verwezen naar de vele vragen die ik in de commissie gesteld heb. Wegens de afwezigheid van de commissievoorzitter, die op die vragen had kunnen antwoorden, werden ze aan hem overgemaakt. Ik heb ook een mail van hem ontvangen waaruit blijkt dat hij ze zal beantwoorden.

Helaas liggen dit voorstel van decreet en dus ook de normen waarnaar het verwijst, straks ter stemming

voor en heb ik nog geen antwoord ontvangen op al die vragen. Ik vind het bijzonder vervelend dat ik over iets moet stemmen waarover ik vragen heb gesteld, maar geen antwoorden heb gekregen.

Ik verbaas me daar des te meer over omdat de voorzitter in zijn mail ook zegt dat een aantal van die bedenkingen in de lijn liggen van de bedenkingen die door de administratie, meer bepaald de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid, aan de commissie waren overgemaakt. Het waren dus niet allemaal nieuwe zaken. Ik zou denken dat men daarop al wat geanticipeerd kon hebben. Tot op heden heb ik helemaal niets ontvangen.

Ik heb een aantal vragen gesteld over de verplichting om bij het gebruik van vreemde talen altijd naar de Vaste Commissie voor Taaltoezicht te gaan, ook als het over toeristische aangelegenheden gaat en over de communicatie in de faciliteitengemeenten. Ik had ook vragen over het gebruik van het label voor het beslist beleid: hoe het eruit ziet, hoe het gebruikt zal worden in audiovisuele communicatie. Er is sprake van een redactiestatuut, maar ik meen dat niet elke publicatie een eigen redactie heeft waarnaar verwezen wordt. Er staat dat er geen commerciële ruimte verkocht mag worden in eigen communicatiekanalen waardoor bijvoorbeeld Klasse en Flanders Today geen betaalde advertenties mogen opnemen. Ergens was er sprake van dat geen producten mogen worden vergeleken, maar wat dan als de Vlaamse overheid iets publiceert over de Ecoscore en stelt dat bepaalde wagens op bepaalde punten beter scoren?

Er zijn dus heel veel normen. Als men die rigide gaat toepassen, vrees ik dat we daar op heel wat vlakken discussies, onduidelijkheden, betwistingen en klachten over gaan krijgen. Het is goed dat men goede afspraken maakt over wat wel en niet kan in het kader van overheidscommunicatie, maar als die zaken rigide worden toegepast, vrees ik dat we vertrokken zijn voor een lange reeks betwistingen.

De tegenprestatie voor mediasponsoring mag bijvoorbeeld enkel via naam- en logovermelding. Maar wat als men een concert organiseert en vrijkaarten geeft? Dat is iets heel anders dan logovermelding. En zo kan ik nog een hele tijd doorgaan. Ik vond dat heel relevante vragen. Wij zijn allemaal geïnteresseerd in hoe onze overheid communiceert, en dus worden wij daar graag over geïnformeerd.

Ik betreur dan ook heel erg dat ik tot op heden geen antwoord heb gekregen op mijn vragen, die onmiddellijk schriftelijk zijn overgemaakt.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, in artikel 6 lezen we: “De Vlaamse overheid moet erop toezien dat er geen gezamenlijke communicatie-initiatieven met derden worden opgezet die niet in overeenstemming zijn

met het normenkader voor overheidscommunicatie.” Het gaat meer bepaald over een advies van de juridische dienst over het blad Flanders Today. Maar er zijn natuurlijk ook bladen als Dertien en Klasse, die met een onafhankelijke redactie werken. Ik zou graag de bevestiging hebben dat Flanders Today niet via het normenkader kan worden getoetst.

Ik verklaar me nader. Flanders Today is opgestart door de Vlaamse Regering. Op 15 december 2006 heeft de regering beslist om 750.000 euro vrij te maken voor Flanders Today. Het blad wordt gemaakt door een redactie die volledig onafhankelijk werkt en zelf de inhoud van de publicatie bepaalt. De conclusie van de juridische dienst was: “De Expertcommissie voor Overheidscommunicatie is bijgevolg niet bevoegd om de inhoud van Flanders Today te toetsten aan de normen van overheidscommunicatie, in de mate dat de redactionele onafhankelijkheid van Flanders Today gegarandeerd is.”

Dat speelt niet alleen bij Flanders Today, maar ook bij een blad als Klasse, dat toch op een zeer grote oplage wordt verspreid, en dat ook met advertenties en dergelijke werkt.

De voorzitter: Mijnheer Kennes, mijnheer Peumans, het is inderdaad een wat speciale manier van werken. Het werk wordt immers geleverd door de Expertcommissie, en daar zitten geen parlementsleden in. Als gevolg daarvan wordt het Bureau gevraagd om het voorstel van decreet te laten indienen door de voorzitter.

Er was wel op voorhand afgesproken dat, indien er veel pertinente vragen zouden zijn in de commissie, er eventueel niet zou worden gestemd over het voorstel van decreet en dat we zouden wachten op de antwoorden. Ik stel voor om dat alsnog te doen en uw beider vragen alsnog in een commissie te laten beantwoorden door de voorzitter van de Expertcommissie, uiteraard na het reces, en de stemming nadien te organiseren. Dat hoeft geen probleem te zijn, tenminste als de vergadering daarmee instemt. Dat was op voorhand ook gezegd, maar ook in de veronderstelling dat de vragen van de heer Kennes eerder zouden worden beantwoord. Maar de commissie heeft natuurlijk pas afgelopen dinsdag vergaderd.

Is het parlement het ermee eens dat we dit terugverwijzen naar de commissie en dat we de voorzitter van de Expertcommissie vragen om persoonlijk aanwezig te zijn – wat overigens initieel ook de bedoeling was – en dat we het in de plenaire zitting van volgend werkjaar ter stemming voorleggen? (*Instemming*)

Dan gaan we ook niet over tot de artikelsgewijze bespreking.

MOTIE van de heren Rudi Daems en Sven Gatz, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Ludo Sannen, Jan Peumans en Bart Caron tot onderzoek door het Rekenhof naar de overeenkomst tussen het agentschap Waterwegen en Zeekanaal en de nv Argex, over het storten van bagger- en ruimingsspecie – 1798 (2007-2008) – Nr. 1

Bespreking

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: We, en niet enkel mijn fractie, zijn al een tweetal jaar bezig, vooral op commissie-niveau, met dit dossier. We vinden een aantal zaken uit dat contract merkwaardig, alsook de wijze waarop het tot stand is gekomen. Enkele weken geleden ontvingen we een stuk waaruit bleek dat diegene die namens de Vlaamse overheid het contract mee heeft onderhandeld en finaal heeft ondertekend, als voorzitter van de raad van bestuur van de nv Waterwegen en Zeekanaal, met name wijlen de heer Vautmans, tegelijkertijd een privé-contract had afgesloten voor een firma waar hij toen zelf afgevaardigd bestuurder was, samen met zijn zoon.

Dat was voor mij een dermate grote verrassing dat ik onmiddellijk, nu twee à drie weken geleden, met die documenten naar het Bureau ben gestapt. Ik heb daarbij een onderzoek door het Rekenhof gevraagd. Men heeft toen gevraagd daar even mee te wachten om te peilen naar de politieke verantwoordelijkheid van de bevoegde minister. Dat is dan ook gebeurd. Vorige donderdag heb ik minister Crevits geïnterpelleerd over dit dossier. Zij is zelf niet verantwoordelijk, want zij was geen minister van Openbare Werken toen het contract werd afgesloten. Ze heeft het niet met zoveel woorden gezegd, maar ook zij vindt dat dit vanuit overheidsperspectief een slecht contract is. Er staan nogal wat problematische zaken in.

Minister Crevits heeft beslist dat ze voorlopig geen juridische mogelijkheid ziet om het contract op te schorten dan wel te verbreken en de maandelijkse betalingen van 400.000 euro stop te zetten. Het gaat hier om 400.000 euro per maand gedurende 15 jaar voor tot nader order een put waarin nog geen baggerspecie is gestort.

Ik dank het parlement voor de steun voor deze motie. Het is na de scheepskredieten de tweede keer dat dit Vlaams Parlement een verzoek tot onderzoek richt aan het Rekenhof. Ik wil ook oproepen om dit in alle sereniteit te laten gebeuren. Belangrijke voorwaarde is wel dat dit grondig gebeurt. Als deze motie wordt goedgekeurd, zal volgende week een delegatie van de verschillende fracties naar het Rekenhof stappen om de modaliteiten verder met het Rekenhof te bespreken.

Mevrouw de voorzitter, tot slot wil ik nog kort iets zeggen over de motie die ik heb ingediend naar aanleiding

van de interpellatie. In die motie vraag ik een ding. Ik vraag om ons te steunen in ons voorstel om het bestaande contract, gezien zijn volgens mij zeer gebrekkige juridische kwaliteit en gezien het feit dat ik vermoed dat het nog minstens drie jaar zal duren voor de nodige bouwvergunningen in orde zijn, tijdelijk op te schorten en te verbreken, en dus de betalingen stop te zetten. Ik vind het niet verantwoord dat een overheid gedurende misschien nog drie, vier of vijf jaar maandelijks 400.000 euro stort op de rekening van de nv Argex zonder dat er duidelijkheid is over de vergunningen. De motie is met de nodige sereniteit opgesteld, en ik vraag daarvoor uw steun. (*Applaus*)

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Patrick Lachaert: Mijnheer Daems, ik wil me niet uitspreken over de inhoud van het contract, maar juridisch is het niet mogelijk om het contract op te schorten. In het contract waar u het over hebt, staat geen opzegmodaliteit. Bovendien bepaalt het Burgerlijk Wetboek dat een overeenkomst voor de partijen strekt tot wet. Er is dus geen ontbindingsmogelijkheid omdat er geen overmacht kan worden ingeroepen om die ontbinding uit te spreken. Met andere woorden, de onmogelijkheid om het contract uit te voeren staat vandaag nog niet vast.

Op het ogenblik dat er geen stedenbouwkundige of milieuvergunning kan verkregen worden, staat de overmacht en de onmogelijkheid tot uitvoering van het contract vast. Op dat moment kan men van een ontbinding spreken. We hebben dat uitvoerig besproken in de commissie Leefmilieu.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mevrouw de voorzitter, collega's, in aansluiting op de interpellatie van de heer Daems heeft onze fractie ook een met redenen omklede motie ingediend. Over het Argexdossier is in de commissie voor Openbare Werken en Leefmilieu al meermaals gedebatteerd. De eerste vraag die hierover werd gesteld, kwam van onze fractie. Ze werd gesteld op 13 december 2005. Steeds opnieuw werd ons door de bevoegde ministers beloofd dat alles in orde zou komen. Maar midden 2008 is er nog steeds niets in orde, wel integendeel. De belastingbetaler ziet zijn belastinggeld, en dat is toch ongeveer 5 miljoen euro per jaar, verdwijnen in een bodemloze put. Ditmaal is het geen Waalse steenkoolput, maar wel een Vlaamse kleiput.

Voor alle duidelijkheid wil ik nog eens benadrukken dat onze fractie er geen enkel probleem mee heeft dat vervuilde baggerspecie in de Argexput wordt gestort. Destijds, toen minister-president Peeters vertelde dat alles in orde zou komen, waren we zeer verheugd dat

men eindelijk een geschikte locatie gevonden had om de baggerspecie te storten. De realiteit is echter dat we tot op heden veel betalen om niets. Dat kan niet. Dat is geen goed bestuur.

We hebben nog altijd geen zekerheid of de Argexput ooit gebruikt zal worden om vervuilde specie in te storten. Nu hebben we enkel de zekerheid dat we betalen en dat we de noodzakelijke baggerwerken niet of niet voldoende kunnen uitvoeren bij gebrek aan een geschikte locatie.

Daarom heeft het Vlaams Belang een met redenen omklede motie ingediend, waarin we aan de Vlaamse Regering vragen om te onderzoeken of het mogelijk is om het contract dat op 30 november 2005 tussen nv Waterwegen en Zeewezen met nv Argex/bvba Sterhoek werd afgesloten, op te schorten tot alle vergunningen die nodig zijn voor het storten van de bagger en de ruimingspecie verkregen zijn.

In de commissie hebben we al gezegd dat we de vraag van de heer Daems terecht vonden. We steunen dan ook de vraag om een grondig onderzoek te doen naar de prijsvorming, de financiële transacties, de wijzigingen in de aandelenstructuur van nv Argex/bvba Sterhoek. We zullen die motie goedkeuren.

De heer Rudi Daems: Mijnheer Lachaert, in de commissie is er inderdaad een juridische discussie geweest. Ik denk dat er wel degelijk mogelijkheden zijn om dit contract te verbreken, mogelijk via de overmachtclausule of omdat er heel wat onvolledigheden en zelfs onjuistheden in het contract staan. Ik laat het parlement daar in alle wijsheid over beslissen.

De heer Patrick Lachaert: Mevrouw de voorzitter, het is op zijn minst een heel goed contract voor een van de contracterende partijen. Dat is natuurlijk het afsluiten van de, wat men noemt, consensuele overeenkomst. In dit geval is het de overheid die het risico op zich heeft genomen. De overheid zorgt voor de bouw- en de milieuvergunningen. De bal ligt in het kamp van de overheid.

De overheid heeft het contract ondertekend. Ze moet daar niet over zeuren. Ze moet ondertussen betalen. We kunnen ons natuurlijk de vraag stellen of dat verstandig was.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over de motie houden.

MOTIE van de heer Johan Sauwens, mevrouw Annick De Ridder en de heren Joris Vandenbroucke en Jan Peumans tot onderzoek door het Rekenhof naar het rapport betreffende de interne evaluatie van de invoering van de basismobiliteit door De Lijn – 1805 (2007-2008) – Nr. 1

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Ludo Sannen bij motie van orde een voorstel gedaan tot aanvulling van de agenda met de motie van de heer Johan Sauwens, mevrouw Annick De Ridder en de heren Joris Vandenbroucke en Jan Peumans tot onderzoek door het Rekenhof naar het rapport betreffende de interne evaluatie van de invoering van de basismobiliteit door De Lijn.

Is iedereen het daarmee eens? (*Instemming*)

Bespreking

De voorzitter: Aan de orde is de bespreking van de motie van de heer Johan Sauwens, mevrouw Annick De Ridder en de heren Joris Vandenbroucke en Jan Peumans tot onderzoek door het Rekenhof naar het rapport betreffende de interne evaluatie van de invoering van de basismobiliteit door De Lijn.

Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder: Mevrouw de voorzitter, eerder deze middag hebben we gevraagd een motie met hoogdringendheid op de agenda te plaatsen. We zouden de resultaten van deze motie immers graag begin oktober 2008, samen met de rest van de rapportage, bespreken.

De motie vraagt het Rekenhof het gisteren aan de diensten van het Vlaams Parlement overgemaakte rapport over de interne evaluatie van het decreet betreffende de basismobiliteit cijfermatig na te kijken. Hieruit moet blijken of de cijfers correct zijn. De validering van de cijfers door het Rekenhof zou de eerste stap in de externe evaluatie van De Lijn vormen. De meerderheid heeft die evaluatie enkele weken geleden door middel van een motie gevraagd. Een rapport van het Rekenhof zou kunnen bevestigen of de cijfers in het interne rapport van De Lijn juist zijn. Bovendien kan op die manier uitsluitel over mogelijke interne tegenstrijdigheden in het rapport worden gegeven. Hierdoor zouden toekomstige discussies van de baan zijn.

Ik wil namens mijn fractie benadrukken dat het onderzoek door het Rekenhof een eerste stap vormt. In het licht van de nieuwe beheersovereenkomst met de Vlaamse Vervoersmaatschappij De Lijn, die in 2009 moet worden afgesloten, zal een college van experts worden samengesteld. Dit college moet zich over de

inhoudelijke en politieke aspecten van het verhaal buigen en moet aanbevelingen voor eventuele bijstellingen van de bestaande regelgeving formuleren. Dit alles moet tot een beter en efficiënter openbaar vervoer leiden.

Open Vld is zeer tevreden met de voorliggende motie, die de enkele weken geleden goedgekeurde motie deels uitvoert. We zullen deze motie dan van ganser harte goedkeuren.

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, ik wil namens de oppositie, die in verband met deze motie niet gekend is, meedelen dat we dit initiatief welwillend zullen steunen. Als jurist heb ik echter problemen met de formulering van de grondvraag.

In de motie staat dat de vraag aan het Rekenhof “onder meer de volgende deelaspecten” omvat. Dit is natuurlijk geen mooi Nederlands. Bovendien is dit juridisch wat te vaag geformuleerd. Ik durf de indieners dan ook aan te raden die zinsnede wat exacter te formuleren. Indien het Vlaams Parlement het Rekenhof adieert, gebeurt dit meestal aan de hand van een heel duidelijk geformuleerde vraag. Mevrouw De Ridder is in voldoende mate jurist om dit ook te kunnen. Ik zou haar bijgevolg willen vragen om minstens die zinsnede aan te passen.

Op inhoudelijk vlak heeft mevrouw De Ridder onze steun. Ik wil evenwel ook op juridisch vlak correct blijven.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, voor de duidelijkheid wil ik de woorden van mevrouw De Ridder nog even aanvullen. We beslissen vandaag alleen over de inhoud van de voorliggende motie. Er is nog geen beslissing over een college van experts of zo genomen. Dat zal pas in de tweede fase gebeuren.

In de motie staat duidelijk dat we de Vlaamse Regering vragen de aangekondigde interne evaluatie van het decreet betreffende de basismobiliteit aan het Vlaams Parlement voor te leggen. Dat is trouwens vandaag gebeurd.

Voortbouwend op de resultaten van deze evaluatie, moet de Vlaamse Regering door middel van een externe doorlichting en een benchmarking de efficiëntie en de effectiviteit van de bedrijfsvoering van De Lijn nagaan. Die bedrijfsvoering moet in het kader van het Vlaams beleid inzake het openbaar vervoer passen.

De verdere uitvoering moet nog worden ingevuld. Er is nog geen beslissing over een college van experts of zo genomen.

Mevrouw Annick De Ridder: Aangezien ik de heer Peumans wil geruststellen, zal ik mijn woorden nog even

aanvullen. We stemmen vandaag enkel over de wijziging naar het Rekenhof. Er is een beslissing over de aanstelling van een college genomen. Die beslissing is vandaag evenwel niet aan de orde. Dat zal in de loop van de komende weken en maanden worden uitgeklaard. Verdere beslissingen hierover zullen nog volgen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over de motie houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het verdrag van Lissabon tot wijziging van het verdrag betreffende de Europese Unie en het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, en de slotakte, ondertekend in Lissabon op 13 december 2007
– 1653 (2007-2008) – Nrs. 1 tot 4

Aangehouden stemmingen

De voorzitter: Dames, en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over het amendement op artikel 2, over artikel 2 en over het amendement tot invoeging van een nieuw artikel 2bis van het ontwerp van decreet.

Aan de orde is de stemming over het amendement van mevrouw Moens en de heer Verstrepen op artikel 2.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
20 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
74 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 2.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
77 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
79 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Artikel 2 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het amendement van mevrouw Moens en de heer Verstrepen tot invoeging van een nieuw artikel 2bis.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
74 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
76 leden hebben ja geantwoord;
21 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben neen geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MOTIE van de heren Rudi Daems en Sven Gatz, mevrouw Joke Schauvliege en de heren Ludo Sannen, Jan Peumans en Bart Caron tot onderzoek door het Rekenhof naar de overeenkomst tussen het agentschap Waterwegen en Zeekanaal en de nv Argex, over het storten van bagger- en ruimingsspecie – 1798 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie tot onderzoek door het Rekenhof.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
99 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement motie tot onderzoek door het Rekenhof aan. Ze zal aan het Rekenhof worden overgezonden.

MOTIE van de heer Johan Sauwens, mevrouw Annick De Ridder en de heren Joris Vandenbroucke en Jan Peumans tot onderzoek door het Rekenhof naar het rapport betreffende de interne evaluatie van de invoering van de basismobiliteit door De Lijn – 1805 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over motie tot onderzoek door het Rekenhof.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
99 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement motie tot onderzoek door het Rekenhof aan. Ze zal aan het Rekenhof worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Rudi Daems tot besluit van de op 19 juni 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de uitvoering van het integraal waterbeheer, naar aanleiding van de recente wateroverlast – 1761 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

- 99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 6 leden hebben ja geantwoord;
- 71 leden hebben neen geantwoord;
- 22 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Eric Van Rompuy, Mark Demesmaeker, Ward Kennes en Francis Vermeiren en mevrouw Else De Wachter tot besluit van de op 25 juni 2008

- 1° door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het centraal meldpunt voor taalklachten in de gemeente Overijse en de reactie ter zake van de minister;
- 2° door de heer Mark Demesmaeker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitspraken van de minister betreffende het taalbeleid van de gemeente Overijse;
- 3° door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van het standpunt van minister Keulen inzake het

meldpunt voor taalklachten in Overijse voor de werking van het Taalloket – 1765 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de voorzitter, de drie met redenen omklede moties handelen over hetzelfde onderwerp. We zullen uiteraard onze eigen motie goedkeuren, maar ook die van de meerderheidspartijen omdat die impliciet minister Keulen terugfluiten. Minister Keulen heeft een totaal misplaatste en ongegronde uitval gedaan naar het gemeentebestuur van Overijse, een gemeentebestuur dat in feite niet veel anders heeft gedaan dan het beleid van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Regering met betrekking tot de Vlaamse rand te vertalen op het lokale vlak.

Die motie zou trouwens kunnen dienen tot besluit van het debat dat gisteren is gevoerd in de Verenigde Commissies voor Brussel en de Vlaamse Rand en voor Wonen. Het verheugt me dat het Vlaams Parlement achter de lokale besturen staat van de gemeenten in de rand die inspanningen leveren om het Nederlandstalig karakter van hun gemeenten te handhaven. Dat hoop ik toch. Sinds gisteren is de indruk versterkt dat de Vlaamse Regering zich daar veeleer van distantieert.

De voorzitter: Dames en heren, de stemming begint.

Stemming nr. 8

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

- 99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 93 leden hebben ja geantwoord;
- 1 lid heeft neen geantwoord;
- 5 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

- 103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
- 97 leden hebben ja geantwoord;
- 1 lid heeft neen geantwoord;
- 5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Joris Van Hauthem tot besluit van de op 25 juni 2008

1° door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het centraal meldpunt voor taalklachten in de gemeente Overijse en de reactie ter zake van de minister;

2° door de heer Mark Demesmaecker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitspraken van de minister betreffende het taalbeleid van de gemeente Overijse;

3° door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van het standpunt van minister Keulen inzake het meldpunt voor taalklachten in Overijse voor de werking van het Taalloket

– 1768 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 9

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
79 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Christian Van Eyken tot besluit van de op 25 juni 2008

1° door de heer Eric Van Rompuy in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over het centraal meldpunt voor taalklachten in de gemeente Overijse en de reactie ter zake van de minister;

2° door de heer Mark Demesmaecker in commissie gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over de uitspraken van de minister betreffende het taalbeleid van de gemeente Overijse;

3° door de heer Luk Van Nieuwenhuysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de gevolgen van het standpunt van minister Keulen inzake het meldpunt voor taalklachten in Overijse voor de werking van het Taalloket

– 1766 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 10

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
1 lid heeft ja geantwoord;
98 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
1 lid heeft ja geantwoord;
102 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Rudi Daems tot besluit van de op 1 juli 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de forse stijging van de drinkwaterprijs en de ondoorzichtige prijsvorming – 1784 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 11

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
71 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Rudi Daems tot besluit van de op 3 juli 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de overeenkomst voor het storten van bagger- en ruimingsspecie met de nv Argex/bvba Sterhoek – 1791 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 13

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Pieter Huybrechts, Leo Pieters, Stefaan Sintobin en Frans Wymeersch en mevrouw Marleen Van den Eynde tot besluit van de op 1 juli 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de forse stijging van de drinkwaterprijs en de ondoorzichtige prijsvorming – 1778 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 12

Ziehier het resultaat:

97 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
21 leden hebben ja geantwoord;
70 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Pieter Huybrechts, Leo Pieters en Frans Wymeersch tot besluit van de op 3 juli 2008 door de heer Rudi Daems in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de overeenkomst voor het storten van bagger- en ruimingsspecie met de nv Argex/bvba Sterhoek – 1783 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 14

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Rudi Daems, Jos Stassen, Eloi Glorieux en Jef Tavernier en de dames Mieke Vogels en Vera Dua tot besluit van de op 7 juli 2008 door de heren Jan Penris en Rudi Daems in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, respectievelijk over het rapport van de Vlaamse Ombudsman aangaande de klacht van een Antwerpse bewonersorganisatie met betrekking tot de opmaak van het milieueffectenrapport voor de Oosterweelverbinding en over de MER-procedure in het BAM-dossier en de uitspraak ter zake van de Vlaamse ombudsman – 1792 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Beide moties gaan in dezelfde richting. Die van Groen! is iets voorzichtiger dan de onze. Dat verbaast ons, maar hun motie gaat voor ons ver genoeg. Wij zullen ze goedkeuren. We hopen verder dat omgekeerd Groen! onze motie, die iets sterker is en verder gaat, ook zal goedkeuren.

De voorzitter: We gaan over tot de stemming.

Stemming nr. 15

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
27 leden hebben ja geantwoord;
71 leden hebben neen geantwoord;
1 lid heeft zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heer Jan Penris, mevrouw Agnes Bruyninckx en de heer Johan Deckmyn tot besluit van de op 7 juli 2008 door de heren Jan Penris en Rudi Daems in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, respectievelijk over het rapport van de Vlaamse Ombudsman aangaande de klacht van een Antwerpse bewonersorganisatie met betrekking tot de opmaak van het milieueffectenrapport voor de Oosterweelverbinding en over de MER-

procedure in het BAM-dossier en de uitspraak ter zake van de Vlaamse ombudsman – 1796 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 16

Ziehier het resultaat:

99 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
21 leden hebben ja geantwoord;
72 leden hebben neen geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Marijke Dillen en Greet Van Linter en de heren Erik Tack en Felix Strackx tot besluit van de op 7 juli 2008 door mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Steven Vanackere, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de uitvoering van het regeerakkoord wat betreft de invoering van een maximumfactuur voor zorg – 1793 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 17

Ziehier het resultaat:

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
22 leden hebben ja geantwoord;
73 leden hebben neen geantwoord;
8 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Jan Penris, Pieter Huybrechts en Werner Marginet en de dames Agnes Bruyninckx en Marleen Van den Eynde tot besluit van de op 8 juli 2008 door de heren Jan Penris en Jan Peumans in commissie gehouden interpellaties tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, respectievelijk over de nieuwe vertraging inzake de uitdieping van de Schelde op Nederlands grondgebied en over het uitsstel inzake de uitdieping van de Westerschelde op Nederlands grondgebied – 1797 (2007-2008) – Nr. 1

Intrekking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, ik moet deze motie om twee redenen terugtrekken.

Eergisteren hebben we het heuglijke nieuws gekregen dat ook de Nederlandse Senaat heeft ingestemd met de Scheldeverdragen. Wij durven nog één bedenking maken. Wij willen rekening houden – en ik denk ook dat de collega's van de meerderheid dat willen doen – met de Nederlandse zorgen die naar aanleiding van dit debat tot uitdrukking zijn gebracht. Wij weten allemaal dat de Nederlanders heel gevoelig zijn voor ontpoldering. Ze zoeken een uitweg via hun commissie-Nijpels. Ik stel voor dat we hen die uitweg geven. Als er natuurcompensatiegebieden kunnen worden gevonden buiten de strikte boorden van de Schelde, dan moeten wij daarmee kunnen leven. Dat was ook de intentie die ik had, toen ik mijn motie aan het schrijven was.

Vorige week was er een debat over internet. Er werd vastgesteld dat sommige mensen niet meekunnen met die nieuwe communicatiemiddelen. Ik ben iemand van hen. Je hebt mensen die armoedig zijn, maar ook mensen die debiel zijn. Ik ben wat dat betreft, een debiel. Ik heb gezien dat ik, via internet, een motie heb ingediend die ik een aantal maanden geleden al had ingediend en die op dit onderwerp totaal geen voorwerp heeft.

Ik ben dus gedwongen om dit verhaal zeer nederig in te trekken. Maar ik heb toch kunnen zeggen dat ik de bekommernis van onze Nederlandse, onze Dietse broeders, deel.

De voorzitter: Bij deze is de motie ingetrokken.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Deckmyn, Wim Van Dijck, Werner Marginet en Erik Arckens tot besluit van de op 8 juli 2008 door de heer Johan Deckmyn in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van de Vlaamse Voetballiga en de mogelijke splitsing van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) – 1800 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: De heer Deckmyn heeft het woord.

De heer Johan Deckmyn: Mevrouw de voorzitter, geachte collega's, het Vlaams Belang volgt al van in het begin van deze legislatuur de evolutie op met betrekking tot de splitsing van de voetbalbond. Van in het begin hebben we erop gewezen dat er bij de Voetbalbond een vrij grote aarzeling is om zich te conformeren naar het decreet van 13 juli 2001 houdende de regeling van de erkenning en de subsidiëring van de Vlaamse sportfederaties, de koepelorganisatie en de organisaties voor de sportieve vrijetijdsbesteding.

De motie van de meerderheid is voor ons nogal vrijblijvend. Het is een nobele doelstelling om gesprekken verder te zetten om het principiële akkoord om te zetten in een daadwerkelijke samenwerking tussen de Vlaamse overheid en de op te richten Vlaamse Voetballiga.

Vooralsnog is er echter nog geen Vlaamse Voetballiga, en de Belgische Voetbalbond is zeer terughoudend om over te gaan tot de splitsing van de bond. Erger nog, het woordje splitsing op zich, is al een taboe.

Daarom legt onze fractie een motie voor die de Vlaamse Regering oproept om te streven naar een echte splitsing van de Voetbalbond. Ik verwijs hiervoor naar het debat dat we hierover in de commissie hebben gevoerd. De motie van de meerderheid blijft hierover jammer genoeg vrij vaag en vrijblijvend. Daarom zal onze fractie zich onthouden bij de stemming over de motie van de meerderheid.

De voorzitter: Dames en heren, de stemming begint.

Stemming nr. 18

Ziehier het resultaat:

100 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
21 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord;
2 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Johan Sauwens, André Van Nieuwkerke, Hans Schoofs en Kris Van Dijk tot besluit van de op 8 juli 2008 door de heer Johan Deckmyn in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de oprichting van de Vlaamse Voetballiga en de mogelijke splitsing van de Koninklijke Belgische Voetbalbond (KBVB) – 1799 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 19

Ziehier het resultaat:

101 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de heren Sven Gatz en Eric Van Rompuy, mevrouw Else De Wachter, de heren Dirk De Cock en Mark Demesmaeker en mevrouw Veerle Heeren tot besluit van de op 8 juli 2008

1° door mevrouw Vera Dua in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over taalvoorwaarden bij de toekenning van sociale woningen en leefloon in sommige Vlaamse gemeenten;

2° door de heer Sven Gatz in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandembroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de noodzaak tot stroomlijning van initiatieven die het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand bevorderen

– 1801 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 20

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
72 leden hebben ja geantwoord;
1 lid heeft neen geantwoord;
25 leden hebben zich onthouden.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
1 lid heeft neen geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Vera Dua en Mieke Vogels en de heer Rudi Daems tot besluit van de op 8 juli 2008

1° door mevrouw Vera Dua in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over taalvoorwaarden bij de toekenning van sociale woningen en leefloon in sommige Vlaamse gemeenten;

2° door de heer Sven Gatz in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandembroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de noodzaak tot stroomlijning van initiatieven die het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand bevorderen

– 1803 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 21

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
92 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
6 leden hebben ja geantwoord;
96 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE de heren **Wim Van Dijck, Luk Van Nieuwenhuysen, Joris Van Hauthem en Christian Verougstraete** en de dames **An Michiels en Greet Van Linter** tot besluit van de op 8 juli 2008

1° door mevrouw Vera Dua in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering, over taalvoorwaarden bij de toekenning van sociale woningen en leefloon in sommige Vlaamse gemeenten;

2° door de heer Sven Gatz in verenigde commissies gehouden interpellatie tot de heer Frank Vandembroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de noodzaak tot stroomlijning van initiatieven die het Nederlandstalig karakter van de Vlaamse Rand bevorderen

– 1802 (2007-2008) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 22

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

98 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
21 leden hebben ja geantwoord;
77 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
23 leden hebben ja geantwoord;
79 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de met redenen omklede motie niet aan.

VOORSTEL van mevrouw **Marleen Vanderpoorten** tot wijziging van het Reglement van het Vlaams Parlement, wat de samenvoeging van interpellaties en vragen betreft
– 1697 (2007-2008) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel tot wijziging van het reglement.

Stemming nr. 23

Ziehier het resultaat:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
102 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel tot wijziging van het reglement aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Ik heb daarstraks van de heer Dewinter een brief ontvangen. Ik lees hem even voor.

“Op dinsdagnamiddag 15 juli 2008 staat in de Kamer van Volksvertegenwoordigers een regeringsverklaring met betrekking tot een mogelijk communautair akkoord geagendeerd. Op donderdag 17 juli aanstaande volgt in het federale parlement de vertrouwensstemming.

Minister-president Kris Peeters heeft namens de Vlaamse Regering de voorbije maanden in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement herhaaldelijk beklemtoond dat 15 juli 2008 hét toetsmoment zou zijn voor het bereikte resultaat en dit met het communautair luik uit het Vlaams Regeerakkoord, de vijf resoluties van het Vlaams Parlement uit 1999 en de zogenaamde ‘Octopusnota’ die de minister-president op 1 februari 2008 aan het Octopusoverleg voorlegde, als toetsingskader. Het ligt dan ook voor de hand dat het Vlaams Parlement op woensdag 16 juli aanstaande een bijkomende plenaire zitting zou organiseren teneinde naar aanleiding van een actualiteitsdebat het eventuele communautaire akkoord te evalueren.

De Vlaams Belangfractie vraagt dan ook dat u conform artikel 38 van het Reglement het Vlaams Parlement in plenaire vergadering bijeenroept op woensdag 16 juli aanstaande en dat u conform artikel 71, aan de agenda van het door u bijeen geroepen Uitgebreid Bureau, de vraag naar een actualiteitsdebat ter zake zou plaatsen.”

De plenaire vergadering kan uiteraard ook, gezien de huidige omstandigheden, de werkzaamheden organiseren. Wat is de mening van de vergadering hierover?

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Zoals de minister-president het daarstraks al zei, lijkt het me iets te voorbarig om er nu een beslissing over te nemen. We zijn in het verleden al tijdens het reces samengekomen. Als de noodzaak zich aandient, kan de beslissing nog altijd worden genomen. Het hangt ervan af hoe de zaken op het federale vlak verlopen. Dat kan vandaag nog niet helemaal worden overschouwd.

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft woord.

De heer Joris Van Hauthem: Ik kom van het Bureau van de Senaat. Daar heeft men al een extra zitting op vrijdag gepland om te debatteren over de regeringsverklaring van de federale regering op dinsdag. Woensdag en donderdag debatteert de Kamer van Volksvertegenwoordigers daarover. Dat is allemaal gepland. De vraag van de heer Dewinter is natuurlijk legitiem. Men kan de zaken ook omkeren en stellen dat we op 16 juli 2008 samenkomen. Als er dan niets is, komen we niet bijeen.

Nu beslissen en zeggen dat we niet bijeenkomen, tenzij we het anders beslissen, is zeggen dat we dan nu al weten wat het resultaat zal zijn. In ieder geval zijn de zittingen in de federale Kamer van Volksvertegenwoordigers voorzien. Het is dus normaal dat de heer Dewinter vraagt om hier eveneens een zitting te voorzien.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: De reden waarom ik aandrang op een zitting op 16 juli, is dat op 17 juli de Kamer van Volksvertegenwoordigers al dan niet het vertrouwen zal geven aan de federale premier en dus ook aan zijn eventuele voorstellen.

Indien wij als Vlaams Parlement willen wegen op de besluitvorming, moeten we de dag voor de stemming in de Kamer ons debat houden, eventueel een motie stemmen, zodat onze zitting niet alleen geloofwaardig is en blijft, maar ook een maximum aan invloed kan uitoefenen op datgene dat eventueel nog in de Kamer te gebeuren staat.

Het lijkt me logisch dat we debatteren en de evaluatie maken tussen de dag van de verklaring van Leterme, die dinsdag plaatsvindt, en het moment dat de federale Kamer over de verklaring zal stemmen, dat is natuurlijk donderdag. Dus woensdag lijkt me de meest aangewezen dag.

Na de vertrouwensstemming in de Kamer hier nog bijeenkomen, is natuurlijk mosterd na de maaltijd, heeft weinig zin en zal een academisch karakter hebben, maar

enig politiek gewicht zal die vergadering niet meer hebben.

Dus wil ik aandringen om woensdag die zitting te organiseren, om toch, als parlement, enige slagkracht aan de dag te kunnen leggen.

De voorzitter: Wij stemmen bij zitten en opstaan over het voorstel van de heer Dewinter.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

– *Het voorstel van de heer Filip Dewinter wordt bij zitten en opstaan niet aangenomen. (Rumoer)*

Het incident is gesloten.

VAKANTIEWENSEN

De voorzitter: Collega's, we zijn op dit moment niet alleen aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag, maar we zijn ook aan het einde gekomen van de werkzaamheden van dit parlementair jaar.

We hebben drukke politieke werkzaamheden gehad. Ik denk dat we allemaal aan vakantie toe zijn en dat we die vakantie ook verdiend hebben.

We hebben de voorbije maanden op woensdagnamiddag meer debatten gehad, maar ik denk dat ik, samen met u, heb kunnen constateren dat sommige van die debatten toch iets te langdradig zijn geworden. Vandaar dat het Uitgebreid Bureau van vorige maandag ook beslist heeft om de actuele vragen aan te passen. Dat is uiteraard voor eind september. U zult daarover nog gebriefd worden. Ik raad u wel aan u in de vakantie al te oefenen op enige bondigheid. *(Opmerkingen)*

Ook de regering, mijnheer Sannen.

Rest mij nog u allemaal uit te nodigen op de 11 juli-viering van morgen op het Brusselse stadhuis. Ik wens u een verkwikkende vakantie. Uiteraard wens ik die vakantie ook toe aan de leden van de Vlaamse Regering en uiteraard ook aan onze ambtenaren, die er steeds voor zorgen dat wij ons werk in heel goede omstandigheden kunnen verrichten. *(Applaus)*

De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé: Mevrouw de voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij uw vakantiewensen aan het

personeel, dat zeer hard voor ons werkt, aan de pers, die toch al iets meer aandacht aan onze werkzaamheden besteedt.

Ik denk ook dat we terecht mogen zeggen dat dit een parlement is dat hard werkt. We zien dat in onze statistieken. Er zijn nog nooit zo veel vragen gesteld, zowel schriftelijke vragen, vragen om uitleg als interpellaties. Dan tellen we alleen nog maar de ontvankelijke en hebben we het niet over de onontvankelijke vragen die gesteld worden.

Ik denk dat dat aantoont dat we een parlement hebben dat zeer goed op koers zit en dat de zaken van zeer nabij volgt. Ik denk dat de meesten van ons nog een aardig stuk voort zullen werken, maar ik raad iedereen aan om toch een periode van rust te nemen, een periode van beter contact met al degenen die ons dierbaar zijn en alle elektronische snuffjes even opzij te leggen. Ik denk dat zowel wij, de pers, als het personeel, gerust wat verkwikking kunnen opdoen, want na de vakantie staat het laatste jaar van de legislatuur voor ons. Ik vermoed dat we ook dan weer heel wat energie zullen mogen gebruiken. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, voor een keer ga ik zondigen tegen de traditie om op het einde van onze werkzaamheden u allen een aangename en prettige vakantie toe te wensen. Ik wens u geen aangename vakantie toe. Ik hoop dat u deze vakantie wakker ligt van het feit dat u uw verantwoordelijkheid als parlement niet neemt, dat wij ons permitteren als Vlaams Parlement, op een moment dat binnen enkele dagen op het federale niveau zal worden beslist over ons lot, onze competenties en onze bevoegdheden, om in een zomerslaap van drie maanden te vallen en niet eens de moeite doen om de evaluatie en het debat aan te gaan over een mogelijke communautaire oefening die eerstdaags aan de orde zal zijn in het federale parlement. Ik vind dit hallucinant. Het reduceert ons parlement steeds meer tot het niveau van de gemeenteraad van Lotenhulle, maar dat hebben we dan onszelf aangedaan.

Ik wens u een lange zomerslaap. Slaap zacht, maar kom achteraf niet klagen dat dit parlement niet wordt gehoord, dat we onze macht niet uitoefenen en dat we niet in staat zijn om te wegen op de belangrijkste besluitvorming die er de komende dagen aankomt, met name de verklaring van Leterme en de stemming hierover in het federale parlement. Slaap zacht! *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, ik wens u niettemin namens de regering

een welverdiende, deugddoende vakantie toe. Ik hoop dat degenen onder u die naar het buitenland gaan, ook een beetje ambassadeur van Vlaanderen willen zijn. Ik hoop dat we in de vakantieperiode ook eens denken aan degenen die geen vakantie kunnen nemen. Daarstraks hebben we het over die mensen gehad.

Namens de regering mag ik verklaren dat wij ernaar uitkijken om u allemaal terug te zien na de vakantie. We zijn ervan overtuigd dat u allemaal met frisse moed nog meer vragen zult stellen. We hopen dat u allemaal op constructieve maar kritische wijze samen met ons opnieuw vorm zult willen geven aan de Vlaamse samenleving. *(Applaus)*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op maandag 22 september 2008 om 11 uur en 15 uur en op woensdag 24 september 2008 om 10 uur en om 14 uur.

Geen bezwaar? *(Instemming)*

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 19.26 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Dirk De Cock, Gino De Craemer, Tom Dehaene, Patrick De Klerck, Dirk de Kort, Hilde De Lobel, Mark Demesmaeker, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Luc Van den Brande, Joris Vandenbroucke, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Thieu Boutsen, Eloi Glorieux, Jacky Maes, Marie-Rose Morel, Stefaan Sintobin, Helga Stevens, Gerda Van Steenberghe, John Vrancken: gezondheidsredenen;

Miet Smet: buitenslands;

Kurt De Loor: ambtsverplichtingen;

Paul Delva: familieverbindingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Erik Arckens, Johan Sauwens.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Felix Strackx, Erik Tack, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

ONTHOUDINGEN:

Vera Dua, Monique Moens, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Hilde De Lobel, Marnic De Meulemeester, Jos

De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Hilde De Lobel, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Jos Stassen, Jef Tavernier, Christian Van Eyken, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Hilde De Lobel, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

NEEN-stem:

Christian Van Eyken

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 9:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje

Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

Stemming nr. 10:

JA-stem:

Christian Van Eyken

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Hilde De Lobel, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 11:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van

Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDING:

Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 12:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Jos Stassen, Jef Tavernier, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels

Stemming nr. 13:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke

Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

Stemming nr. 14:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Gothem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 15:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Gothem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van

Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDING:

Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 16:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Jos Stassen, Jef Tavernier, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels

Stemming nr. 17:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Erik Tack, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke

Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Monique Moens, Elke Roex, Jos Stassen, Jef Tavernier, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels

Stemming nr. 18:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Monique Moens, Jurgen Verstrepen

Stemming nr. 19:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Monique Moens, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Jos Stassen, Felix Strackx, Jef Tavernier, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, Frans Wymeersch

Stemming nr. 20:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Monique Moens, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille

NEEN-stem:

Christian Van Eyken

ONTHOUDINGEN:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Jan Penris, Leo Pieters, Jos Stassen, Felix Strackx, Jef Tavernier, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Mieke Vogels, Frans Wymeersch

Stemming nr. 21:

JA-stemmen:

Rudi Daems, Vera Dua, Jos Stassen, Jef Tavernier, Christian Van Eyken, Mieke Vogels

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Hilde De Lobel, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts,

Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Felix Strackx, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch

Stemming nr. 22:

JA-stemmen:

Thieu Boutsen, Frank Creyelman, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Jan Penris, Leo Pieters, Felix Strackx, Wim Van Dijck, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Frans Wymeersch

NEEN-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille

Stemming nr. 23:

JA-stemmen:

Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Sonja Claes, Frank Creyelman, Rudi Daems, Piet De Bruyn, Patrick De Klerck, Hilde De Lobel, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Martine Fournier, Cindy Franssen, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Margriet Hermans, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jan Loones, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, An Michiels, Monique Moens, Fientje Moerman, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Leo Pieters, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Hans Schoofs, Herman Schueremans, Jos Stassen, Felix Strackx, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Jul Van Aperen, Marc van den Abeelen, Luc Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, Eric Van Rompuy, Els Van Weert, Joris Vandenbroucke, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Bob Verstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, Paul Wille, Frans Wymeersch
